

Ελευθερο Πνεύμα

ΕΥΝΑ - ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΧΝΗ - ΚΡΙΤΙΚΗ

Επιτηδευτή: Λάμπρος Μάλαμας-Χρόνος 19^{ος}-Τεύχος

76

Θέματα:

- Επιφυλλιδα για τον πολιτισμό
- Παγκόσμια ποίηση
- Ελληνική ποίηση
- Ταξιδιωτικές εντυπώσεις από Ισπανία-Πορτογαλία
- Ρεαλιστική πεζογραφία
- Ελληνοκυπριακή λογοτεχνία
- Δραματική διηγηματογραφία
- Αναμνήσεις από την Εθν. Αντίσταση
- Δοκιμιογραφικές σελίδες
- Ο δρόμος του νέου ανθρώπου
- Ποιητικοί Στοχασμοί
- Οι Συγγραφείς και τα Βιβλία
- Η αξία της αληθινής ποίησης
- Κριτικές αξιολογήσεις
- Με το σφυρί στα καμώματα
- Σχόλια από τον κόσμο της τέχνης
- Με την πειθώ των αριθμών
- Πολιτικοκοινωνικά κεντρίσματα
- Αποκαλυπτικά σχόλια
- ντοκουμενταρισμένα
- Φιλοσοφικά αποφθέγματα
- Απηχήσεις και μηνύματα
- Πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα

«Όταν διαβάζεις κείμενα του Λάμπρου Μάλαμα, καταγγελλείς για τα στραβά και τ' άδικα· ή θερμή υποστήριξη για τα σωστά και τα δίκια, είναι σαν ν' ακούς τη φωνή του Γάλλου (ιδρυτικού παράγοντα του Σοσιαλισμού) Ζαν Ζωρές, και ικανοποιείσαι μαθαίνοντας την αλήθεια για το χτύπημα του κακού... Ο Λ. Μάλαμας απομυθοποιεί και ξεσκεπάζει, ικανοποιεί κι ενθουσιάζει, με τις 50 αυτοτελείς δημιουργίες του: στην ποίηση, το διήγημα, το μυθιστόρημα, το θέατρο, ή την κοινωνιολογία, την ιστορία, τη φιλοσοφία, τη δημοσιογραφία...»

Άγγελος Δόξας

«Σ' όλο τον κόσμο ξαστεριά
σ' όλο τον κόσμο ήλιος»

Πρωτότυπη Επιθεώρηση αγωνιστικής Λογοτεχνίας και κριτικού προβληματισμού.
Μαχητικό όργανο διαφώτισης και πνευματικής καλλιέργειας του λαού.

Όσα σημειώνω, τα σημειώνω γιατί δεν υποφέρω να βλέπω το άδικο να πνίγει το δίκαιο

Μακρυγιάννης

Περιεχόμενα

<u>Επιφυλλίδα</u>	Σελίδα
Σημειώσεις για τον πολιτισμό: Λ. Μάλαμα	321
<u>Παγκόσμια ποίηση</u>	
Από Αργεντινή: Βιργινία Ρόδα	324
Από Αλβανία Μετ. ο Β. Κώτσιας	
Από Ρωσία Μετ. ο Δ. Τσινικόπουλος	
<u>Ελληνική ποίηση</u>	
Η Πρωτομαγιά: Θάνου Κωτσόπουλου	
.....	325
Στους ανήθικους ηθικολόγους: Βαγγέλη Σουλτάνη	325
Τώρα: Μαρίας Αρκαδίου	325
Δύο ποιήματα: Τάκη Νατσούλη ..	325
Γράμμα στον Γκορμπατσόφ: Γιώργου Παναγιολόπουλου	326
Σοφία Κωνσταντινίδη-Σκάλα:	
Στάθη Γρίβα	327
Υπάρχεις: Αντώνη Κυριακόπουλου	327
Δύο ποιήματα: Νίκης Κακαβά-Γαρίδη	
.....	327
Εγώ ο λαός: Νίκου Γαργαρώνη ..	327
Τι καρτερείς λοιπόν: Γιάννη Καραβίδα	
.....	327
Κυκεώνας: Βαγγέλη Πακκά-Παμφίλη	
.....	327
Στον πατέρα μου Ιωσήφ: Θανάση Νικολαΐδη	328
<u>Πεζοί Ρυθμοί</u>	
Τελικά τι είμαστε παπού: Γιώργου Πακαστάμου	329
Στην καινούρια Βαβυλώνα: Μιχάλη Μοίρα	330
Επικαιρές σκέψεις και παρατηρήσεις: Θανάση Καραγιάννη	330
Στο Λαό: Σταύρου Α. Σταυριανάκου	
.....	331
<u>Ποιητικοί στοχασμοί</u>	
Δωρικός Λόγος: Γιώργου Κατσιμπα	331
<u>Ταξιδιωτικές σημειώσεις</u>	
Ισπανία-Πορτογαλία 6 ^ο : Λ. Μάλαμα	
.....	332
<u>Πεζογραφία</u>	
Ανδρέα Ονουφρίου: Ματωμένες σελίδες	
.....	338
Παναγιώτη Ι. Παναγιούλια: Πανοραμικό ηλιοβασίλεμα	341
<u>Νότες από την Εθνική Αντίσταση</u>	
Δημήτρη Ροντογιάννη: Το παράνομο φορτίο	342
Ανδρέα Τσώνη: Ο ακούων και μη βλέπων	
.....	345

Δοκίμιο

Γ. Πακαστάμου: Ο Νέος Άνθρωπος - ο δρόμος που δεν πρέπει να ξεχαστεί

Οι Συγγραφείς και τα Βιβλία

Κρίνονται από τον Λ. Μάλαμα Πάικος Νικολαΐδης, Γρηγόρης Στεργιλης, Νίκος Ζούνης, Άνθης Βέργης Βασίλης Λαζανάς Κρίνουν το «Πρόσφορο Αληθινής Ποίησης» Ιάσων Ευαγγέλου, Γ. Πακαστάμος, Τ. Νατσούλης, Ερ. Βλάχμπεης, Βαγγ. Σουλτάνης, Γ. Βρέλλης. Την ποίηση του Θ. Κωτσόπουλου, Σκ. Μήλας

Με το σφυρί στα καμώματα

(Σχόλια του Άλκη Φωτεινού)

Με την πειθώ των αριθμών

(Από διάφορες στατιστικές)

Πολιτικοκοινωνικά κεντρίσματα

(Σχόλια του Στέλιου Κεντηρή)

Μηνύματα στην Περιοδική μας Επιθεώρηση

Πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα

«ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ»

Ιδιοκτήτης - υπεύθυνος - εκδότη

Λάμπρος Μάλαμας

Λιεύθυνση σύμφωνα με το νόμο

Ανεξαρτησίας 188 - Γιάννινα

Ταχ. Τομέας 454.44

Τηλέφωνο: 0651.22030

Τιμή τεύχους δρχ. 50
Χρονιατική συνδρομή 2.0
Ιδρύματα - Δήμοι 7.000
Φιλική κατά προαίρεση
Εξωτερικού δολάρια 25

Υψηλή - αλληλογραφία - επιταγές στον ίδιο Φιλοξενούνται μόνο αδημοσίευτες συνηγορίες. Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται

Ελεύθερο Πνεύμα

Έρευνα — Στοχασμός — Τέχνη — Κριτική

Ιδρυτής — Διευθυντής: Λάμπρος Μάλαμας

Β' Εκδοτική
Περίοδος
Χρόνος 19^{ος}
Τόμος 9^{ος}
Τεύχος 76
Καλοκαίρι 1990

Η επιφυλλίδα μας

Σημειώσεις για τον Πολιτισμό

Του Λάμπρου Μάλαμα

Είναι πολύ τιμητικό να βρίσκεται κανείς στο πολιτισμένο ανθρώπινο γένος. Το ίδιο είναι ανάξιο και ταπεινωτικό, να μην είναι σε θέση, να ζει ανθρώπινα και πολιτισμένα.

Πολιτισμός είναι: η πραχτική που εφαρμόζεται στα κοινωνικά ιδανικά και προσδιορίζει κι αντανακλά τις πνευματικές, καλλιτεχνικές και μορφικές εκφραστικές εξελίξεις των λαών, δια μέσου των αιώνων.

Πολιτισμός σημαίνει: ευγενικές εκδηλώσεις της ανθρώπινης ψυχής, πάνω στις ανάγκες των ατομικών, ομαδικών και κοινωνικών σχέσεων.

Πολιτισμός είναι: η ενσάρκωση της ηθικής συμπεριφοράς στις συντεταγμένες των ανθρωπιστικών ιδεών.

Αν μπορούμε, όπου, και όπως πρέπει, να προστατέψουμε την τιμή, τη συνείδηση και την αξιοπρέπεια τη δική μας και των συνανθρώπων μας, τότε είμαστε άξιοι πολίτες της ζωής και μιας πολιτισμένης κοινωνίας.

Πολιτισμός είναι: η συνισταμένη των αγαθών δημιουργιακών τάσεων και εκφράσεων του ατόμου ή

της ομάδας, για τη χαρά και την αισθητική απόλαυση, που δίνεται από την εσωτερική ευφορία και την ψυχική έξαρση κι ανάταση, με την ανάγκη της ατομικής παρουσίας και αθανασίας.

Πολιτισμένος άνθρωπος θεωρείται εκείνος, που αποδείχνει παντού και πάντοτε, με πράξεις, βιωματικά, την καρποφόρα καλλιέργεια του εξευγενισμένου ψυχικού του κόσμου.

Κάθε γνήσια και πηγαία πολιτισμική έκφραση είναι οργανική και βιολογική αναγκαιότητα του αληθινά μορφωμένου ανθρώπου, που θέλει να ζει τίμια, δημιουργικά και περήφανα μέσα στο κοινωνικό σύνολο: να σέβεται και να τον σέβονται, να εκτιμά και να τον εκτιμούν.

Ο πολιτισμός είναι: συνθήματα ποικίλων μορφών και περιεχομένων τέχνης και παιδείας, με εθνικές ιδιοτυπίες.

Η ατομικότητα, όταν προσφέρει με γνώση, σεμνότητα κι ανιδιοτέλεια, στο σύνολο, γίνεται το άνωθός της κοινωνικής εργασίας και του πολιτισμού.

Η κοινωνία κι ο πολιτισμός προάγονται όταν μια οργανωμένη πολιτεία, ε-

φαρμόζει πιστά το φυσικό δίκαιο και την αρχή της αξιοκρατίας. Δηλαδή με δίκαιη, ανεπηρέαστη κι αντικειμενική κρίση και αποτίμηση, ο κατάλληλος άνθρωπος στην ανάλογη και κατάλληλη θέση, σύμφωνα με τα προσόντα που διαθέτει.

Όταν τα διάφορα ιδεολογικά ρεύματα και κόμματα, αντιμάχονται σκληρά κι εξουθενωτικά το ένα τ' άλλο, πλήττεται κάθε νέος πολιτισμός στη γένεσή του. Ενώ θα μπορούσαν ν' ανταγωνίζονται με ήπιες κι εποικοδομητικές αντιθέσεις στην ειρηνική τους άμιλλα.

Η πολιτισμένη ζωή μιας κοινωνίας, αναπτύσσεται με ζήλο και λειτουργεί με δίκαιη και φυσική αξιοποίηση των μορφών, όταν όλα τα άτομα σαν απερίσπαστοι κι αξιόπρεποι πολίτες, εξασκούν την έμφυτη ανωτερότητά τους: και χαίρονται τα δικαιώματά τους, και συναισθάνονται και εκτελούν όλες τις υποχρεώσεις τους.

Η πολιτισμική εξέλιξη μιας κοινωνίας, εξαρτιέται βασικά, από τις προσφερόμενες οικονομικές δυνατότητες της πολιτείας: και από τις δημιουργικές και οργανωτικές ικανότητες κι ενέργειες ατόμων και ομάδων.

Προσπαθούμε ν' ανακαλύψουμε όλα τα μυστικά της φύσης, για να υποτάξουμε όλες τις δυνάμεις της και τ' αγαθά της, στην υπηρεσία της υλικής

ανόδου και προόδου· ενώ παραβαίνουμε τους νόμους της, μας τιμωρεί ανάλογα, και φεύγει άχαρη η ζωή μας, χωρίς να οικοδομούμε ένα νέο εθνικό πολιτισμό.

Πολιτισμό, βέβαια, δημιουργεί η παιδευτική, ηθική, επιστημονική, αισθητική και οικονομική αρρωγή ενός φιλολαϊκού κράτους, που διαρθρώνει ισότιμα την κοινωνία και αξιοποιεί όλες τις ανθρώπινες δυνάμεις, με πληρότητα κι αυτάρκεια, συνιφασμένη σε μια ισότιμη και ουσιαστική αληθινή δημοκρατία.

Η αξία ενός έθνους σήμερα, ανάμεσα στ' άλλα της Ευρώπης, κρίνεται από το δείκτη όχι μόνο του αρχαίου, παρά και του νεώτερου πολιτισμού του.

Ο βαθμός υπεροχής, η ανωτερότητα ενός έθνους δε θα κριθεί ποτέ από την ξένη πολυεθνική οικονομική και στρατιωτική επικυριαρχία. Ούτε από τον κατά κόρο εξωτερικό δανεισμό και την ηθική και πολιτιστική του αλλοτρίωση· ή από την ποδοσφαιρική του υποβάθμιση κι εμπορευματοποίηση. Αλλά, θα κριθεί και θ' αποτιμηθεί και από τις παραδοσιακές, πολιτισμικές καταβολές· απαραίτητα όμως και από τις σύγχρονες πνευματικές και καλλιτεχνικές δημιουργικές ιδιομορφίες κι επιδόσεις.

Η υπολογιστική οντότητα ενός έθνους, δεν θα καταδειχτεί από τις κατ' επιφαση λειτουργίες και υπολειτουργίες μιας εκφυλισμένης υριστοκρατικής και ολιγαρχικής δημοκρατίας.

Αλλά, κρίνεται και φαίνεται όχι μόνο από τη μνημειακή κληρονομιά, παρά κι από την πρόοδο της

νεώτερης και γενικότερης παιδείας· κι από το μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού του.

Πώς όμως, ν' ανέβει η στάθμη της γνωσιολογικής αρματωσιάς του λαού μας, όταν σήμερα στην πατρίδα μας, το 77% των Ελλήνων δεν έχουν καμιά σχέση με το βιβλίο και δε διαβάζουν ποτέ. Και οι 25% παραμένουν αναλφάβητοι; Το 20% έχει μόνο ελάχιστη ή και στοιχειώδη σχέση κι επαφή με το βιβλίο. Και μόνο το 3% διαβάζει έστω κανα βιβλίο το μήνα. Δηλαδή, σύμφωνα με ειδική έρευνα και στατιστική, υπολογίζονται μόνο γύρω στις 270.000 πολίτες στη χώρα μας, που έχουν στενή σχέση με το βιβλίο. Είναι δυνατό, να έχουμε πολιτισμική αναβάθμιση και αναγέννηση; Κι όταν παράλληλα οι εκπ'κοί δεν αποδίδουν, γιατί δε δικαιώνονται οικονομικά;

Αν αφιπνίζονταν, μορφώνονταν και μελετούσαν οι Έλληνες, τον κάθε ετήσιο προϋπολογισμό του κράτους και ιδιαίτερα το φειτινό, θα έφριτταν με κάποιες παράλογες, μυστηριακές κι αδικιολόγητες δαπάνες(!)

Αναφέρουμε για παράδειγμα τις παρακάτω:

1) Για «έξοδα κηδείας» 520 εκατομ. δρχ. κι απ' αυτά τα 3,2 εκατομ. είναι προβλεπόμενα για κηδείες «δημοσίας δαπάνης»(!) Ποιοί όμως θα πεθάνουν, αν πεθάνουν βέβαια στο εξάμηνο, και πόσοι(;) Και γιατί θα κηδευτούν, αν κηδευτούν, από το φορολογούμενο υστέρημα του λαού... (όπως κάποιοι κίναϊδοι συγγραφίσκοι της κ. Μελίνας;...)

2) Για «προμήθεια ζώων» 21 εκατομ. δρχ. και για αγορά «κτηνών» 4,5 εκατομμύρια(!)

3) Για αμοιβές «όσων εκτελούν ειδικές υπηρεσίες» 2,3 δισεκατομμύρια.

4) Για αμοιβές καταδοτών, ενδεχομένων «εκπληρωθέντων ατόμων» 106 εκατομ. δρχ.

5) Για προνομιακή «μισθολογία αρχιερέων και ιεροκληρικών» 500 εκατομμύρια.

6) Μέσα στο μισό 1990, 2 δισεκατομ. «για δημόσιες σχέσεις».

7) Για «παράσημα και μετάλλια» 54 εκατομ. δρχ.

8) Για «είδη καθαριότητας και ευπρεπισμοί» 1,5 δισεκατομ. δρχ.

9) Για «προμήθεια νομής» 27 εκατομ. δρχ.

10) Για «αγορά τσιγάρων και ποτών», 14 δισεκατομ. δρχ.

11) Για την ενίσχιση των κομμάτων (τα φτωχούλικά!) 3,2 δισεκατομ. δρχ.

12) Για την ΕΡΤ 4,5 δισεκατομμύρια.

13) Για «απονομή προσωπικών συντάξεων που απονεμήθηκαν με ειδικούς νόμους» 20 εκατομ. δρχ.

14) Για «βοήθημα αγωνιστών» 6 εκατομ. «Ποιοί είναι αυτοί;».

15) Για συμμετοχή «σε περικολίες στους παγετώνες του βορείου Ατλαντικού» 30 εκατομ. δρχ.

16) Για την «προμήθεια σπύριτων» 18 εκατομμύρια.

17) Για «προμήθεια παρθένου φιλμ» 30 εκατομ. δρχ.!!!

18) 100.000 δρχ. θα διατεθούν «για δαπάνες διατροφής και συντήρησης ατόμων που βρίσκονται σε εκτόπιση». Ποιά είν' αυτά και πού είναι εξόριστα;

Αλλά, προσέξτε, διαθέ-
των και 33 εκατομ. δρχ.
επιχορήγηση... για ενίσχυ-
ση των γραμμάτων»!!!

Γιατί λοιπόν να μάθουν
γράμματα όλ' οι Έλληνες
και προπάντων οι επαρμέ-
νοι και οι μοντέρνοι σνο-
μπιστές του ριψοκίνδυνου
και κερδοφόρου (για κρα-
τούντες και ξένους μεγα-
στάνες) γιωταχί των εισα-
γόμενων, της ταβέρνας,
και του ποδόσφαιρου;

Αν μορφωθούν και μελε-
τούνε κάθε χρόνο τον
προϋπολογισμό των δαπα-
νών του κράτους... δε θα
φονάζουν: ζήτω ο παράλο-
γος καταμερισμός του(!)

Το αν υπάρχουν λογικά
στηρίγματα στα παραπάνω
κονούλια... σκεφτείτε το
αναγνώστες μου και προ-
βληματιστείτε... Και λυπη-
θείτε για τον έρμο το γε-
νικό πολιτισμό, που δε
συμφέρει στην πανούκλα
την κερδοσκοπία των ολί-
γων. Συμφέρει μόνο η ζου-
γκλοποίηση στ' αμόρφωτα
πλήθη.

Όταν η πλήμμυρα των
τεχνολογικών και ιδιαίτερα
των ηλεκτρονικών μέσων,
βρίσκουν ένα λαό αποικιο-
ποιημένο, ψυχικά και δια-
νοητικά αδυνατισμένο και
μ' ένα σχεδόν 60% της
νεολαίας του ξεστρατισμέ-
νης, αναρχικά και βλαβερά
θρεμμένης, με σουβλάκια,
οισκάκια, φλιπεράκια, ντί-
σκο, γήπεδα, χουλιγκάνικα,
πορνοθεάματα και βασιβου-
ζούκικα φερσίματα, ασε-
βείς και διχαστικές σχέ-
σεις με τις μεγαλύτερες
γενιές, τι πολιτισμό περι-
μένετε, και τι μέλλον της
πατρίδας;

Κι όταν βλέπει κανείς
τους ώριμους και ηλικιω-
μένους, απαθείς ή και ορ-
γίλους θεατές, μπροστά
στα ελεεινά και άθλια ρα-

διοτηλεοπτικά προγράμμα-
τα... ο λαός αυτός, με τις
εθνικές και ηθικοπνευματι-
κές αξίες του, είναι κατα-
δικασμένος να χάσει και
την ίδια τη ριζιμιά προγο-
νική του ταυτότητα.

Έτσι και σαν κοινωνία,
χωρίς προοπτική στη συ-
γκράτηση και καλλιέργεια
της κάθε φυσικής και βιο-
λογικής ιδιομορφίας, κατα-
λήγει σε αποσύνθεση και
αφελληνοποίηση.

Γι' αυτό, ας έχουμε το
νου μας, κι ας ανοίγουμε
την καρδιά μας, τη φορτω-
μένη από πίκρες και καη-
μούς, απογοητεύσεις και
προσδοκίες, να λέμε κά-
ποιες αλήθειες, ν' αλαφρώ-
νει ο πόνος μας. Να προ-
λάβουμε την απόλεια της
ψυχής μας! Κάθε κραυγή
μας, να φτάνει στα πέρα-
τα, με τα φτερά των ανέ-
μων και των κυμάτων. Να
φονάζουμε πως: ο κόσμος
και προπάντων ο νεόκο-
πος, χάνει το πνεύμα, τη
λογική, τη σκέψη, την
κρίση, τη γνώση και βέ-
βαια την αίσθηση της δι-
καιοσύνης και της αγάπης.

Πώς λοιπόν να κρατηθεί
η χαμένη ψυχή των φτη-
νών, αξευγένιστων κι απο-
λίτιστων Νέων, όταν κοι-
τάνε αποκλειστικά, τα χω-
ρίς μέτρο, νόθα και βλαβε-
ρά υλιστικά αγαθά, με τό-
ση απληστία στο «μάρκε-
τιγκ»... και καταφρονούνε
τα πνευματικά και τα όσα
δημιουργικά και χαρισμα-
τικά, θα μπορούσαν να ε-
νεργοποιήσουν για το γε-
νικό καλό, και για καινού-
ριο εθνικό πολιτισμό; Τι
κρίμα! Νά 'ρχεται σ' επι-
καιρότητα, ύστερ' από 55
ολύκερα χρόνια η διαπί-
στωση του Ισπανού νεοφι-
λόσοφου Ουναμούνο, με
τούτα τα λόγια:

«Το επίπεδο της νεότη-

τας όλου του κόσμου έχει
πνευματικά ξεπέσει. Οι
νέοι δεν περιφρονούν μονά-
χα το πνεύμα, το μισούν.
Το μίσος απέναντι στο
πνεύμα χαρακτηρίζει σήμε-
ρα όλους τους νέους του
κόσμου».

Ας ευχηθούμε να υπάρ-
ξει κάποι' επιτέλους, μια
Πολιτεία στοργική για
τους νέους και τον εθνικό
μας πολιτισμό, για να σω-
θούν οι γενιές του μέλλο-
ντος, και η αρχαία ένδοξη
πατρίδα μας.

Λ. Μάλαμας

Κυκλοφορεί:
Λάμπρου Μάλαμα:
«Πρόσφορο
Αληθινής Ποίησης
Λογισμοί
και Παραδείγματα»

Τετοια τεδοση

Λάμπρου Μάλαμα

Μικροί Ήρωες

Κρύψαμε στα Μουσεία
τ' αγάλματα για να μην
υποστούν τη φθορά
του πολιτισμού μας...

Στεφανία Καλού

Παγκόσμια Ποίηση

Αργεντινή

Για Σένα...

Βιργινίας Ρόδα

Εσύ... που νιώθεις
τα κουκούλια της χρυσαλίδας στα
χέρια σου
και μια θάλασσα αγάπης να τα
μουσκεύει.

Εσύ... που έχεις
πυγολαμπίδες του ήλιου στο μέτωπό σου
ανοιχτόν ορίζοντα παιχνιδιών που
εφεύρες.

Εσύ... που προσμένεις
τριφερά, θερμά και διάφανα παιδιά
σαν κρυσταλλένια όνειρα τους πόθους

Εσύ... που ζεις
την αθωότητα της πορφύρης χαραιγής
κι αρμονικές μέρες αναμνήσεων.

Εσύ... που αγκαλιάζεις
τ' άπληστα πουλιά του πνεύματός σου
στο πιο ψηλό πέταγμα της σιωπής.

Εσύ... που υποφέρεις
και φτύνεις τ' αθέατα απομεινάρια
με μάτια ξάγρυπνα από μιστήριο
... σύνθεσε τις μορφές
στην ουσία του πόνου και της εικόνας
στην ανεξιχνίαστη κολώνα του καιρού.

Χαμογέλα
Κι αν ακόμα μπορείς
Αγάπα!

Απόδοση από την Ίδια

Αλβανία

Ένα δοξαστικό λαϊκό τραγούδι
για τον ήρωα ταγ ρχη Δ. Κωστάκη

«Εσύ Κωστάκη

εγίν'κες ξακουστός»

Σειούνται το Βρανίστ¹ και το Τερμπάτσι²
χτυπάει το κανόνι του Κωστάκη¹
οι οβίδες πέφτουνε στο Μπράτι¹.
Ο Κωστάκης ο Γραικός όταν χτυπάει
χαμένη μια οβίδα δεν του πάει
τους Ιταλούς παντού κατατρομάζει
τον τόπο όλον με πτώματα σκεπάζει.
Εσύ, Κωστάκη, εγίν'κες ξακουστός,

όπου χτυπάς όλα τα σκέπει ο κανόνι.
Στο Ελίμι⁵ τέσσερα κανόνια
σε κάτι γούρνες τὰ 'θαψες αιώνια.
Οι Ιταλοί σε κάθε μέρος και μεριά
πυροβόλα στήσανε βαριά,
μα κανένα όμως στο στόχο δε χτυπά.
Τετρακόσια βλήματα ξοδέψαν
μια γέφυρα να ρίξουν δε μπορέσαν,
τη γέφυρα του Λιάσκου στο Κουτς ψηλά,
ούτε κανόνι, ούτ' αεροκλάνο την κουνά.
Με κανόνια οι Έλληνες και πυρομαχικά
αράδ' αράδα πάνω της κερνούνε
από την ποταμιά ανηφορούνε⁶
και για το Καλαράτ ίσια τραβούνε.
Σιμπαρσάτες έχουν και τους Αλβανοί
ενάντια στο Ντούτσε και στους Ιταλούς,
γιατί κ' οι Αλβανοί τους έχουνε εχθρούς.

Καλαράτ-Αυλώνα, 1941

1 και 2 = χωριά στο κοτάμι της Αιλώνας, ζώνη
στο ελληνο-ιταλικό μέτωπο

3 = Διοικητής πυροβολικού, ο οποίος αγόχησε
μεγάλη φήμη στον ελληνο-ιταλικό πόλεμο για τις
αίσιες βολές του κι εξόντωσε ολοκληρωτά ιταλικά
τμήματα κι έθεσε εκτός μάχης τις πυροβολαρχίες
τους

4 = χωριό στα δεξιά του ποταμού της Αιλώνας,
που ήταν ιταλική πολεμική ζώνη

5 = Τοπωνυμία στον κάτο του χωριού Τερμπάτσι.

6 = «Από την ποταμιά ανηφορούνε» Το κοτάμι
της Αιλώνας, η Σοισίτσα, που τραβάει κατ' εθείαν
προς το βορά

Από τα χείλη του αλβανικού λαού
Απόδοση στα ελληνικά: Βασιλίη Κώτσια

«Αλβανίας κοινικός νόμος δεν προβλέπει
ποινή για τα εγκλήματα κατά της λογοτε-
χνίας». Ποιό είναι το χειρότερο ακόμα
για τον ποιητή; Το χειρότερο ακόμα δεν
είναι η δίωξη των συγγραφέων, ή το κά-
ψιμο βιβλίων τους εκεί όπου γίνεται, αλ-
λά «η μη ανάγνωση των βιβλίων. Αυτό
το έγκλημα το πληρώνει ο άνθρωπος σε
όλη του τη ζωή».

Γωσήφ Μπρόντσκι

Ρώσος ποιητής

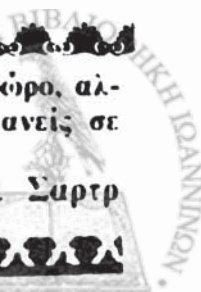
Βραβείο Νόμπελ

(Ακοό. Δ Τσινικόπουλου)

Η μεγαλοφροσύνη δεν είναι θείο όφρο, αλ-
λά, διέξοδος που ανακαλύπτει κανείς σε
απελπιστικές καταστάσεις.

Ζαν-Πωλ Σαρτρ

Ελληνική Ποίηση

Θάνος Κωτσόπουλος

Η Πρωτομαγιά

Στον ουρανό, στη θάλασσα, στη γη
ξυπνά ζωή καινούρια. Στα λιβάδια
γεννιούνται ζα και δέντρα. Κ' η αυγή
σκορπά στον κόσμο μύρια, γλυκά χάδια.

Λαλιές πουλιών το Μάη χαιρετάνε·
μα και κραυγές ανθρώπων· που δουλειά
ψωμί και λευτεριά για όλους ζητάνε
και νέα σκέψη, που να σβήσει την
παλιά.

Κι εγώ μι' αγάπη καρτερώ το Μάη
να μου 'ρθει για να ζήσω πιο βαθιά
κάθε χαρά που μου 'χει φύγει κι έχει
πάει
στα σιωπηλά του χρόνου τ' άπατα νερά.
Αθήνα '90

Βαγγέλης Σουλτάνης

Στους ανήθικους ηθικολόγους

Σεις ψεύτικοι ιεροκήρυκες βαλμένοι από
τον πλούτο
για να τυφλώνετε με του Χριστού τα θεία
λόγια
τον άνθρωπο που σπάραξε το βάρβαρο το
κνούτο.

Σεις χαρακτήρες κίβδηλοι ξεκούρτιστα
ρολόγια
που όλο πλανάτε το λαό σε μια
βραδυπορία
θα βρείτε γρήγορα και σεις τη δίκαιη
τιμωρία.

Μιας Πομπηίας φιλήδονης η εικόνα
κυριαρχεί
στο βίο σας τον παράνομο που η άγρια
πολυτέλεια
κρύβεται η εγκληματική. Κι αυτό έχετε
απαρχή
μ' ενός Ρωμαίου συγκλητικού το
προσωπείο τέλεια
να εκμεταλλεύεστε συχνά τον άνθρωπο
που κλαίει.
Να πουλημένα αισθήματα, ναι, σεις οι
Φαρισαίοι.
Ο νους μου επαναστάτησε απ' τα βάσανα
του κόσμου

Μαρία Αρκαδίου

Τώρα

Τώρα ξεμάκραινε η χαρά
γύρω τριγύρω στην καρδιά
απλώνεται γαλήνη·
τώρα κι ο πόνος απαλά
σιγοφωλιάζει στα βαθιά
κι αθώρητος θα μείνει.

Τώρα ξεμάκραινε ο καημός
σα νά 'ταν άχνα και λυγμός
σε χινοπώρου δειλί·
τώρα γκρεμίστηκε το φως
που ήταν τραγούδι και ρυθμός
της μοίρας αντιστύλι.

Αθήνα '90

Τάκης Νατσούλης

Σε περίμεναν

Σε κάποια μέρη του κόσμου
μια είδηση με πληροφόρησε
πως στις κοιλάδες τους
δεν ξαναφύτρωσαν οι μπανανιές,
και πως όλα τα παιδιά
στέκονται ακίνητα
με φουσκωμένες τις κοιλιές
με πρησμένους τους αστράγαλους
και τα μάτια υψωμένα στον ουρανό
περιμένοντας να πέσει το μάνα·
αλλά μάταια·
δεν ήταν ο περιούσιος λαός.

Το ίδιο τραγούδι

Κάποιες στιγμές
που έλαχε να συμβαδίσουμε
εμείς και η ζωή,
τις κλείσαμε
μέσα σ' ατσάλινά κουτιά γεμάτα τρύπες
απ' όπου έσταζε σταλαγματιά
σταλαγματιά το αίμα
και η φωνή μας, άλλαζε τόνους
για να τραγουδήσει
το ίδιο τραγούδι.

κι όλ' η γαλήνη χάθηκε μπροστά στις
συμφορές.
Αντάρτης τώρα γίνηκεν ο πόθος ο
δικός μου
και στο βουνό του πόνου μου περνάει
πολλές φορές.
Θεσ/νίκη Ανέκδοτο 1931

Γιώργος Παναγουλόπουλος

Γράμμα στον Γκορμπασόφ

Μπορείς κι εμπιστεύεσαι το χέρι της εξουσίας
στο προσφέρει
σαν σύζυγος έτοιμη και γι' αυτή τη μοναξιά
ή κατάκοιτη
από νοσταλγία για επόμενες μέρες
που θα πουληθούν στο πανηγύρι ξένα όπλα
μπασμένα από τις πύλες
μιας ανοχύρωτης δημοκρατίας.

Είσαι ο «μοναδικός»
νίκησες όλη τη φρίκη ενός πολέμου
θάβοντας εκείνους που κυβέρνησαν τότε
με ματωμένο τιμόνι
σβήνοντας από χάρτες ό,τι οριοθέτησαν
οι επαναστάσεις.

Πήρες την κακή πλευρά του ατυχήματος
για να δώσεις είδηση μιας διαφάνειας
όταν οι κουρασμένοι απορρίπτον το μέλλον
για να εισπράξουν την ιδιοκτησία της τρέλας
σ' ένα πανταλόνι τζιν
ή δυο κάλτσες νάυλον.

Εσύ
που δεν είχες μητέρα ποτέ
την Πασσιονάρια
που δε ρίγησες στη ματιά
της Ρόζας Λοίξεμπουργκ
φροντίζεις για τους λαούς σου μια ευτυχία
πίσω από ξένα σύνορα.

Επινοείς την ονειρώξη με το αύριο
στην υπεραξία της καλοκαιρινής δίσης,
για να κουβαληθεί περισσότερο νερό
στην αιώνια δόξα του καπιταλισμού
που με μια εγκληματική τεχνολογία
στραγγίζει το υπόλοιπο
της αγάπης
για να μας μεταβάλει σε πιόνια
όταν το τελικό ματ
θ' αποκαλύψει το μαχαίρι του εφιάλητη.

Αθήνα '90

Δεν κηρύξαμε ακόμα, έναν πόλεμο απο-
τελεσματικό, ανελέητο και πραγματικά ε-
παναστατικό ενάντια σε ορισμένους κακο-
ποιούς. Κάνουμε πολύ λίγα για τη μόρφω-
ση του λαού, με ζωντανά, συγκεκριμένα
παραδείγματα και πρότυπα, παρμένα απ'
όλους τους τομείς της ζωής.

Λένιν

Στην «Πράβδα» 20-9-18)

Στάθης Γρίβας

Σοφία Κωνσταντινίδη-Σπάλα

Μπροστά σε Σένα,
τριφερό λουλούδι
με τα σβησμένα μάτια
και την ατσάλινη ψυχή,
ευλαβικά υποκλίνομαι.
Σοφία Κωνσταντινίδη-
Σπάλα, ένας ογκόλιθος
δύναμης και αγάπης.
Πίσω από το σκοτάδι
πόσο φως...

Πόσο μεγάλωσες
τον άνθρωπο
και πόσο μικραίνες
τον κόσμο...
Κράτησες όρθια
τα όνειρά μας
κι έχτισες μέσα σου,
έν' άπαρτο κάστρο,
την αγάπη σου
για την Ελλάδα.
Σου κλέψανε το φως
μα δε σε νίκησαν...

Αυτοί,
με ολάνοιχτα μάτια
σε δρόμο σκοτεινό
κι Εσύ στο φωτισμένο...
Αλύγιστη, ακροσκέλαστη,
καθισμένη στο ψηλότερο
θρονί της μόρφωσης,
απάντησες
στο δικό τους χθες
μ' ένα βροντερό παρόν.
Πιο δυνατό

το μολύβι σου
και από το όπλο,
που κράτησες άξια
στα δύο σου χέρια...
Κι όταν θα λυγίζουν
των ανθρώπων οι ψυχές
στο κακοτράχηλο
του πόνου εργαστήρι,
κολυμπήθρα
του Σιλβάμ. Εσύ,
φάρος φωτεινός—
θα τις ανεβάσεις ψηλά
με τα σκαλιά

Νίκη Κακαβά-ΓαρίδηΜέρα Μαγιού

Η καρδιά μου απελπισμένη κ' η μοναξιά μου
 ανέκφραστη απομόνωση, στο σκοτάδι.
 Στης θύμησής σου το φως κολυμπάω
 κι αντιπαλεύω το σκοτάδι που με κυκλώνει.

Το «λάλον ύδωρ»

Τι να γράφεις τώρα πια!
 Τότε που τη φωνή σου έπρεπε να φανερώσεις,
 την έκρυβες στα συρτάρια,
 από δειλία, φόβο, μη στερήσεις τους δικούς σου
 και σε κατηγορήσουν για παράβαση καθήκοντος.
 Έως που απέσβετο το «λάλον ύδωρ»!
 Τι νερό να τρέξει από ξηραμένη βρύση;

Πέραμα-Πειραιά '90

Αντώνης ΚυριακόπουλοςΥπάρχεις

Ολοένα τα πράγματα μου λένε δεν υπάρχουν.
 Όλα είναι αυτό που είναι, ανερότητα έρχονται
 αγωνίζονται, πονούν και φεύγουν.
 Όμως, κάποτε η καρδιά μου μεταρσιώνεται
 και γίνεται ιτιά —ο άνεμος περνά
 μοσχοβολούν οι πικροδάφνες της ψυχής μου.
 Σε τέτοιες ώρες ονειρεύομαι,
 όλα τα πράγματα μου λένε Υπάρχεις!

Αθήνα '86

της πίστης και της θέλησης
 στο απέραντο
 βασίλειο του ήλιου...
 Σοφία Κωνσταντινίδη-Σπάλα
 ζωντανό μνημείο
 θέλησης κι αγάπης
 υποκλίνομαι...

Κάτω Τιθορέα '90

Μετά τον Παύλο τον ιδρυτή της ορα-
 τής, της εγκόσμιας χριστιανικής εκκλη-
 σίας, μετά τον Μωάμεθ τον προφήτη του
 Ισλάμ και μετά το Λούθηρο τον πρώτο
 από τους τρεις μεγάλους μεταρρυθμιστές,
 κανένας Λιούτσκας δεν επηρέασε την
 πορεία της παγκόσμιας ιστορίας, όσο ο
 Καρλ Μαρξ.

Παναγιώτης Κανελλόπουλος

(Πρώην προθυπουργός και Ακαδημαϊκός)

Νίκος ΓαργαρώνηςΕγώ ο λαός

(Απόσπασμα)

Κι άλλοι ανήκουστοι φόροι!
 Και νέα μπουκέτα 'πο μέτρα.
 Έτσι που οι βαρύγδουπες μπότες
 του πορθητή μου του ντόπιου,
 σαν πέτρες κυκλώπιες,
 θα μου πρεσάρουν το σβέρκο...
 Και τούτα τα φίδια, μου τάξαν.
 Καλύτερες, αναστέναχτες μέρες.
 Στα πάθη μου ανάσα μεγάλη!
 Μου κρύψαν τις νύχτες του τρόμου,
 μ' ασφάλιστα βλέφαρα...

(Από τα «Σκόρπια Στάχου»)

Γιάννης ΚαραβίδαςΤι καρτερείς λοιπόν;

Αν αδικεί ο άνθρωπος
 κι ο θεός αδικεί
 αν σκοτώνει,
 σκοτώνει κι ο θεός.
 Αν ο άνθρωπος δεν υπάρχει
 ούτε ο θεός υπάρχει.
 Τι καρτερείς λοιπόν
 από θεό που μαίμουδιζει;

Αργυρούπολη '90

Βαγγέλης Παππάς-ΠαμφίληςΚυκεώνας

Σε νιώθω σαν το ξέφρενο ντελίριο.
 σαν έχρωμο σε πίνω δηλητήριο.
 Σε νέα νοσταλγία υπνωτίζομαι,
 και σ' ένα χάος, μάτια μου, βυθίζομαι.

Τα όνειρα που κάναμε τελείωσαν.
 Ετούτοι οι καιροί τ' απαλλοτρίωσαν.
 Δεν είναι της αγάπης μας η όπερα,
 στη θέση της εμπήκε η σαπουνόπερα.

Ετούτο το εξαισιο το όραμα,
 δεν είναι της καρδιάς μας το πανόραμα.
 Το χτίζουνε μυαλά ρεμπουμπλικάνικα
 με πλάνα και εφέ αμερικάνικα.

Αυτά εδώ τα έξαλλα υποκείμενα,
 μιλούνε για ιπτάμενα αντικείμενα!
 Για ούφο, και για όντα εξωγήινα,
 κι αρνούνται τα χωράφια τους τα γήινα.

Καματερό-Αττικής '90

Θανάσης Νικολαΐδης

Στον πατέρα μου Ιωσήφ

(Για συντροφιά στον αιώνιο ύπνο του)

Κουράστηκε, νομίσαμε κι αποκοιμήθη ο χάρος,
δε θά 'σμιγε η ανάσα μας με το βαρύ του χνώτο,
στης πανοπλίας θά 'γερνε τη ματωμένη σπάθα,
μπορεί και ν' άλλαξε στρατί στο παραφόρτωμά του.

Νωρίς όμως, πολύ νωρίς, σημαδευτής ξανάρθε
στο σπίτι που θαμπόφεγγε διπλομανταλωμένο.
Στο παραστράτι βάδισε, απ' το παραπόρτι μήκε,
Το γεροπλάτανο άρπαξε, δε βρήκε άλλον κανένα.

Τρίκορμος ήταν μέχρι χτες, κλωνόγερτος κι ολόρθος
τ' αηδονοπούλια λούζονταν διπλοζευγαρωμένα
στου ηλιού τα παιχνιδίσματα και στις βροχής τις στάλες
κι αγάλλιας' ο γεροπλάτανος με τις βαθιές του ρίζες.

Ταξιδεμός, ξενιτεμός πάνω στου χάρου τ' άτι
στα λασπερά σοκάκια του τα χιλιοπατημένα,
κι εδώ φιλιά, νεκροφιλιά, κεριά και νεκροκέρια,
στα σταχτερά τα μάγουλα, στα σφαλιστά τα χείλια.

Κάστρο μου δυσκολόπαρτο, κάστρο μου προδομένο,
ατσάλι μου αλύγιστο, αητέ μου λαβωμένο,
αστέρι μου, αβασίλευτο ζωής μου αλφαθητάρι,
στο κρίο χώμα πρόσεχε και μη μου ξεπαγιάσεις.

Δε σε φοβάμαι, χάροντα, έλα κι εμέ να πάρεις,
γιατί αν δεν έρθεις θά 'ρθω εγώ, πες μου πού λημεριάζεις.
Σελώστε τ' άλογο, άνθρωποι, την περασιά μου ανοίξτε,
ζώστε την πανοπλία μου, δώστε μου την ευχή σας.

Δώστε και τη μυριόστομη, τη δίκια την κατάρα
γι' αυτόν που αλόγιαστα χτυπά, που κακοθανατίζει,
μα κι έναν τάφο νιόσκαφτο για να μας περιμένει.
Ένας στους δυό εκεί θα μπει, το αίμα να πάρω πίσω.

Κι αν με τσακίσει και δε 'ρθώ, πανέρμος δε θα μείνω.
Θα μ' έχει βάλει ο θεός και θά 'μαι νύχτα-μέρα,
στην αγκαλιά του λατρευτού λεβέντη μου ΠΑΤΕΡΑ.

Γιαννιτά '90

Η οικονομία μοιάζει με κλουβί πουλιών που δεν μπορεί να το ανοίξει κανείς, γιατί θα φύγουν από μέσα όλα τα πτηνά. Έτσι πρέπει να βρίσκεται συνέχεια κάτω από τον έλεγχο του κράτους.

Τσεν Γιούν

(Κινέζος Οικονομολόγος 85 χρονών)

Κοινά ιδανικά στην Ελλάδα σχεδόν δεν υπάρχουν. Στον κάθε Έλληνα, τα ιδανικά είναι ατομικά και γι' αυτό οι πολιτικές του πατριές, είναι πατριές συμφερόντων και το ιδανικό του κάθε ηγέτη, είναι ο εαυτός του.

Μενένιος Άππιος

(Ρωμαίος Συγκλητικός)

«Θωρώντας Βουνά και Πέλαγα»

Ένα νέο και πλούσιο έργο περιηγητικής λογοτεχνίας, πρωτότυπο, διδαχτικό κι ευχάριστο, το 54ο βιβλίο του Λάμπρου Μάλαμα Α' βραβείο

Πεζοί ρυθμοί

Γιώργος Παπαστάμος
Τελικά τι είμαστε παπού;

Ήρθε η μεγάλη σου παπού Ηράκλειτε η ώρα
και πρέπει να σε βρούμε να σ' αποχαιρετήσουμε.
Εμείς που εξακολουθούμε νά 'μαστε η παλιά σου συνείδηση
σ' έναν τόπο θύελλας όπου γεννήθηκε η βαθιά ιστορία της Σκέψης.
Ήρθε η ώρα, κι εμείς ακόμα ψάχνουμε, περπατώντας
τον κόκκινο δρόμο, για να φτάσουμε στο άδειο πανδοχείο των σκιών,
όπου το κατοικούσαν εκείνοι π' άνοιξαν μια πόρτα για να κοιμηθούν
και δεν είδανε τ' άστρα ν' αναιρούν τη ματαιότητα, κι εκείνοι
που θάψανε τους νεκρούς τους· και γι' αυτό δεν ξέρουν τι θα πει ανάμνηση!
Αλλά εσύ πού είσαι; Δεν είσ' εδώ στο άδειο πανδοχείο των σκιών!
Πού να πλανιέσαι τάχα, πατέρα της φωτιάς;
Μην είσαι η απαρχή των φαντασμάτων, η γέννηση των θλίψεων;
Μην είσαι τάχα των ονείρων η πηγή;
Όχι, δεν είσαι σκιά σκιών και ονείρων.
Είσαι και στέκεις μέσα στους αιώνες πολύ σιμά στο πυρ.
Σ' αυτό που μένει πάντα ίσο με τον εαυτό του.
Σ' αυτό που μοιράζεται το φως του στο σύμπαν χωρίς ποτέ να εξασθενεί.
Λοιπόν, εκεί είσαι, στην άσβεστη φωτιά των εστιάδων.
Εκεί ερχόμαστε. Εκεί θα σε βρούμε στη φωτιά,
στη φωτιά που ανεβαίνει, όλο ανεβαίνει,
για να συναντήσει το δικό της φυσικό τόπο,
εκεί που ανεβαίνει κ' η φωτιά του Γκρέκο στην άνω Κρήτη
τη γλυκειά πατρίδα, στον ανθρώπων τον παράδεισο.
Και να... φτάσαμε σιμά στη φωτιά κουρασμένοι,
σα να περπατούσαμε μαζί, κουράστηκες κι εσύ.
Η φωτιά σα να ψιθύριζε αυτό που μου 'λεγες εσύ:
Κουράστηκα, θέλω ξανά ν' ακουμπήσω στον ώμο της ποίησης!!
Να νικήσω με το κριθάλευρο τον πόλεμο,
και την αμάθεια με τη φωτιά...
Κι εμείς κληρονόμοι ετούτης της φωτιάς νιώθουμε Προμηθείς
με τούτη τη φωτιά τη μοιραία φωτιά·
αποχτήσαμε πολιτισμό και το προνόμιο
να φτιάχνουμε μια χάρτινη τίγρη να τη σκοτώνουμε,
καίγοντας τη ζωγραφιά της!
Και να, ξεχωρίσαμε απ' όλα τα όντα του κόσμου,
φτάνοντας να κάνουμε δικό μας τον ουρανό
να τον οργώνουμε με τα διαστημόπλοια και τον Γκαγκάριν
λευτερωμένοι από τ' αρχαίο μαρτύριο του Καύκασου.
Είμαστε καταδικασμένοι σ' ένα νέο ατέλειωτο μαρτύριο.
Τελικά τι είμαστε παπού;
Προμηθείς λεύτεροι-κλέφτες τ' αρχαίου πυρός,
ή Προμηθείς... δεσμώτες του σήμερα;
Όμως, μόνο με μας... οδηγεί ο δρόμος προς το μέλλον.
Με μας... τους μονοσήμαντους και μονοδιάστατους
τεχνοκράτες της επικοινωνίας!

Χαλκίδα '90

Στην καινούρια ΒαβυλώναΤου Μιχάλη Μοίρα

Αμερική με τα σπινθηροβόλα διαμάντια και τα
πλούτη σου.

τις δυναστείες και τις πολυτέλειες.

Γη του Κολόμβου.

σ' ανακαλύψαμε παρθένα και σε κάναμε
θεά ισχυρή.

Μα τώρα θέλεις να κατακτήσεις τον κόσμο
γριά στρίγγλα.

Είμαστε κουρασμένοι από σένα.

Θέλουμε τα παιδιά μας

τα σπίτια μας αρμονικά χωρίς υποτιμήσεις,
διαφημίσεις και χρυσοφόρες επιχειρήσεις...

Θέλουμε να ζήσουμε με ειρήνη, αναπνέοντας
καθαρόν αέρα.

αγκαλιάζοντας τη φύση την κλημυρισμένη
από άνθη.

Εσύ όμως, μας πνίγεις με τα δολάρια σου.

Από σένα πουλήθηκαν έθνη όπως τα βόδια.
αγοράστηκαν συνειδήσεις και άνθρωποι ήπιαν

τα ναρκωτικά σου.

Ατομικά εργοστάσια, C.I.A., μιστικές

συμφωνίες.

Πεντάγωνα, είναι οι επικεφαλίδες σου

Είσαι η εφευρέτης του καρκίνου.

Αμερική, με τα φοβερά σου δάση,

τις εϊφορες κεδιάδες στο Ντάλλας, στην

Οκλαχόμα, στην Ατλάντα.

Αμερική με τους ξυλοκόπους σου, τ'
αλώνια σου.

τ' άλογά σου, τα δυσοίωνα ποτάμια σου,

τα ενεχυροδανειστήριά σου και τα Πόμπανος'

τα ρόδινα ηλιοβασιλέματα και τις αρκούδες

τον Μπόφαλο Μπιλλ και τον Ουάιτ Ουίτμαν,

τις ιστορικές συγκρούσεις μεταξύ

Βορείων και Νοτίων,

τις ατέλειωτες αλισιές των τρένων, τα

τουνέλια σου,

τους υπόγειους σιδηρόδρομους,

την υλική σου πρόοδο και τα θέατρα σου,

τους καλλιτέχνες σου στο φωτοβόλο

Μανχάτταν,

το Χόλυγουντ με τις ευφρείδες δεξιώσεις,

τ' αρωματικά σου ραντίσματα και τα βοτανώδη
πιάτα

τις πλατείες σου.

τους Νέγρους και τους Πορτορικάνους.

Το κονιοποιημένο πάθος και η ουσία σου.

Ω! Αμέρিকা, γη του πλούτου και της

μωρολογίας.

θηγατέρα της δόλιας Αγγλίας,

πώς μπορείς και υπάρχουν;

Τι ζητάς απ' τα παιδιά σου;

Ο δρόμος σου είναι ανώμαλος.

Νομίζεις ότι μπορείς να προχωρήσεις; Εγώ δεν
το νομίζω.

Κάποια μέρα θα κυταρρείσει το γόητρό σου,
θήμα των δικών σου συνομοσιών και

σκοτεινών δολοκλοκιών.

Το εκλεκτό σου πρόσωπο θα χτυπηθεί.

θα σπάσει.

Η κουντραρισμένη όψη σου θα γίνει κόσκινο
από σφαίρες.

Είσαι αξιοθρήνητη, παράνομη, θανατηφόρα.

Στρατιές ξεσπιτομένων θα σε πλησιάσουν.

Συντάγματα αθλίων θα σε ταρακουνηθούν.

Μια θάλασσα από αδικίες θα σε πνίξει.

Μια ζούγκλα από κεινασμένα κτήνη θα σε
συντρίψει.

Εσύ, τετρακοσίων χρόνων γριά παρθένα,

εσύ πωδής κληγή κι εγωίστρια γιγάντια,

εσύ, δηλητηριασμένη τάφε,

σύντομα θα πετύχεις το κατώτατο όριο...

Κρήτη 1980

1 Είδος ψαριού της Αμερικής

Επίκαιρες σκέψειςκαι παρατηρήσειςΤου Θανάση Καραγιάννη

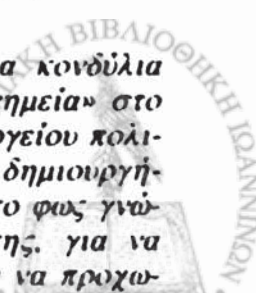
Σκέφτομαι με δέος την αυριανή μέρα,
που δεν θα υπάρξει, απ' τη μόλυνση και
την καταστροφή του πλανήτη μας. Επιση-
τώ την τιμωρία των ενόχων, απανταχού
της γης.

Η πορεία ειρήνης, φέτος, απ' το Μα-
ραθώνα στην Αθήνα, είχε διώ χαρακτηρισ-
τικά, που προβληματίζουν τον καθένα
μας: Ξεκίνησε απ' την Παλλήνη 16 χλμ.
απ' την Αθήνα (άλλες χρονιές ξεκινούσε
από το Μαραθώνα, 42 χλμ.) και σταμάτη-
σε στην Αγιά Παρασκευή διαμαρτυρό-
μενη για το νέφος.

Υπογράφηκε νέα συμφωνία με τις
Η.Π.Α. για την παραμονή των Βάσειών
τους στην Ελλάδα. Το ξεκούλημα της ε-
θνικής μας ανεξαρτησίας απ' το ΠΑΣΟΚ,
συνέχισε η Ν.Δ. με επιτυχία...! Αντέδρασα
όσο έπρεπε:

— Έτος αναλφαβητισμού το 1990 και
24% αναλφάβητοι στη χώρα μας. Κανέ-
ναν δε συγκινεί τούτο το νούμερο; Ούτε
τους εκπαιδευτικούς;

— «Δραστικές περικοπές στα κονδύλια
για τον πλουτισμό και τα μνημεία» στο
νέο προϋπολογισμό του υπουργείου πολι-
τισμού. Στα σκοτάδια που θα δημιουργή-
σουν πρέπει να ρίξουμε άπλετο φως γνώ-
σης και σωστής πληροφόρησης, για να
ξεφύγουμε απ' τη μιζέρια, για να προχω-

Ποιητικοί Στοχασμοί

Γιώργος Κατσιμπας

Δωρικός Λόγος

Οι τάφοι έχουν σταυρούς,
οι σταυροί δεν έχουν τάφους.

Το κομπιούτερ άνθρωπος
αναζητεί το δημιουργό του
με την αφή της ψυχής του.

Ποτέ δε θα μετανιώσεις
γιατί μετάνιωσες, όσο κι αν
αχάριστος στάθηκε ο πλησίον σου.

Ο κωδωνοκρούστης Κουασιμόδος
θα σημαίνει σ' όλες τις Παναγίες των
Παρισίων
τη δοξολογία του έρωτα για την
Εσμεράλδα του.

Απόλες τις Μαρίες του κόσμου,
ξεχωρίζω την Πενταγιώτισσα·
κι αρπάζω το μαντήλι της...
και πιάσε με Νουρέγιεφ.
Αν στα στήθη χτυπούσαν καρδιές,
θα είχαμε «πού την κεφαλήν κλίνει».

Από πού ανθίζει η ζωή;
Μα, απ' τις ρίζες του ονείρου.
Σύμφυτα δεν είναι;

Μας έπεσε ο πρώτος λαχνός
ν' αντικρύσουμε τον ήλιο.
Κι εμείς αργυραμοιβοί
ζητάμε να τον εξαργυρώσουμε.

Αν δεν καλημερίζεις κάθε πρωί τον ήλιο
θα χάσεις όλα τα τρένα.

Είδωλα, ξόανα, αγάλματα, εικόνες.
Ένας λαβύρινθος από Μεσαίωνες
χωρίς Θησέα κι Αριάδνη.

Ο Οδυσσέας ξαναγύρισε στη γη του.
Ο Λυσσέας, ούτε καπνό αναθρόσκοντα
δεν πρόλαβε να ιδεί, από τη γη που
λευτέρωσε.

Προσφέρουν τη Θεία μετάληψη
και ληστεύουν τον Επίγειο Παράδεισο.

ρήσουμε στην ανάπτυξη και στην πολιτι-
στική αναγέννηση. «Νέες ιδέες» με μπό-
λικο φιλελευθερισμό και «επενδύσεις» για
περισσότερο σκοτάδι!!!

Ηλιοπούλη 5-6-90

Αν η ΚΥΠ μου δώριζε
τις μαγνητοφωνημένες συνδυαλέξεις μου
(σαράντα χρόνων)
η Αγκάθα Κρίστι, θ' αποχτούσε
ένα συνάδελφο μ' έξοχη φαντασία.

Τα «Δεκεμβριανά»;
«—Η Ελλάδα—
στο τσιμπούκι του Τσώρτσιλ».

Μας λένε: Οι σοφοί στην αρχαιότητα
ήταν εφτά. Η νεώτερη και σημερινή
ιστορία
έχει να προσθέσει τίποτα στο «είδος
αυτό»;

N. Ψυχικό '90

Η πιο μεγάλη αποστολή του ανθρώπου
επί της Γης είναι η Πράξη... εκείνη που
μπορεί να κάνει ευτυχέστερο το ανθρώπι-
νο γένος».

Τι καλό έχουμε μέσα μας, άλλο από τη
δύναμη και την καλαισθησία ν' αφομοιώ-
νουμε τα στοιχεία του εξωτερικού κόσμου
και να τα μεταχειριζόμαστε για κάποιον
ανώτερο σκοπό.

Η θεολογία μπορεί να ονομαστεί παρα-
πλανημένη μεταφυσική, ή να ονομαστεί η
μεταφυσική παραπλανημένη πλατωνική
θεολογία.

Γκαίτε

(Συνομιλία με τον Έκκερμαν)

Στο Λαό

Του Σταύρου Α. Σταυριανάκου

Εσένα που σου δείχνουν καταφρόνια και σ'
αφανίζουν με μίσος· εσένα και κάθε ματωβαμ-
μένη σου ιδέα.

Εσένα που τις σκέψεις σου τις πολεμούν με
πάθος, κι όλο το δίκιο σου λασπώνουν και
χλευάζουν. Για να μην είσαι πάντα θύμα, μη
φανερώνεις τ' άδικα και σάπια...

Εσένα που κάνεις τον αγώνα, ενάντια σε κάθε
αφέντη για τ' αλλαγμα της μίζερης ζωής σου,
ξέρουν πως κάθε σου κουβέντα, είναι το δί-
κιο των πολλών, γι' αυτό το λόγο σε χτυπάνε.
Κι όταν έρχεται το πλήρωμα του χρόνου σ'
ανέχονται και σε τιμούνε, σου φτιάχνουν ηρώα
και μνημεία. Στεφάνια αποθέτουνε και σκιάβουν
το κεφάλι, υποκριτές σαν πρώτα μα και πάντα,
γιατί όποια φωνή θ' ακούγεται ενάντια σ' εκεί-
νο που επέβαλαν για τάξη, θαν' εχθρική γι'
αυτούς κι αφορεσμένη.

Κερασίνη '90

Ισπανία - Πορτογαλία

Του Λάμπρου Μάλαμα

Περνώντας και γράφοντας

Περνώντας και γράφοντας
(Συνέχεια από το προηγούμενο)

6

Αναχώρηση για τη Μαδρίτη

Έντονα εντυπωσιασμένος και γοητευμένος από τις ποικιλόμορφες εικόνες κι εμπειρίες, κι από τη νεραϊδογέννητη σιλουέτα της Λισαβώνας, την αποχαιρετήσαμε κι ανεβήκαμε στο λεωφορείο.

Η όμορφη χθεσινή τσιγγάνα με την κουκλίστικη πραμάτεια της, ήτανε πάλι παρούσα. Λες κι είχε ξημερώσει έξω από το ξενοδοχείο, για να μας πάρει, και τ' αποδέλοιπα τα σκούδα μας. Ορισμένοι, είπαμε: «χαλάλι» της' έτσι για να τη θυμόμαστε.

Γοργά και με το λαμπροβόλον ήλιο της αυγής πήραμε το δρόμο για τη Μαδρίτη, διασκίζοντας την αιωνόβια ρομαντική καρδιά της Ισπανίας.

Χαιρόμουν σαν αχόρταγος βιγλάτορας από τη θέση μου, τις νιόφερτες και νιόβουλες μορφές και παραστάσεις.

Αφήσαμε πίσω μας τα πορτογαλικά σύνορα. Χαιρετούσα πάλι νοερά, σιωπηλά, τη γλυκόπικρη πατρίδα του θρυλικού και πολυαγαπημένου ποιητή Λόρκα.

Περνάμε τις πόλεις Σαντουμπάλ και Πανταχόθ. Η δεύτερη με 100 χιλ. κατ. είναι και γενέτειρα του κορυφαίου ζωγράφου Μοράλες.

Βιγλίζω χωριά της κεντρικής χώρας, με μικρά σπιτάκια, κι ονόματα των πιο απίθανων αγίων...

Τ' όνομα της Ισπανίας, είχε σχηματιστεί από την «Ανδαλουσία Σπάνια», κι έμεινε από τους Ιταλούς η λέξη Ισπανία.

Δεν είχαμε στο πρόγραμμα του ταξιδιού Γρανάδες και Σεβίλλες, τις ξακουστές ξωτάρικες περιοχές του Νότου. Μα και το μέσο τμήμα της, έχει πολλές δασόχαρες ραχοπλαγιές, κι εύφορες πεδιάδες.

Καθώς τις αντικρίζω, αναθυμάμαι την άθλια και δύστυχη αγροτιά του περασμένου αιώνα, που αποτελούσε το 70% ολάκερου του πληθυσμού των 23 τότε εκατομμυρίων.

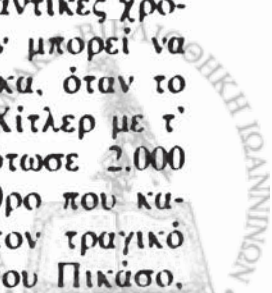
Αγρότες κι εργάτες, επαναστατούσανε κατά καιρούς, ενάντια σε τσιφλικάδες κι εργοδότες. Ιδιαίτερ' από τις αρχές του δικού μας αιώνα. Τότε που είχαν ενταθεί οι εξεγέρσεις κ' οι αγώνες τους, πιότερο την τρίτη δεκαετία ως το 1936 που ο Φράνκο κήρυξε τον εμφύλιο με τις «εσκοιάντρες» των λεγεωνάριων, κατά των δημοκρατικώνδυνάμεων, βοηθούμενος κι από τους Χίτλερ-Μουσολίνι...

Τότε βίθισε στο σκοτάδι με το σκληρό και καταπιεστικό φασισμό του, το βιθανισμένο σπανιόλικο λαό.

Μού 'ρχεται στη μνήμη κι ο ξεσηκωμός της Καταλωνίας το 1932, που είχε κηρύξει και την αυτονομία της, όπως η θρυλική κομούνα της Αστουρίας το 1934... που καταπνίγηκαν όλες στο αίμα!..

Το πολιτικό «Λαϊκό Μέτωπο» το 1936 (όμοιο με το ελληνικό) έδωσε αφορμή στο Φράνκο κι έσπειρε το διχασμό, κι άνοιξε το ματοκύλισμα, κι επέβαλε τη 40χρονη δικτατορία του...

Κάθε επισκέπτης σ' αυτή τη χώρα, που βαστάει κάποιες σημαντικές χρονολογίες και μνήμες, δεν μπορεί να μη θυμηθεί τη Γκουέρνικα, όταν το 1937 την κατάστρεψε ο Χίτλερ με τ' αεροπλάνα του και σκότωσε 2.000 άθώες ψυχές! Έναν όλεθρο που καθρεφτίζεται όχι μόνο στον τραγικό και πασίγνωστο πίνακα του Πικάσο,

παρά και σε συγκλονιστικές παραστάσεις απάνθρωπων εκτελέσεων, που βρίσκονται σε Μουσεία.

Σού 'ρχονται στο νου και οι διεθνείς εθελοντικές ταξιαρχίες, που έτρεξαν με πρόθυμο πνεύμα αυτοθυσίας να βοηθήσουν το 1936, το μαχόμενο δημοκρατικό λαό...

Δεν μπορείς περνώντας από τέτοια μέρη, να μη φέρεις στη μνήμη σου εκείνη την παλιά ταλαιπωρη αγροτιά, που την εκμεταλλεύονταν ένα τριπλό-καμο κατεστημένο σύστημα «κράτος εν κράτει». Προσπαθείς να παρατηρήσεις, να κρίνεις και να συγκρίνεις εκείνες τις καταστάσεις, με την ενδιάμεση μακρόχρονη πορεία, και το απώτερο Χθες, με τη ζωντανή πραγματικότητα του Σήμερα.

Γύρω στο ηλιοβασίλεμα, φτάνουμε έξω από τη Μαδρίτη.

Με κυριεύει μια γλυκειά αγωνία και πολλές νιόβουλες περιέργειες, γι' αναμενόμενες καινούριες χάρες κι εντυπώσεις.

Βλέπω εδώ κι εκεί το έμβλημα της πόλης. Είναι μια αρκούδα που στέκει στα πισινά της και τρώει κούμαρα, όπως έχουν παντού οι Σπανιόλοι τον ταύρο της αρένας.

Περάσαμε τη λεωφόρο Σάντα Μαρία ντελα Καπέτα (γυναίκα του Ισίδωρου που έχουσε προστάτη).

Η αρκούδα
το σύμβολο της πόλης
στην πόρτα ντελ Σολ

Είναι 12 Οκτώβρη 1988, κι ένας γενικός σημαιοστολισμός, δείχνει μian όψη πανηγυρική. Είναι η γιορτή, των όπου γης ομογενών τους.

Αφήνοντας ζερβά το Βοτανικό Κήπο, την πλατεία Ατότσια (φερώνυμη μιας αγίας) κοντά στο Σιδηροδρομικό Σταθμό, καταλύουμε σ' ένα κεντρικό ξενοδοχείο.

Μετά το δείπνο, την ξεκούραση και τον ύπνο, η καινούρια μέρα πρόβαλε με μια σχετική χινοπωριάτικη ψύχρα και νέφος κι ομίχλη.

Μαδρίτη
η πόρτα ντ' Αλκαλά

Στην πρωτεύουσα

Η πόλη στον αφαλό της χώρας. Τη διασκίζει ο ποταμός Μανθάνρες. Έχει 4 1/2 εκατομ. κατοίκους· και κινούνται μέσα της 2 εκατομ. αυτοκίνητα.

Από τις πρώτες πρωινές ματιές, η ατμόσφαιρα έλαχε θολή και γκριζα. Οι δρόμοι κ' οι πλατείες είχανε λοφία απορριμμάτων, από απεργία εργατών του δήμου.

Σε κεντρικά σημεία και στέκια, παρατηρεί κανείς ένα μωσαϊκό, από φυλετική πανσπερμία.

Στη Μαδρίτη, οι τραπεζίτες κατέχουν τα μεγαλύτερα κι ωραιότερα κλασικά κτίρια, που στεγάζουνε τα θησαυροφυλάκιά τους.

Τα σύγχρονα εμπορικά πολυκαταστήματα ανήκουν στο λόμπυ των Εβραίων...

Η πολιτική δύναμη που εξουσιάζει

τα πάντα στην Ισπανία, ζωογονείται και ταυτίζεται με τη διαφθορά των ηθών.

Κυβερνητικά και κομματικά στελέχη, φημίζονται για σκάνδαλα και «μπίζνες», κερδοφόρες επιχειρήσεις και παράνομες συναλλαγές.

Τα κόμματα χρηματοδοτούνται από το κράτος με περισσότερες επιχορηγήσεις απ' όλα τ' άλλα της Ευρώπης. Ιδού ένα παράδειγμα:

Στη χρονιά του 1987, αυτή η πολυτέλεια κόστισε 30 δισεκατομ. πεσέτες, που αφαιρέθηκαν ασφαλώς από άλλους αναπτυξιακούς τομείς. Το σοσιαλιστικό κόμμα του πρωθυπουργού Φ. Γκονζάλες, αναμειγμένο και σε σκάνδαλα, είναι χρεωμένο 8 σιδεκατομ. πεσέτες...

Μετά το πρόγευμα, κάνουμε μια περιήγηση. Ξεκινάμε από το κέντρο της πόλης, την «Πουέρτα ντελ Σολ». Συνέχεια στην «Πιάτσα ντε Σπάνια».

Προχωρούμε και βλέπουμε μόνο την εξωτερική όψη, από τα βασιλικά ανάκτορα των Βουρβόνων, με τα 2.000 δωμάτια και τα πολύτιμα κι απεριγράφητης αξίας αριστουργηματικά έργα τέχνης, που κοσμούν τις ηγεμονικές αίθουσες.

Με τη δικαιολογία πως επισκευάζονταν κάποια τμήματα του παλατιού, οι πύλες ήτανε κλειστές και δεν μπορούσαμε να μπούμε.

Στο Μουσείο του Πράδο

Σ' αυτή την τρανή εθνική πινακοθήκη, μπορεί ο κάθε καλλιεργημένος περιηγητής ν' απολαύσει αποθεωτικές αισθητικές χαρές. Ανακτορικές αίθουσες, γεμάτες με τους μεγαλύτερους ζωγράφους της νεοκλασικής Ευρώπης. Πρυτανεύουν ο Γκρέκο, ο Γκόγια, ο Βελάσκουεθ, ο Τισιάνο, ο Μουρίλιο, ο Φραντζέλικο και πολλοί άλλοι.

Το Πράδο έχει δημιουργηθεί το 1900 και περιέχει 7.000 μικρά και μεγάλα έργα, αριστουργήματα ζωγραφικής, των μετά την Αναγέννηση αιώνων. Στην είσοδό του, έχουν τον

ανδρειάντα του Κάρολου (έργο του Ιταλού Λεόν Λεόνε).

Χωρίζουν το μέγαρο σε 3 τμήματα: ισπανικό, φλαμανδικό και ιταλικό.

Η περιήγηση αρχίζει από τον κλασικό πίνακα του Φραντζέλικο, που έχει θέμα τον «Ευαγγελισμό».

Μα πάνω απ' όλα, δεσπόζουν επιβλητικά, τα έργα του Δομινίκου Θεοτοκόπουλου (Ελ Γκρέκο) που τον είχε παροτρύνει ο Τισιάνο να φύγει τότε από τη Βενετία... και να κάνει δεύτερη πατρίδα του την Ισπανία...

Οι πίνακές του, είναι οι επιβλητικότεροι.

Οι προσωπογραφίες του ξεχωρίζουν για το μακρυπήγουνο σχήμα και για το βαθιά δραματικό και τραγικό τους ύφος, από το βίο του Ναζωραίου, καμωμένοι με λάδια σε ύφασμα, που φαίνονται πάντα νέοι.

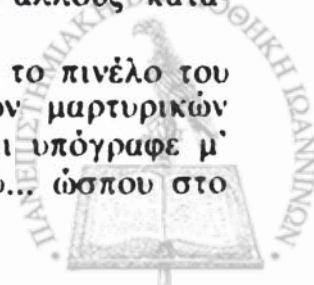
Για παράδειγμα, αναφέρουμε τη «Γέννηση», τη «Σταύρωση», την «Ανάσταση», την «Αποκαθήλωση», τη «Βάπτισμα», τους «Δώδεκα Απόστολους», τον «Άγιο Φραγκίσκο» της Ασίζης, κ.ά.

Η ζωγραφική του Μουρίλιο, παραλαύνει με 103 παραστάσεις, ήρεμη, γλυκιά και απαλή, σε έκφραση και χρώμα. Χαρούμενες όψεις ζωής, που σε καταχτούν και σου χαρίζουν ανάταση ψυχής και πνοή αισιοδοξίας, έτσι, που δε λησμονείς εύκολα, εκείνη την «Κόρη με τ' αγγελούδια»...

Ωραίος και μεγαλόπρεπος ο Γκόγια. Από τους τελευταίους των κλασικών και ο πρώτος από τους μοντέρνους. Με θέματα ποικίλα, από την επαρχιακή ζωή, τις μικροχαρές, τα γλέντια και τους αγώνες του λαού, τις παραλλαγές της φύσης.

Άλλα ιμπρεσιονιστικά έργα, με την Αντίσταση των εργατών, τις εκτελέσεις από τους Γάλλους κατακτητές.

Ο Γκόγια βουτούσε το πινέλο του στο αίμα εκείνων των μαρτυρικών συμπατριωτών του, και υπόγραφε μ' αυτό τους πίνακές του... ώσπου στο τέλος τρελάθηκε!...

Η «Γυμνή», η «Ντυμένη», η «Μάγια», είναι έργα αθάνατα, που σε γοητεύουν με τις συνδυασμένες φυσικές ομορφιές και τις ανάλογες δοξασίες. Ο κουφός καλλιτέχνης έκανε μήνες να τα τελειοποιεί. Ξέχωρα στους τοίχους του σπιτιού του, που έφτιαξε πολυσύνθετες παραστάσεις με μαύρους, με τρελούς, με δράκους της μυθολογίας και Κρόνους να τρώνε τα παιδιά τους.

Μα τι να πρωταριθμίσει ο επισκέπτης από τους 7.000 πίνακες του Πράδο; Είναι ολάκερο ένα μνημειακό Μουσείο εικαστικών τεχνών, που καταπλήσσει.

Όταν βγήκαμε στο προαύλι χάρηκα έναν τετραπέρατο γυρολόγο Ιταλό. Τον έλεγαν Αντώνιο. Έκοβε η γλώσσα του κάποιες φράσεις ελληνικές, σα μηχανή που γαζώνει. Μας περίμενε στην έξοδο και μας πούλησε άλμπουμ. Μίλησα μαζί του και τον συμπάθησα τόσο, που παρά τη βιασύνη μας, μου 'μεινε χαρακτηριστικός, και δε θα τον ξεχάσω ποτέ.

Η γραφική γέφυρα
του Σεγκόβια στον ποταμό
Μανθανάρες

Ένας περίπατος

Βγαίνοντας στη λεωφόρο, πρώην Φράνκο και νυν Καστελιάνα, περνάμε το πάρκο «Ρεντίρο» την περίφημη πύλη «Αγκαλιά» και φτάνουμε ως τη μεγάλη Αρένα της πόλης, χτισμένη το 1929, σε αραβουργηματικούς αραβικούς ρυθμούς.

Εκεί κοντά κι ένας ανδρειάντας του Αλέξανδρου Φλέμιγκ, του εφευρέτη της πενικιλίνης, που έσωσε ταυρομάχους.

Ένα φρέσκο άγαλμα έξω από την κεντρική της είσοδο, απεικονίζει ένα σπανιόλικο παλικάρι, που πριν από λίγα χρόνια, του 'μπηξε ο μαινόμενος ταύρος τα κέρατά του, στην όλο φλόγα και δύναμη εικοσάχρονη καρδιά του.

Ανδρειάντας
σε κεντρική λεωφόρο
της Μαδρίτης

Ήταν κι αυτό ένα θύμα στο βωμό που προκάλεσε το παθιασμένο εθνικό τους αγώνισμα.

Η Μαδρίτη, σαν ιδιόμορφη και πολύβουη πολιτεία, παρουσιάζει και κρύβει λιγότερο χαρούμενες όψεις, και πιότερο θλιβερές αντιθέσεις...

Σε λίγο επιστρέψαμε στο ξενοδοχείο για φαγητό.

Μετά το γεύμα, δε με κολλούσε ανάπαυση.

Οι άλλοι της συντροφιάς, ξεχύθηκαν με μανία στα μεγάλα καταστήματα, για τ' αχόρταγα ψώνια τους...

Βγήκα μονάχος μου να σεριανίσω. Μπήκα από λεωφόρους και πλατείες σε στενούς δρόμους και καντούνια. Παρατήρησα σε μικρά μπαράκια σα ντεκέδες, «ντισκάδικα», που μέσα τους κινούνταν τύποι του υπόκοσμου.

αραπάδες, νταβατζήδες, πόρνες, χασικλήδες.

Μικρά βρώμικα τσαρδάκια, ξενυχτάδικα «κλαμπ» ύποπτα στέκια στην καρδιά της πόλης, που σε πιάνει ανατριχίλα και μπόχα... κι ας υψώνονται γύρω τους μ' ανθοπλήμμυρα πάρκα τα παλάτια του βασιλιά Χουάν Κάρλου... Καθώς κι άλλοι μικροί ουρανοξύστες πολυεθνικών εταιριών και μεγιστάνων του πλούτου.

Έτσι, μέσα, σ' όλες τις αντινομίες και καταπτώσεις, τις ηθικές αποσυνθέσεις και τις κοινωνικές διαβρώσεις, ένας νέος Ισπανός συγγραφέας ο Χούλιο Γιαμαθάρες σαρκάζει τις όποιες απαράδεχτες διαφορές κι επιπτώσεις.

Σίμωσα σε μια γωνιά έναν κατσούφη εργατάκο. Μιλήσαμε ιταλικά. Μου είπε για τη φτώχεια και την ανεργία του λαού στα μεγάλα κέντρα. Τον κέρασα ενα ποτό. Ήταν στενοχωρημένος. Μου τόνισε κάποιες άθλιες καταστάσεις και πως οι άνεργοι στη χώρα, ήταν εκατοντάδες χιλιάδες...

Περάσαμε μια πλατειούλα. Ζητιάνοι άπλωναν με ικεσίες τις ανοιχτές παλάμες για βοήθεια. Σκουπίδια σωροί κι ακαταστασίες. Σ' ένα κεντροαπόκεντρο πεζοδρόμιο, τρεις νέοι χασισωμένοι και παραλυμένοι ολότελα, αλιθώριζαν εξαντλημένοι σα σκέλεθρα. Σκέφτηκα πως έπειτ' από το ψευδαισθητικό ταξίδι τους σ' ονειρεμένους κόσμους, σίγουρα τους περίμεναν του άδη τα κατράμια.

Παραπέρα σ' ένα παγκάκι, δυο τυφλές γριούλες πουλούσανε λαχεία. Κι έναν αραπάκο με κάτι ψιλικά παραμάσκαλα, τον κινηγούσ' ένας πολιτσίμάνος.

Είπαμε κι άλλα με τον πρόσκαιρο φίλο, και τον άφησα στη θλίψη του με τις παρήγορες ευχές μου...

Περπάτησα μόνος κοιτάζοντας γύρω τριγύρω, και μερικά περίτεχνα κτίρια. Έκατσα λίγο σ' ένα παρκάκι και συλλογίστηκα πως, αυτά, έχουν βέβαια την έντονη σφραγίδα της αραβι-

κής παράδοσης σε τέχνες κι άλλα στοιχεία πολιτισμού· αλλά, σημασία πιο ενδιαφέρουσα έχει και το νεότερο βαβυλώνιο μπέρδεμα σε ρυθμούς, σε γούστα, σε ήθη. Κι ένας εκφυλισμός που υποβόσκει στα μύχια και στα φανερά, μέσα στην ψυχή και στη σάρκα της σπανιόλικης κοινωνίας.

Είναι και η μπόλικη αραπιά κι εδώ, που δρα ελεύθερα όπως κατακλύζει κάθε μεγαλούπολη της Δυτικής Ευρώπης.

Στοχάστηκα πως οι άνθρωποι δύσκολα φτιάχονται κι εύκολα χαλούνε!

Είναι να λυπάται κανείς και τούτες τις απαιδευτες μάζες, πό' χουν στη φτέρνα την τιμή και τη μέσσα... και που τόσο μικρόχαρα κυλούν τη ζωή τους, σε μακαριότητες, άγνοιες, κι αδράνειες, με αηδιαστική υποταγή σε φαύλα κατεστημένα.

Μνημείο και λιμνοίλα
στο Πάρκο Ρετίρο

Σκέφτηκα πως αν υπάρχει Ισπανία στον κόσμο και στη νεώτερη ιστορία των εθνών, τιμάται και δοξάζεται σχεδόν μόνο, από μια πλειάδα πνευματικών δημιουργών της. Κι ανάμεσα σ' αυτούς πρώτοι και καλύτεροι: Ο Θερβάντες, ο Λόπε ντε Βέγκα, ο Ουναμούνο, ο Καλντερόν, ο Λόρκα, ο Χιμένεθ κ.ά.

Κι όμως, στα κεντρικότερα σημεία της Μαδρίτης, δε βλέπεις ούτε μια προτομή του Φεντερίκου Γκάρθια

«Λόρκα, που δολοφόνησε ο Φράνκο, ήταν αγνό λαομάρτυρα, τρυφερό κι ευγενικό ανθρωπιστή ποιητή της αγάπης, δραματουργό, δάσκαλο του θεάτρου και της ρομαντικής παραδοσιακής τέχνης και ψυχής του λαού του.

Πρόσωση από το Μουσείο του Γράδο

Δε θέλουν ακόμα κι ως τα σήμερα να νιώσουν οι εμπαιθείς «αθύνοντες» ότι η χώρα τους δεν έμεινε στην ιστορία της πολιτισμένης ανθρωπότητας, από τις πειρατικές της κατακτήσεις, ή και όποιες αυτοκρατορικές της κτήσεις. Αλλά, από τους κορυφαίους πνευματικούς δημιουργούς της.

Το δειλινό ψυχοραγούσε πολύβουα, και παραδινότανε στ' απόβραδα χινοπορίσια ρίγη. Ο ήλιος βασίλευε. Κι ο Μανθανάρες κυλούσε ήσυχα - ήσυχα, με συνοδειάν αρμονική, κάποια γλυκύ κι απόμακρα τσιγγάνικα τραγούδια.

Σε λίγο, να κι ο φίλος μου ο Κυριάκος.

Ήταν ανήσυχος και σχετικά πικαρισμένος· γιατί περιπλανιόταν όλο τ' απόγευμα σε λαβυρίνθια εβρέικα «σούπερ-μάρκετ». Είχε ψωνίσει ένα ρολόι του χεριού, κι ώσπου να βγει από το πολυσύνθετο και πολυόροφο κατάστημα, είχε σταματήσει κιόλας να δουλεύει.

Πού ήσουν και τι σου συνέβη; τονε ρώτησα.

Ψώνισα ένα ρολόι ακριβό, μου απαντάει, κι ώσπου να βγω στην έξοδο από κείνη τη μεγαθήριαν αγορά,

«στοπ και καπούτ» το ρημάδι. Μα για να ξαναβρώ τον ίδιο πωλητή, στο ίδιο πόστο, μπερδεύομουν. Γύριζα ώρες, λάθευα· και τελικά τον ήβρα και το άλλαξα.

Καημένε μου φίλε, του είπα, εδώ σταματούν να σκέφτονται τα μυαλά των ανθρώπων, και πώς θα σταματούσε το ρολόι να δουλεύει; Μπράβο σου το λοιπόν, που δεν έχασες την υπομονή σου. Αυτό που σου 'δωσε τώρα ο Οβριός, θα σε πάει τουλάχιστο μέχρι το ξενοδοχείο!!!

Γελάσαμε και φύγαμε για δείπνο.

Το βυσιλικό παλάτι στη Μαδρίτη

Έπειτα περάσαμε μίαν ευχάριστη βραδιά, με κιθάρες και φλάουτα, σ' ένα λαϊκό κέντρο, με τα παλιά, ρυθμικά, και του ατέλειωτου πόνου κλαψόχη «φλαμένκο» και τον διάσημο χορευτή Τόνη ελ Πελάου.

Χαρήκαμε και τα μονότονα και κλακέτικα λαγγέματα και τανύσματα, κυματιστά, από τρεις όμορφες τσιγγάνες, που με γλυκοθωριές και νάζια μυστικόπαθα, σε μάγευαν, κυκλοβολώντας στην πίστα τους με τσαλιμάκια και ηδονικές φιγούρες.

Έτσι εκείνο το βράδυ, πήραμε γεύση χορταστική κι από φλαμένκικους χορούς και λαϊκά τραγούδια...

Οκτώβρης '88

(Η συνέχεια στο επόμενο τεύχος)

Κυκλοφορεί: Α. Μάλαμα

Ένα νέο έργο με τίτλο

«Κορφολογήματα
πείρας και ζωής»

Πεζογραφία

Ρεαλιστικό διήγημα

Από τον αγώνα

των αδελφών Κυπριών

Ματωμένες σελίδες

Του Ανδρέα Ονοιφρίου

Πάνω από το φρύδι της Κερύνειας, βλέπανε την αρχαία πολιτεία να βιάζεται ακροστάτευτη. Η θάλασσά της είχε γεμίσει πολεμικά κι ο ουρανός της βομβαρδιστικά και τη ρήμαζαν.

Κι ανάμεσό του ολέθρου, οι άνθρωποι. Οι κληρονόμοι τούτης της αιώνιας γης του χαμόγελου και της καλημέρησης. Ξεγραμμένοι, αβοήθητοι, τρέχανε ξετρελαμένοι από το φόβο να βρουνε μια χαραμάδα να ξεφύγουνε από την κόλαση.

Κι όσοι «διαφυγείν οικ ισχισαν, τις ικανός εκτραγωδήσαι τας θλίψεις αυτών».

Ποιός κοιητής θα βουτήξει αύριο τη γραφίδα του στο αίμα μας για να στορήσει τούτα τα κάθε τα σεπτά.

Ποιός θ' αντέξει το νεκρανάστημα του Μεσαίωνα πάνω στο κορμί της Αφροδίτης Κόρης;

Ποιός θα μας δώσει πίσω το σφαγμένο χαμόγελο. Ποιός θα βρεθεί ξανά η ακαντοχή.

Ποιθενά δεν είναι η ελπίδα. Μόνο η κατάρα κλανιέται πάνω από την κοιρασμένη γη, τα κροδομένα σπίτια μας. Κι ο θρήνος και βογγά ίδιος βοριάς στις σφαλιγμένες κόρτες των δυνατών.

Κουβάρι σκοτεινό μέσα μας ο ήλιος. Το κουδούνισμα των τριάκοντα, τριγμός οδόντων και οστέων! Μια σελίδα αιματινή στα κιτάπια της ιστορίας.

Μια κληγή στο κορμί του αιώνα!

Άνθρωποι, άνθρωποι! Ποιός χάθηκε το έλεος;

Άνθρωποι, άνθρωποι! Πώς βεβηλώθηκε το κατ' εικόνα;

Ποιός θα στήσει τον ήλιο ξανά πάνω από τούτα τα μέρη της γης;

ΟΤΑΝ ΕΦΤΑΣΕ στο 252 τάγμα πεζικού, τον Ανδρέα τον έβιασε ακελπισία. Τίποτα και μέσα δεν τού 'λεγε πως ήτανε στρατόκεδο.

Ένα σωρό άνθρωποι είχανε μαζευτεί και μέσα και γύρευαν να πάρουνε όπλα, να πάνε στη μάχη, μα δεν υπήρχε τίποτα. Ούτε όπλα, ούτε αξιωματικοί. Τα λιγυστά τουφέκια που δόθηκαν, ήταν πανάρχαια και κανένας δεν εγγυόταν τη λειτουργία τους.

— Μα τι γίνεται δω πέρα, ρώτησε ένα γνωστό του.

— Χάος φίλε, χάος, του αποκρίθηκε.

— Μα είναι να τρελαίνεται κανείς!

— Και ποιός θα σταθεί να φράξει το δρόμο στους Τούρκους;

— Βρες μου έναν αξιωματικό να μας οδηγήσει, και γω πάω όπου θες.

— Το τρομερότερο θα ήταν να κάνει κατά δω κανένα αεροπλάνο. Θα μας θερίσει όλους σαν τα στάχια!

— Το καλύτερο που έχουμε να κάνουμε είναι να φύγουμε το γρηγορότερο από δω.

Ο Αντρέας γύρευε μάταια να εξασφαλίσει ένα όπλο, να κάνει κάτι. Η αποδιοργάνωση κ' η εγκατάλειψη ήταν κάτι παραπάνω από ακελπιστική.

Καθώς αποζητούσε κι έψαχνε κάτι να βρει, αντάμασε μερικούς γνωστούς του από τα περίχωρα. Ανάμεσά τους το Μενέλαο από τη Λάκηθο, φοιτητή στη Αθήνα, το Νεοπτόλεμο και το Λάκη από την Κερύνεια.

Στάθηκαν παράμερα και το κουβέντιαζαν.

— Εγώ, έλεγε ο Νεοπτόλεμος, το σωστό ήτανε να παρουσιαστώ στη Μοίρα Καταδρομών στο Μπέλλα Πάις, εκεί λέει το φύλλο κορείας μου. Αλλά πώς να φτάσω ως εκεί; Ένας θεός το ξέρει πώς ήρθα τα χαράματα από τη Λάκηθο ίσαμε δω.

Εγώ λέω, πρότεινε ύστερ' από λίγη σκέψη ο Λάκης, να πάμε στη Μοίρα Καταδρομών. Εδώ τι κάνουμε; Ίσως εκεί τα πράγματα να είναι καλύτερα.

Μα πώς θα πάμε ως εκεί;

— Να πάρουμε ένα τζιπ.

— Είναι επικίνδυνο. Αν μας δούνε από πάνω τ' αεροπλάνο, καήκαμε!

Ακοφάσισαν πως, θά 'ταν καλύτερα ν' ανεβαίνανε σ' ένα φορτηγό, από κείνα που κουβαλούσαν τον κόσμο απ' την πόλη που άδειάζε. Χρειάστηκε ώρα ίσαμε που να μπορέσουν να κηδήξουνε σ' ένα ημιφορτηγό και να φτάσουνε στο Μπέλλα Πάις, στην έδρα της 33 Μοίρας Καταδρομών.

Δεν υπήρχε ψυχή!

Η Μοίρα αποσιάζε στη Λευκωσία, όπου είχε κάει για το κραζικόκτημα.

Το Νεοπτόλεμο τον πήραν τα διαόλια.

— Αν το μυριστούνε ρε παιδιά το μαίρο μας το χάλι οι Τούρκοι... δε θα μείνουμε μήτε για δείγμα!

Όσοι μάχιμοι φτάναν από τα περίχωρα, μαζεύτηκαν τελικά στη «Λαϊδη», μια καλιά έπαυλη απ' τον καιρό της αποικιοκρατίας που τώρα τη χρησιμοποιούσε ένας λόχος του 252 ΤΠ. Τελικά σχηματίστηκε ένας λόχος επεδρίας και πήρανε θέσεις κάλυψης στη γύρω βουνοπλαγιά μ' ένα οπτικό πεδίο από τον Κορμακίτη ίσαμε την Ακανθού.

Πάνω απ' τον ουρανό της λιποπεριχίτης Κε-

ρίνειας, τ' αεροπλάνα, άδειαζαν φωτιά και σίδερο. Οι καπνοί πνίξαν τον ήλιο.

Κοντά στις τρεις το απόγευμα, έφτασαν επιτέλους οι πρώτοι καταδρομείς από τη Λευκωσία. Κοιρασμένοι, τσακισμένοι, ένα σμύρι μισοπεθωμένων ανθρώπων, με όψη άγρια κι απόκοσμη.

Πεινάμε, φώναξαν κι έπεσαν με τα μούτρα στο φαί σα λύκοι που 'χανε καιρό να βάλουν κάτι στο στομάχι.

Πάνε μέρες τώρα, μπουκιά δε βάλαμε στο στόμα ρε, μούγκρισε κάποιος από δαύτους.

Τι χάλι είναι τούτο που 'χετε βρε σεις, τους ρώτησε κάποιος από τους άλλους.

Δε λες πώς ζούμε ακόμα φιλαράκο; Ξεκινήσαμε από τη Λευκωσία με τα καλασνίκωφ μας, τους όλμους μας και τα τοιαύτα και δώ στον 'Αι-Αμβρόσιο, μας χτύπησαν τ' αεροπλάνα και μας λιάνισαν.

Τις λες βρε παιδί μου! Σκοτώθηκε κανείς;

Ευτυχώς δεν είχαμε νεκρούς. Καμιά ντουζίνα τραυματίες είχαμε και τους κουβαλήσαμε περπατητοί από τον 'Αι-Αμβρόση ίσαμ' εδώ πέρα.

Περπατητοί!

Ναι ρε, περπατητοί. Τα φορτηγά μας έτιασαν φωτιά και ο οπλισμός μας χάθηκε. Από πάνω οι τουρκαλάδες, από κάτω εμείς, καύμα είναι που ζούμε ακόμα σου λέω!

Κι ο κοσμάκης εκεί, τι γίνεται ο κοσμάκης;

'Αστα! Έχουν πανικοβληθεί, δεν ξέρουνε τού πάνε τα τέσσερα. Όπου φύγει - φύγει. Άλλοι ροβολούν κατά την πόλη κι άλλοι ότου τους βγάλ' η άκρη. Αμάν θεούλη μου, μοφήσαμε στην κούραση. Πέντε μέρες στη Λευκωσία κι απέ τούτο δώ, μου φαίνεται πως θα μου βγει η ψυχή απ' το ρουθούνη.

Στη Λευκωσία πώς πήγε η δουλειά;

Καλά τα πήγαμε έννοια σου, μα δεν είναι της ώρας να σου τα 'ξηγήσω. Άστε να γύρουμε λίγο να ξαποστάσουμε κ' ύστερα τα ξαναλέμε.

Ο Ανδρέας άκουγε τούτες τις κουβέντες αμίλητος. Κοιτούσε με την καρδιά σφιγμένη τούτα τα πεινασμένα παιδιά, που τα είχανε οδηγήσει αφιονισμένα στην πρωτεύουσα για να σκοτώσουν τ' αδέρφια τους κ' ύστερα τα στείλανε πίσω να πέσουνε μέσα στη φωτιά.

Τους έβλεπε που άναβαν με τόση λαχτάρα το τσιγάρο τους. Αναλογίστηκε τις μανάδες του τους πρόσμεναν. Τις αγαπητικιές που καρδιοχτυπούσαν για χάρη τους. Ποιανού το χέρι ήτανε τόσο βέβηλο να μπλέξει τούτες τις ψυχές μέσα στα γυρνάζια αυτής της απάνθρωπης μηχανής του μίσους και του χαμού;

Σουρούπωνε. Τα μουγκρητά των βομβαρδιστικών κοπάωνε. Το μεροκάματο του τρόμου για σήμερα είχε τελέψει. Κάτω στην αιμόφυρτη πόλη, ξένα πλεούμενα, μάζωναν τους ξένους που είχανε ξεμείνει στο ξενοδοχείο «ΝΙΘΟΥΜ». Οι αρχές ζήτησαν να πάρουνε

και κάτι δικούς μας πληγωμένους κι αναγκημένους. Μα οι ξένοι αρνήθηκαν. Κι όταν η νύχτα κατέβασε ως τον αστράγαλο το μαύρο της ράσο, ο φόβος κ' η αγωνία, έδιναν διάσταση εφιαλτική, ακόμα και σ' ό,τι ήτανε γνωστό ίσαμε πιο πριν. Στο θρόισμα της φυλλωσιάς, στο γαύγισμα κάποιου σκυλιού, στο τριξίμο της πόρτας.

Ο ύπνος έφτασε δύσκολος, άρρωστος, χλωμός. Σε κάθε σπίτι, ένα μάτι έπρεπε να μείνει άγρυπνο για κάθε περίπτωση.

Ο φόβος δεν κοιμάται ποτέ!

Ο Ανδρέας λούφαζε σε μια γωνιά, όταν τον σκούνητ' ελαφρά ο Νεοπτόλεμος.

Θα γίνει επίθεση απόψε στον 'Άγιο Ιλαρίωνα, τού 'πε σχεδόν ψιθυριστά.

'Ερχομαι κι' εγώ, κάτι να κάνω επιτέλους. Όλη μέρα δεν κάνουμε τίποτ' άλλο, από το να καπνίζουμε τó 'να τσιγάρο πάνω στ' άλλο.

Ο Νεοπτόλεμος χαμογέλασε.

'Όχι Ανδρέα, του είπε χτυπώντας τον ελαφρά στους ώμους. Μόνο καταδρομείς θα πάνε. Απ' την παρέα μας εγώ κι ο Λάκης θα πάμε. Απόψε στις έντεκα. Το σχέδιο λέει πως από την άλλη μεριά του υψώματος θα χτυπήσει η 31 Μοίρα κι έτσι απρόσμενα που θα τους κατέβουμε κι εμείς από δώ, θα τους αλλάξουμε τα φώτα, νά 'σαι σίγουρος.

Ο Αντρέας χαμογέλασε χωρίς να το θέλει. Τούτα τα δυό παλικαράκια μόλις που είχανε περάσει τα είκοσι. Χτες ακόμα κρατούσαν τα μολύβια και τα τετράδια και σήμερα... Ο Λάκης δεν ήταν καιρός που είχε αρραβωνιαστεί κι έκανε όνειρα για άσπρες μέρες.

Κάπνιζαν αμίλητοι για κάμποση ώρα. Ο 'Άγιος Ιλαρίωνας ήτανε λιμέρι των Τούρκων από χρόνια και η κατάληψή του σήμαινε κονταροχτύπημα με τον ίδιο το χάροντα.

Τη σιωπή έσπασε ο Λάκης.

Ανδρέα, είπε και σταμάτησε.

Ο Αντρέας τον κοίταξε ίσια στα μάτια.

Ανδρέα, ξανάπε το παλικάρι. Θέλω κάτι να σου ζητήσω.

Εκείνος έγνεψε ναι με το κεφάλι και χαμογέλασε συγκαταβατικά.

Την αρραβωνιαστικιά μου την ξέρεις... Αν κάτι απόψε δεν πάει καλά, θέλω να της πεις, πως, την αγαπάω, όσο τίποτα σε τούτη τη ζωή.

Τί είν' αυτό που λες λεβέντη μου, αποκρίθηκε λίγο σαστισμένος ο Αντρέας. Τίποτα δε θα συμβεί!

'Ανθρωποι είμαστε, σε πόλεμο πάμε. Θέλω το λοιπόν να της το πεις πόσο την αγάπησα. Γι' αυτήν θ' ανέβω τούτο το κακοτράχαλο βουνό.

Στο ξαναλέω, τίποτα δε θα συμβεί, είπε ο Ανδρέας και ήταν σα νά 'θελε να καθησυχάσει τον ίδιο τον εαυτό.

— Πάρε καλού, κακού την αρραβώνα μου, κι άμα γυρίσω, μου τη δίνεις. Η Φανή αγαπά τούτα τα χόματα. Κι εγώ τ' αγαπώ. Κι άμα τελέψει τούτο το κακό και διώξουμε τους αγρινούς, εδώ θα ριζώσουμε. Λέμε να φτιάξουμε μια φάρμα και ν' ασχοληθούμε με την κτηνοτροφία.

Ο Νεοπτόλεμος τον χτύπησε φιλικά στους ώμους.

— Άντε τυχεράκια, τού 'πε. Εσύ παιδί μου θα γίνεις κλούσιος. Αλίμονο σε μας που δεν έχουμε τίποτα.

— Εσύ όμως θα σκουδάσεις, θα γίνεις αύριο ένας επιστήμονας και θα 'χεις τόση εκτίμηση και τόσες γνώσεις.

— Ού, θα σκουδάσω! Ακόμα καλά καλά δεν μπήκα στο Πανεπιστήμιο.

— Μπα, πήρε το λόγο ο Ανδρέας, εγώ νόμιζα πως είσαι στο δεύτερο χρόνο.

— Την περασμένη χρονιά δεν τα κατάφερα για λόγους οικογενειακούς. Φέτος, αν βγούμε ζωντανοί από τούτο που 'χει να γενεί...

— Α, μα τι σας έπιασε βρε παιδιά, θα σας μαλώσω. Να δείτε που όλα θα πάνε καλά. Αύριο θα μιλάνε για σας οι σελίδες της ιστορίας, γιατί θα 'χετε πετύχει το ακατόρθωτο.

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΚΟΤΣΙΑ ΚΑΓΙΑ, η μάχη για την κατάληψη του Αγίου Ιλαρίωνα, βάστηξε δεκατρείς ολάκερες ώρες. Δεκατρείς ολάκερες ώρες ο Ανδρέας έμεινε άγρυπνος να περιμένει. Τα μάτια του είχαν γίνει κατακόκκινα και το κεφάλι του βαρούσε έναν τόνο.

Μέσα στη νύχτα έφταναν στ' αυτιά του οι εκρήξεις. Οι σφαίρες κ' η φωτιά σαν νά 'ταν μέσα του, σαν νά 'ταν το κορμί του που κομμάτιαζαν.

Ρωτούσε ολοένα το Μενέλαο που καθόταν στον ασύρματο.

— Τι γίνεται... Πώς πάνε...

— Μέχρι πριν από λίγο πήγαιναν όλα καλά. Τους αιφνιδιασαν τους μεμέτηδες.

— Και τώρα;

— Ο ασύρματος δε λειτουργεί!

— Τι!!

— Χάσαμε επαφή!... Κάτι θα έγινε!

Χοντρές στάλες χάραζαν το πρόσωπο του Ανδρέα. Σαν νά 'νιωσε ένα κρύο φίδι να πιλιγεται στο κορμί του. Οι σκέψεις, η μία πιο τυραννική από την άλλη, ροκάνιζαν το μυαλό του. Σκεφτόταν τους δικούς του που δεν ήξερε πού θα τους είχε παρασύρει τούτη η αντάρα. Σκεφτόταν όλα τούτα τα νεαρά βλαστάρια κει πάνω στο βουνό και θά 'θελε νά 'χε μιαν αγκαλιά να τους χωρούσε όλους μέσα.

Κοιτούσε ολοένα το ρολόι του. Ο χρόνος είχε πάρει μια τυραννική διάσταση.

Ο Μενέλαος παιδεύοταν ασταμάτητα να πάρει επαφή. Τα πρόσωπά τους είχαν χαραχτεί από την αγωνία.

Τίποτα!

Κοιτάχτηκαν με βλέμμα σκοτεινό.

— Ας ελπίσουμε πως όλα πάνε καλά, ψιθί-

ρισε ο Μενέλαος κι έμοιαζε να φοβάται τα ίδια του τα λόγια. Αν τους στείλαν ενισχύσεις κι αν χτυπήσανε κ' οι άλλοι, όπως έλεγε το σχέδιο, από την άλλη πλευρά, εγώ σου λέω φίλε πως αύριο εκεί πάνω, θα κυματίζει η γαλανόλευκη!

Ο Ανδρέας δεν αποκρίθηκε. Έσμιζε τα φρύδια και κάσκιζε να διακρίνει μέσα στη νύχτα την κορφή του Άι-Λαρκού. Εκεί απάνω, μια όρακα νέα παιδιά αγωνίζονταν να κερδίσουν, στα κακοτράχαλα βράχια, ένα παράτολμο παιχνίδι μ' έναν ανύπαρχτο οκλισμό, με το περισσειμα της καρδιάς τους.

Κι αν ίσαμε τα ζημερώματα δεν τα κατάφεραν, κοιός θεέ μου, θα τους γλίτωνε απ' τ' αεροκλάνα της Τουρκίας;

ΚΑΤΑ το χάραμα, τα βλέφαρα του Ανδρέα δεν άντεξαν άλλο. Βιθίστηκε αναμειγμένο ύπνου και ξύπνιου, όπου το κορμί τσακισμένο παράδωσε κ' η ψυχή έμεινε ζωντανή ν' αγωνιά.

Οι πρώτοι καταδρομείς έφτασαν στο φυλάκιο τους κοντά στις εννιά το πρωί. Χλαμμοί, λιανισμένοι, σωστά φαντάσματα. Τα χείλη τους είχαν πανιάσει από τη δίψα. Η ματιά τους έμοιαζε σβησμένη από την κούραση που στράγγισε το κορμί τους.

Ο Ανδρέας πετάχτηκε πάνω μόλις τους είδε κ' η φλέβα στο μεσόφρυδό του φούσκωσε από αγωνία. Αντίκρισε το Νεοπτόλεμο, ίδιο κουρέλι. Σαριάστηκε σχεδόν μέσα στα χέρια του. Του ζήτησε νερό. Είδε το καρίδι του λαιμού του ν' ανεβοκατεβαίνει συνέχεια, ίσαμε που το παγούρι άδειασε. Απ' το κρωί οι χωριανοί είχαν φέρει καλάθια με τρόφιμα και φρούτα και οι πολεμιστές ρίχτηκαν πάνω τους σα γύτες.

Τι έγινε, ρώτησε σχεδόν με φόβο ο Ανδρέας.

— Μα, πρόδωσαν, βόγγησε ο Νεοπτόλεμος κι έκρινε το πρόσωπό του στις παλάμες του, κι άρχισε να κλαίει. Χάσαμε δεκαπέντε δικούς μας, άδικα των αδίκων!

Ο Ανδρέας κι ο Μενέλαος έβλεπαν άφωνοι τους συντρόφους τους να καταφτάνουν τρεκλίζοντας κι ένιωσαν έναν κόμπο να τους φράζει το λαιμό.

— Μα, πρόδωσαν!... Μα, πρόδωσαν, έλεγε και ξανάλεγε ο Νεοπτόλεμος και το κορμί του τρανταζόταν από τους λυγμούς.

Χοντρές στάλες ιδρώτα κατακυλούσαν από το κεφάλι του και ο Ανδρέας τράβηξε και τού 'βγαλε το μπερέ. Ανατρίχιασε! Ο μπερέ είχε μια τρύπα από βλήμα!

— Μα τι έγινε, πες μας τι έγινε, είχε όσο πιο μαλακά μπορούσε.

Το παλικάρι ζήτησε τσιγάρο.

— Ξεκινήσαμε, καθώς είδατε, γύρω στις έφτά επές. Κινηθήκαμε αθόρυβα μέχρι το όρμη του Μκογάζιου κι απέ, αρχίσαμε την αναμρίχηση από τη νότια πλευρά των υψωμάτων.

Είχαμε ορίσει πως στις έντικα θά 'ταν η ώρα της κρούσης και όπως το ξέριτε, είχε αποφασιστεί πως θα χτυπούσε από την αντίθετη πλευρά, η 31 Μοίρα.

Οι μπρέττες αιφνιδιαστήκαν. Κοντά στις έντικα είχαμε εξουδετερώσει τα προχωρημένα τους φυλάκια και πανικόβλητοι παράτησαν τα πάντα και τρέζανε να κλειστούνε στο Κάστρο και στα γύρω πολυβολεία.

Ίσαμ, τις δυο το πρωί, είχαμε πιώσει όλα τα υψώματα γύρω στην περιοχή Καμήλας και περιμέναμε οδηγίες κι ενισχύσεις. Μπροστά μας ήταν ο Πύργος του Παυλίου και πίσω του το Κάστρο τ' Άι Λαρκού που λίγο ακόμα θα ξεμαγαρίζαμε απ' τους αχαρινούς, λίγα βήματα και θα τον λευτερώναμε.

Στ' αριστερά, καθώς θα ξέριτε, βρίσκεται το πιο ισχυρό οχυρό σ' ολόκληρη την Κύπρο. Το Κοτζιά Καριά. Να σκάζουν αδερφέ μου οι όλοι και οι οβίδες πάνω στα βράχια του και να μη κόβουν ούτε ένα κομματάκι! Ήταν μια κόλαση αδέρφια!... Οι Τούρκοι ήτανε πάνοπλοι και μας χτυπούσαν συνέχεια με πολυβόλα. Μια βροχή από σφαίρες. Χίλιες εκείνοι, μιά εμείς! Κάθε βράχος και μιά κάννη που ξερνούσε φωτιά.

Εμείς... Είχαμε μόνο τέσσερα τριαντάρια πολυβόλα και σε λίγο μείναμε με το ένα! Μας έκαψε και μας θέριζε η όψη. Τα πολεμοφόδιά μας λιγόστευαν ολοένα. Και σε λίγο ξημέρωνε! Μα βοήθεια καμιά! Ίποτα! Ούτε ασύρματο είχαμε πιά. Και λιγοστεύαμε! Οι Τούρκοι όμως πλήθαιναν ολοένα από την Αζίρτα. Ανέβαιναν από και πάνοπλοι. Κανένας δεν ήταν να τους σταματήσει!

Νά 'χαμε τουλάχιστο λίγο νερό να μπορούσαμε να κρατηθούμε!... Ξημέρωσε! Κι ήταν η κόλαση που σκόρπισε πάνω στη γη! Φωτιά θεέ μου! Φωτιά και καπνοί!... Ουρλιαχτά ανθρώπων που λαβώνονταν κι έπεφταν μέσα στις χαράδρες. Εγώ, αν θέλατε να μάθετε, τρεις φορές τη γλίτωσα σαν από θαύμα. Τρεις σφαίρες σφηνώθηκαν μια τρίχα πάνω απ' το κεφάλι μου κι ένα βλήμα όλμου μου τρύπησε το μπέρε!...

Μάτια περιμέναμε τη βοήθεια. Ούτε μια ντουφεκιά δεν έπεσε από την άλλη μεριά να πάρουμε κι εμείς κουράγιο, να πούμε πως, μας λωπήθηκε και μας ο θεός. Ίποτα!... Μας στείλιαν εκεί πάνω να σφαχτούμε άδικα των αδικών!

Αναγκαστήκαμε να υποχωρήσουμε. Με την ψυχρή φαρμακομένη. Τόσο ακόμα και σήμερα, εκεί στον Άγιο Γεώργιο, θά 'στεκε το δικό μας φλόμπουρο...

Μας πρόδωσαν! Στην υποχώρηση σκοτώθηκε κι ο διοικητής μας και μείναμε παντέρημοι. Χάσαμε δεκαπέντε νοματαίους... Κι ο Λύκης!... Ήταν δίπλα μου, αμίλητος, κατάγλωμος καθώς υποχωρούσαμε. Μια σφαίρα του άνοιξε, στα δύο το κρανίο. Δεν πρόφτασε να βγάλει άγνα. Ίπσι, σε μια πλάγι. Άδικα! Άδικα!...

Δεν ήταν άλλα να πει ο Νεοπτόλεμος. Έγρι-

ρι, το κεφάλι στα γόνατά του κι άφησε το κορμί του να το τραντάζουν οι λυγμοί.

Ο Μενέλαος κιτρίνισε. Ο Ανδρέας αιστώνθηκε κάτι να του καίει τη σάρκα.

Ήταν μια χρυσή βέρα στην τσέπη του ποικύμισού του, εκεί, στο μέρος της καρδιάς...

Α. Ουουφρίου
Λεμεσός-Κύπρου

(Το διήγημα διακρίθηκε στο Έλλην. Ινστιτ. Λονδίνου το 1987)

Φυσιολατρικές Σημειώσεις

Παναγιώτης Ι. Παναγούλιας

Πανοραμικό ηλιοβασίλεμα

«Το επ' εμοί, ενόσω ζω και αναπνέω, δεν θα παύσω πάντοτε να περιγράφω μετ' έρωτος την φύσιν...» (Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης).

Αύγουστος, ηλιοβασίλεμα' ώρα που με γοητεύει, στιγμές που η σκέψη άθελα βυθίζεται στο ανεξερεύνητο μυστήριο του κόσμου. Αντίκρι, ψηλά, αρκετά μακριά, οι δυτικοί χοματόλοφοι παν' από το χωριό προβάλλουν εξαϊλωμένοι μέσα σε μια πλήμμουρα φωτός.

Το χρυσό φως από του ήλιου την πυρακτωμένη σφαίρα στέλνουν οι ακτίνες προς τα ύψη τ' ουρανού σκορπίζοντας παντού τριγύρω, μιαν απέραντη άχνη υπερκόσμιας λάμψης. Τα μάτια θαμπώνουν.

Πίσω απ' τα χοματόβουνα οι βαθιές ρεματιές θωρούν εκστατικές τ' ονειρεμένο θέαμα.

Στα δυτικά ψηλόμενα άναψαν από τους προπομπούς της νύχτας χίλιοι εκτυφλωτικοί προβολείς, ενώ στις ανατολικές πλαγιές, οι ίσκιοι πυκνώνουν και βαραινούν. Ετοιμάζεται η ανεπίσημη υποδοχή του Ερέβους.

Αλήθεια πού βρέθηκε τόσο μάλαμα που αστράφτει μέσα στη ρόδινη ανταύγεια; Ποιός υόρτος, παντοδύναμος θεός σκόρπισε στην πλάση τόσο χρυσάφι;

Στέκω πετρωμένος μπροστά στο μεγαλείο των χρωμάτων, στο πανόραμα της δύσης με την άφραστη ομορφιά. Μένω άφωνος αντικρίζοντας την απέραντη φωταψία. Γύρω βυστιλεύει ειρήνη.

Τα πεύκα, οι βελανιδιές, οι καστανιές, οι αχλαδιές..., οι σιβυλλικοί φρουροί της μοναξιάς, ψήλωσαν λες με μια, μέσα στα πελάγη του φωτός. Αμέτρητες διαγράφονται οι σιλουέτες, τους ως πέρα στον ορίζοντα.

Υψώνονται βουβοί κορπάρασοι στην απόθλιση της φύσης που, είναι αδύνατο ν' αναπαραστήσει οποιαδήποτε ανθρώπινη ζωγραφιά. Υπέρθω τ' όραμα που κάποτε μάγεψε τον οίστρο ενός Μιχαήλ Άγγελου, ενός Λορδόνου θεοτοκόπουλου (Ελ Γκρέκο)...

Νότες της Εθνικής Αντίστασης

Ιστορικές αναμνήσεις

Νότες μιας δραματικής εποχής Δημήτρης Η. Ροντογιάννης Το παράνομο φορτίο

Η Ντίνα κ' η μάνα της κάθονταν στο τζάκι κ' ήταν δυό πένθιμες θλιμμένες σιωπές και τίποτ' άλλο. Αρμένιζαν σε μιάν απέραντη κι αγαλήνευτη θάλασσα απελπισιάς. Η γριά ντιμμένη κατάσαρκα τον πόνο και την αγωνία στεκόταν από ώρα αμίλητη. Πού και πού κοινούσε αργά το κεφάλι και η έγνοια σουίφρωνε τις βαθιές ρυτίδες, τα πονεμένα και ιερά μονοπάτια που χάραξαν οι έγνοιες για να διαβούνε οι καημοί και γυάλιζαν όπως κανάλιζε μέσα τους το δάκρυ, όπως ξεκόλλαγε απ' την άκρη του ματιού. Η νύχτα έξω ήταν ασέληνη και σκοτεινή μα

Τα δέντρα, στρατός και χωρίς μάχη, χωρίς νταφκεκιά πήρε τις κορφές, προσμένον ασύλευτα θαρρείς κάποια μιστική διαταγή. Μα η κλανερή αυτή σκέψη σε λίγο θα σβήσει, γιατί δε θ' αργήσουν να χαθούν άπαντα στα βάθη της νύχτας, μέσα στο πλανό σκοτάδι, πίσω από τη μαύρη αυλαία που θα πέσει πάνω στη γη.

Οι αγαπημένοι σύντροφοι της ερημιάς υψώνουν περήφανοι τις κορφές τους, που μαγνητίζει πάντα το ηλιοφώς, και στέκουν επιβλητικοί από τη μια ως την άλλη άκρη του σύρραχου, χωρίς διάταξη, χωρίς αναλογίες ύψους, χωρίς αποστάσεις και διαστήματα. Σιωπηλοί, ειρηνικοί θεατές ενός υπερθεάματος θα χαρούν για λίγο ακόμα τη φωτοπλημμύρα.

Μα ποιόν μεγάλον άρχοντα βικλήθηκαν να υποδεχθούν με ιεροτελεστική κατανύξη; Σε ποιάν αυτοκρατορική μεγαλειότητα γίνεται τόσο τρανή τιμή; Η απάντηση θα 'ρθει γρήγορα. Ο «αναμενόμενος» δε θ' αργήσει και θα φτάσει χωρίς βούκινα, χωρίς αντικρίσματα ύμνων, χωρίς καθιερωμένα στρατιωτικά παραγγέλματα...

Αλλίμονο όμως. Όπως όλες οι ευτυχισμένες στιγμές φεύγουν γρήγορα, θα φύγουν κι αυτές για πάντα. Το σκηνικό θ' αλλάξει, τα χρώματα σ' όλες τις διαβαθμίσεις του κόκκινου, αργά-αργά θα ξεθωριάσουν, θα πάρουν την πατίνα της σκουριάς και τέλος θα χωνέψουν πίσω από ένα κατασκότεινο παραπέτασμα...

Την ώρα τούτη νιώθω τον εαυτό μου ένα ελάχιστο, ασήμαντο στίγμα μπροστά στο τεράστιο, το ασύλληπτο πυροτέχνημα της δύσης...

και στον ουρανό της ψυχής τους στοιβαγμένο το έρεβος.

Μέσα στο βαρύ μέτωπο της μάνας, στροβιλίζονταν οι ίδιες σκέψεις και κάπαζαν κυκλοτερά σαν τ' άλλα στ' αλώνι κι ως τυλίγεται το σκοινί στον πάσαλο γυρνάν απ' την άλλη μεριά και πάλι κάπαζουν στην αντίθετη κατεύθυνση, τσαλαπατώντας και κομματιάζοντας το καλάμι και το στάχυ από τ' απλωμένο στάρι ως που το κάνουν σκόνη. Έτσι κομματιάζονταν η ψυχή κ' η καρδιά της καθώς κάπαζαν οι έγνοιες μέσα τους κυκλοφέροντας γύρω γύρω απ' την ίδιαν αγκούσα.

Μάνα, λέει η Ντίνα, πρέπει να κάνουμε κουράγιο. Μόνο έτσι θα βγούμε ζωντανές από τούτο το δρολάπι το απρόσμενο, που σαρώνει άπονα την ψυχή μας κι αντιβολίζει μέσα στο σκίτι μας και βρυχιέται στα σταυροδρόμια της πατρίδας.

— Μμ, κόσο κουράγιο να κάνω κόρη μου, κόσο; Στέρεψαν τα δάκρυά μου.

Να μη φέρνεις στο μυαλό σου συνέχεια αυτές τις θλιβερές σκέψεις.

— Οι πολυπικραμένες σκέψεις παιδί μου έρχονται αθέλητα, παρουσιάζονται ακάλεστες σαν τις ξαφνικές ανοιξιότικες μπόρες που μουσκεύουν την ψυχή καημό και χαράζουν την καρδιά με πυρωμένο σίδηρο.

— Πρέπει μανούλα να κάνουμε την καρδιά μας πέτρα. Είναι χιλιάδες οικογένειες στην Ελλάδα που κορευούνται την ίδια ανηφοριά.

— Αχ κόρη μου είναι πρωτόγνωρος γολγοθιάς δεν είναι ανηφόρι. Το πιο σκληρό τραγικό κι απότομο μονοπάτι. Τούτο το διαγούμισμα θυμίζει τα χρόνια του Αληκυσά και του Μπραϊμη.

— Το ξέρω, από τότε έχουν να θρηνησουν τόσο πολύ οι μάνες της Ελλάδας, μα τι να πω...

— Ο στοχασμός κόρη μου, με μεγάλες γρήγορες δρασκελιές με κουβαλάει χρόνια πίσω κι αναθυμιάμαι, πάνε 7 χρόνια, που ξεπροβόδιζα τον αδελφό σου για τον πόλεμο της Αλβανίας. Έφευγε αγέρωχος και γελαστός σα σε πανηγύρι. Όπως τον έσφιγγα στην αγκαλιά μου, μου είπε:

— «Μάνα, πρέπει να διώξουμε το φα-

σισμό απ' το κατώφλι μας, μην κλαις θα γυρίσω γρήγορα νικητής».

Τη θυμάμαι μάνα αυτή τη σκηνή. Έσκυψε και με φίλησε πολλές φορές και μου 'πε να προσέχω εσένα και τον πατέρα, να σας βοηθάω.

Όμως έκανα κουράγιο. Σκούπισα τα δάκρυά μου με την άκρη της μαντήλας και κατόπι δεν την έδεσα κάτω από το πηγούνι μα πάνω απ' το κεφάλι, για να δείξω ότι δεν το βάζω κάτω, κι είμαι περήφανη· μα ήταν άλλη περίπτωση τότε.

Ναι μάνα, το ξέρω, γιατί, άλλο οι ξένοι οχτροί, κι άλλο οι ντόπιοι.

Θυμάμαι όταν αντραγάθησε κι ήρθε με τιμητική άδεια πλημμυρίσαμε χαρά, τιμή και δόξα. Γελούσαν οι δρόμοι, τα δέντρα κι ο ουρανός.

Ναι μάνα, άλλη μεγαλύτερη χαρά δε λάβαμε από τότε, γιατί, ήρθαν ώρες δύσκολες, γεμάτες αβεβαιότητα, λαχτάρα κι αγωνία. Βλέπεις τις χαρές που στερηθήκαμε δεν τις ζήσαμε πίσω γιατί προσμένναμε τα χειρότερα.

Τι να πρωτοθυμηθώ; Τα χρόνια της κατοχής που βγήκε ο αδελφός σου αντάρτης στο βουνό και πολέμαγε τους κατακτητές; κι απλώθηκε η φήμη του σ' όλη την περιοχή, για την παλικαριά του! Καταριόμουν το φασισμό και τον πόλεμο. Και τότε λαχτάριζα κι αναστέναζα, μα κάπως αλλιώς, γιατί ήμουν περήφανη, που είχα γιο ανταρτοκαπετάνιο!

Έχεις δίκιο μάνα. Βλέπεις τότε είχαμε την απαντοχή της λευτεριάς και του γυρισμού του αδελφού μου. Εκείνη η λαχτάρα και οι θυσίες είχαν άλλο νόημα.

Τώρα κόρη μου φοβάμαι πως δεν θα το ξαναϊδώ το παιδί μου. Πολύ φοβάμαι για τον αδελφό σου.

Όχι μάνα, ελπίζω πως θα περάσουν όλα κι ο Νίκος θα γυρίσει. Μην απελπίζεσαι και τα βλέπεις όλα μούρα.

Μας έκαψαν οι γερμανοί το σπίτι και μείναμε. Μα το άντεξα. Τον άλλο χρόνο μας το ξανάκαψαν οι γερμανοτσολιάδες, το άντεξα κι αυτό. Μα τώρα φοβάμαι πως είναι τα τελευταία.

Θυμάμαι που διαγούμισαν το χωριό τότε και που μάζεψαν τον κόσμο στην αλάνα μπροστά στο σχολειό και τους είπαν ότι είναι εγκληματίες και κακοί Έλληνες όσοι πολεμάνε τους Γερμανούς και άλλα τέτοια.

Τότε κόρη μου, παρηγοριόμαστε ότι,

θα φύγουν σύντομα οι Γερμανοί, θά 'ρθει λευτεριά στην πατρίδα κι ο καθένας θα ανταμειφτεί κατά τα έργα του. Λογιάζαμε πως αυτοί που πολεμάνε τους οχτρούς για να φέρουν τη λευτεριά θα είναι οι διαλεχτοί της πατρίδας, κι αυτά τα σκουλήκια οι συνεργάτες του κατακτητή που πούλησαν την ψυχή τους στο διάβολο και την πατρίδα στους φονιάδες της κι ορκίστηκαν πίστη στο Χίτλερ, θά 'σκυβαν το κεφάλι από ντροπή.

Κι όμως μανούλα, εκείνοι έγιναν οι εκλεκτοί της πατρίδας, κ' οι πολεμάρχοι «προδότες». Πού να το φανταζόμουνα όταν φύγαν οι ναζήδες και μπήκε ο Νίκος με το τμήμα του στο χωριό καβάλα στ' άσπρο άλογο, πως, θ' αναποδογύριζαν έτσι τα πράγματα. Όταν το χωριό τον χειροκροτούσε δακρυσμένο ένιωθα πως είμαι δυο οργιές ψηλότερη.

Θυμάσαι που έβγαλε λόγο και τους είπε ότι: Τώρα που φύγαν οι Γερμανοί εμείς παραδώσαμε τα όπλα και δεν επιθυμούμε τίποτ' άλλο, παρά γαλήνη κι ησυχία. Ας τα ξεχάσουμε όλα κι ας κοιτάξουμε τις δουλειές μας... κι έλεγεσ νάχα χίλια μάτια να τον κοιτάζω.

Είχε κουραστεί ο κόσμος πολύ μετά τον πόλεμο και τέσσερα χρόνια κατοχή. Μα η χαρά και η ξεκούραση κράτησε τόσο λίγο, γιατί, κάποια νύχτα ακούστηκαν τουφεκιές στον αέρα, που συντριψαν τη γαλήνη και τη σιωπή, και ποδοβολητό και άγριες κραυγές, κι αναρωτήθηκε ο κόσμος: μήπως ξανάρθαν οι Γερμανοί; Αλλά οι φωνές, οι βλαστήμιες και τα αισχρόλογα έπεισαν ότι, ήταν Έλληνες.

Χτυπούσαν πόρτες, έκάναν συλλήψεις, έδερναν, σκότωναν, δολοφονούσαν. Σαν έφεξε ο θεός μέρα, σταυροκοπήθηκε ο κόσμος, όταν είδε ότι ήταν εκείνοι οι ίδιοι που έρχονταν στην κατοχή μαζί με τους κατακτητές. Σάστισε το μυαλό του κόσμου, γιατί δεν μπορούσαν να εξηγήσουν τίποτα. Ο αστυνόμος είπε: ότι είναι «αγανακτισμένοι εθνικόφρονες πολίτες». Κι αναρωτιόνταν μερικοί, γιατί αγανάκτησαν και με ποιούς; Αυτοί συνεργάστηκαν με τους οχτρούς... και τώρα έγιναν και οι εκλεκτοί της πατρίδας, για ποιό λόγο λοιπόν ν' αγανακτήσουν;

Μπροστά στα μάτια των αρχών έκαψαν σπίτια, έδειραν, σκότωσαν!...

Πήρε μια βαθιά ανάσα η Ντίνα και λέει: Γιατί μάνα δεν τους πιάνει η αστυ-

νομία, αφού εγκληματούν φανερά:

— Μη το ψάχνεις κόρη μου, μη το ψάχνεις, μόνο να μη δείχνουμε στον πατέρα σου τη θιέλλα που βροντάει μες στην ψυχή μας.

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες ο Νίκος έπιασε πάλι τα βουνά και πάλι καταδιωκόμενος και μάλιστα σε βαθιά παρανομία. Ο πατέρας του Νίκου ήταν οικοδόμος ξυλουργός και παρ' όλη την ηλικία του, δούλευε σ' όλη την περιοχή. Ήταν φημισμένος μάστορας. Μα τώρα τελευταία σπάνια εύρισκε δουλειά, μάλιστα, σταμάτησαν να τον χαιρετάνε.

Τα καταλάβαινε ο γέρος όλα, μα τι να 'κανε; Πήγαιναν οι σπιούνοι και άρχιζαν τις απειλές. «Ξέρεις αν πάρεις αυτόν για μάστορα, μη ζητάς να σκουδάσεις παιδί ή να διορίσεις το κορίτσι. Εγώ από ενδιαφέρον στα λέω, για να σε προφυλάξω. Από μένα πάρτον, αλλά, αυτό, θα γραφεί... και δεν ξεγράφεται. Αν αγαπάς τα παιδιά σου, μακριά, ούτε καλημέρα».

Από κει και πέρα, ποιός αποφάσιζε να κλείσει το σπίτι του;

Η κατάσταση όλο και δυσκόλευε. Νέα απ' το Νίκο τίποτα. Ζει, δεν ζει; Μαρτυρικές οι μέρες κι εφιαλτικές οι νύχτες. Αυτό το μαρτύριο δεν πήγαινε άλλο κι αποφάσισαν να βγει παγάνα ο γέροντας στο δάσος, μήπως τον βρει κουθενά, μα δεν τον βρήκε. Ωκεάνια η αγωνία κι απέρρικτη η απογοήτευση.

Όμως δεν πέρασε σωστή βδομάδα κι ένα βράδυ χτύπησαν την πόρτα του καμμένου σπιτιού. «Άνοιξε μάστορα, αστυνομία είμαστε, σε θέλει ο διοικητής για μια ερώτηση. Πριν φύγει τού 'δωσε η γριά ένα παλτό βαρύ. Άνοιξε, τον πήραν κι έφυγαν».

Η Ντίνα λέει: Μάνα, αρχές Ιούνη και τού 'δωσες παλτό;

— Κόρη μου θα του χρειαστεί. Οι ερωτήσεις που δε γίνονται μέρα, αλλά μεσάνυχτα, κρύβουν πολλά...

Έτσι απόμειναν οι δύο γυναίκες έρημες, πονεμένες, χωρίς μιας βραδιάς δείπνο. Στην αστυνομία του είπαν ν' αποκηρύξει το γιό του. Γούρλωσε τα μάτια και κριτσάνισε τα δόντια. Αυτή ήταν η απάντηση. Μια σιωπή φορτωμένη δυναμίτη. Μια απόφαση από κείνες που πλαταίνουν τον ορίζοντα και καταξιώνουν πρόσωπα και γεγονότα και την προέκτασή τους στον τόπο και το χρόνο.

Την άλλη μέρα τον μετέφεραν στην Πάτρα και σε λίγες μέρες δικαζόταν με τους έκτακτους νόμους για ληστοτρόφος...

Πρόεδρος: Σήκω άπάνω κατηγορούμενε. Άκουσες και το κατηγορητήριο και τους μάρτυρες. Κατηγορείσαι για ληστοτρόφος. Τι έχεις να πεις;

Κατ.: Το παιδί μου δεν είναι ληστής κύριε πρόεδρε. Πήγα μα δεν το βρήκα.

Πρόεδ.: Απόπειρα ληστοτροφίας, το ίδιο είναι, την ίδια κοινή έχει.

Κατ.: Ο γιός μου και στην Αλβανία και στην κατοχή κολλέμησε παλικαρίσια, αγκαλιά με το θάνατο για τη λευτεριά.

Πρόεδ.: Να μη φεύγεις απ' το θέμα, γιατί θα σου αφαιρέσω το λόγο.

Κατ.: Μόνο μια ερώτηση κύριε πρόεδρε. Αν ο γιός μου δεν πολεμούσε τους κατακτητές, αλλά συνεργαζότανε μ' αυτούς, θα ήμουν σήμερα στο εδώλιο;

Πρόεδ.: Δεν υποχρεούμαι ν' απαντήσω.

Κατ.: Δηλαδή το έγκλημα είναι, ότι κολλέμησε για τη λευτεριά; Απαντείστε μου κ. πρόεδρε.

Πρόεδ.: Θα σου απαντήσω αμέσως με την ανακοίνωση της κοινής.

Του αφείρεσαν το λόγο και μετά από σύντομη διαδικασία τον καταδίκασαν κέντε χρόνια.

Ο ανεπιός του ο Πέτρος που πήρε το θάρρος και πήγε στη δίκη, την άλλη μέρα εκέστρεψε στο χωριό. Το βραδάκι ξεκίνησε για το σπίτι του μπάρμπα του. Η Ντίνα που αγνάντευε από το παραθύρι λέει στη γριά.

— Μάνα, ο Πέτρος έρχεται μοναχός του.

— Το περίμενα! Της λέει η γριά λυπημένη.

— Πόσα χρόνια τον καταδίκασαν;
— Πέντε. Της απάντησε ο Πέτρος.
— Είναι φαίνεται η μικρότερη ταρίφα.
— Αν άκουγες θείτσα πόσο μίλησε ο δικηγόρος και είπε και πόσο πάσχισε αλλά, δεν έφερε αποτέλεσμα.

Οι αποφάσεις αυτές παιδί μου είναι βγαλμένες πριν γίνει η δίκη. Δεν πειράζει πέσαν τόσοι κεραυνοί στο κεφάλι μας, κι αυτός, άλλος ένας!

Έγειραν μάνα και κόρη τα κεφάλια στα χείλια σ' ανοιξιιάτικη μόδρα, κι ήταν το βλέμμα τους συντριμμία αρχαίου ναού, ανάμεσά τους φύτρωσε δειλά ένα κρίνο, όπως, ανάμεσα στο μέτωπο πρόβαλε μια

αχνή ελπίδα κι ας είναι τόσο βαριά πανοπλία η ακάλεστη οδύνη.

Έξω από το χωριό ξανακούστηκαν πυκνές τουφεκιές...

Λαχτάρισαν τα μωρά μέσα στις κούνιες, κόπηκε το γάλα στο βυζί των μανάδων, πέταξαν τα πουλιά τρομαγμένα, ένα ποτάμι φρίκης ξεχειλίσε και περιπλανιόταν αδάμαστο. Αντιβουΐσαν τα φαράγγια σπαραγμό. Τα περιστέρια φτεράκιασαν φοβισμένα. Τα χελιδόνια λούφαξαν στις πικραμένες φυλλωσιές. Γ' άλογα χλιμίντρισαν ανήσυχα. Οι μάνες θλιμμένες Παναγιές κουλουριάστηκαν μες στην οδύνη.

Ώρες χαλάστρες, ματωμένες, θρηνητικές!

Έπειτα από λίγες ώρες φύγανε και πέρα μακριά άναψε μάχη κι αντιβούιζε ο αχός που λόγγιζε κάθε ελπίδα. Η Ντίνα με τη μάνα της κοιτάζονταν αμίλητες. Ένα φαρμακερό μαχαίρι χώθηκε στην καρδιά τους κι αποξεχάστηκε εκεί. Πολέμαγαν πάνω υπό δυό χιλιάδες με καμιά δεκαριά καταδιωκόμενους αγωνιστές της λευτεριάς...

Την άλλη μέρα κατά το μεσημέρι, πήγαν στο χωριό το κεφάλι του Νίκου, περασμένο μ' ένα σύρμα από αυτί σε αυτί. Το κρέμασαν στον πλάτανο που ήταν στην πλατεία του χωριού κι έστησαν χορό τρικούμπερτο γύρω απ' το κομμένο κεφάλι! Έδιναν στο κομμένο κεφάλι ούζο να πιεί, του έβαναν στα χείλια τσιγάρο και ασχημονούσαν ποικιλότροπα.

Τα μαύρα χαμπέρια πήγαν στη μάνα του Νίκου και στην αδερφή του. Φυσομανούσαν μες την ψυχή τους οι τρικυμίες του κόσμου. Ακούστηκε ένα σύθρηνο, σαν να βογγούσαν κύματα απ' άγριες θάλασσες, τα ισκιερά μονοπάτια σώπασαν, τα διάσελα βουβάθηκαν, τα κράκουρα τα σμιλεμένα στ' αμόνι της δόξας, ντύθηκαν μια πυκνή ομίχλη και δε φαίνονταν, ο λόγγος λαγοκοιμόταν σαν άρρωστο παιδί, σταμάτησαν το μούρμουρο οι νεροσυρμές, σείστηκαν τα βουνά μας, ρίγησαν οι πέτρες, ανατρίχιασαν οι κύμποι κ' οι ακρογιαλιές ως πέρα στη χαμηλή μάντρα του ορίζοντα, ενώ οι πραιτωριανοί έτρωγαν, έπιναν και γλεντούσαν.

Σε δυο μέρες μόλις σουρούπωσε η Ντίνα με τη μάνα της, ξεκίνησαν χωρίς να πιάσουν δρόμο μέσα απ' το λόγγο να παγανέψουν κατά το μέρος που έγινε το φονικό. Ήταν γύρω στις δυο ώρες από

το χωριό. Βρήκαν το πτώμα μισοφαγωμένο απ' τα όρνια. Τό 'βαλαν σ' ένα τσουβάλι, το ζαλικόθηκαν και ξεκίνησαν πάλι κρυφά μήπως καταφέρουν και φτάσουν στο νεκροταφείο του χωριού.

Οι αχτίδες του φεγγαριού σκόνταβαν πάνω στο ματωμένο παράνομο φορτίο. Ο ουρανός έκρυψε το πρόσωπό του, ενώ έσπασε τσακίστηκε το ουράνιο τόξο και τ' αστέρια συντρίβονταν κι έπεφταν χρυσόσκονη πάνω στο τσουβάλι με το ακέφαλο πτώμα. Ο πόνος πέρασε τον πόνο κι ο θρήνος τα όρια του σπαραγμού.

Κι οδοιπορούσε λαφιασμένη η θλιμμένη λιτανεία, το παράνομο ξόδι του αδούλωτου, του ασυμβίβαστου, κι αλύγιστου ήρωα! Κ' η μάνα αναρωτιότανε κρυφά, σιωπηλά: πώς ένα τσουβάλι χόρεσε έναν γίγαντα μαζί με τους καημούς όλων των μανάδων της Αντίστασης, όλων των μανάδων του κόσμου...

Κι απάντηση της έδιναν μόνο τα δάκρυα οι λυγμοί, κ' οι αναστεναγμοί... ώσπου έθαψαν πριν να γλυκοχαράξει το παράνομο φορτίο κρυφά... και γύρισαν με βαριά καρδιά στο ρημαγμένο σπίτι.

Λευκάδα '90

Περιθωριακό ανέκδοτο

Ανδρέας Τσώνης

Ο ακούων και μη βλέπων

Κάποτε στα 1948, ένας βασιλικός επίτροπος σ' ένα στρατοδικείο της Τρίπολης που λεγότανε Στσιασινόπουλος, δίκαιζε έναν αντάρτη του Δημοκρατικού Στρατού που τον κατηγορούσανε για φόνο. Ο αντάρτης μάρτυρα είχε μοναχά τη μάνα του. Όταν την κάλεσε ο πρόεδρος, αυτή είπε:

Ο γιός μου δεν ήτανε στην Κόρινθο που εσείς τον κατηγορείτε ότι σκότωσε κάποιον εκεί. Ο γιός μου υπηρετούσε όλο το χρονικό διάστημα στην Ήπειρο, βρισκότανε στο ίδιο μέρος και δεν εσκότωσε κανέναν.

Πώς το ξέρεις εσύ κυρά μου;

Το ξέρω και από γράμματα που μου 'στελνε εκείνον τον καιρό· αλλά κι ο ίδιος μου τό 'λεγε όταν είχε έρθει σπίτι.

Τον είδες εσύ κυρά μου με τα μάτια σου;

Δεν τον είδα με τα μάτια μου, γιατί δεν είχα πάει τότε στην Ήπειρο, ούτε στην Κόρινθο.

Δοκιμιογραφικές Σκέψεις

Ο Νέος Άνθρωπος και ο δρόμος που δεν πρέπει να ξεχαστεί

Του Γιώργου Παπαστάμου

Το ταπεινό πράγμα είναι, το να φοβάται κανείς... Και τι δύσκολο που είναι, να πολεμά την καρδιά του, μια κι αυτό που θέλει, το αγοράζει με ψυχή.

Τον έχουμε, πολλές φορές, δοκιμάσει στη ζωή μας, το μεγάλο φόβο, όχι μόνο για τον αφανισμό της ύπαρξής μας, αλλά και για την καταστροφή ολό-

κληρου του κόσμου από έναν ενδεχόμενο οικουμενικό όλεθρο.

Ωστόσο, και με τα όσα γίνανε σε βάρος του ανθρώπου, τα όσα ακόμα γίνονται με τις διάφορες μορφές απειλής, αυτός εξακολουθεί ν' αντιστέκεται και να μη φοβάται. Να γίνεται όλο και πιο γενναίος. Η ελπίδα είναι, πως το σύμβολο της ζωής, που κρύβεται κάτω από το φαινομενικό θάνατο, είναι η μοίρα «ο θεός» αν θέλετε που διέπει την ανα-

γέννηση της ψυχής.

Όμως σίγουρα, το ξαναλέμε, το ταπεινότερο πράγμα είναι το να φοβάται κανείς. Και φοβάται, γιατί ελπίζει. Άμα δεν ελπίζει, δεν φοβάται. Είναι λεύτερος. Και ο λεύτερος μόνο, άνθρωπος, μπορεί, έχει τη δύναμη να επιζήσει, τουλάχιστο σήμερα.

Προσωπικά αρνούμαι να παραδεχτώ το τέλος του Ανθρώπου! Είναι αρκετά εύκολο να λέει κανείς, πως ο άνθρωπος είναι αθάνατος. Άμα την αθανασία την ανάγεις αιθαίρετα και αναπόδεικτα στη μεταφυσική, λύνεις εκ πρώτης όψεως το πρόβλημα.

Όμως, έχεις έναν άνθρωπο αφίστικο. Έχεις έναν άνθρωπο να αιωρείται ατελείτητα, ασάλευτος στην τελευταία ματωμένη νύχτα, ασάλευτος και νεκρός — νωθρός άμα τύχει νά 'ναι ζωντανός, όπως ο ικριωμένος της... Κατοχής.

Καλό είναι θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς να μιλάμε με σιγουριά, για τον αδέσμευτο και λεύτερο Άνθρωπο, τον αποκομμένο από τις δογματικές φήμες του παρελθόντος. Όμως το τραγικό διερωτήμα εξακολουθεί να υπ-άρχει. Πώς μπορεί, κάτω απ' τα συγκαιρινά δεδομένα αυτού του κόσμου να επιζήσει;

Θα επιζήσει, όταν δεν πάψει να παλεύει ενάντια στον όποιο μεσαιωνικό σκοταδισμό... Τότε, ξεπερ-

Τότε ό,τι άκουσες με τ' αυτιά σου, έτσι δεν είναι;

Μάλιστα, ό,τι άκουσαν τ' αυτιά μου. Του απαντά η γριούλα μάνη και φεύγοντας από τη δίκη, τους ρίχνει μια γερή κλασιά...

Γέλια το ακροατήριο, ποίσοιρο...

Ο πρόεδρος την ανακαλεί στην τάξη:

— Τι έκανες τώρα που 'φευγες κυρά μου;

— Σαν τι έκανα; Τον αντιρωτάει σοβαρά με απορία.

— Αυτό που έκανες, πρόσβαλες το δικαστήριο και θα την κληρώσεις κι εσύ κοντά στο γιό σου.

Κι ο επίτροπος αιστηρότερα:

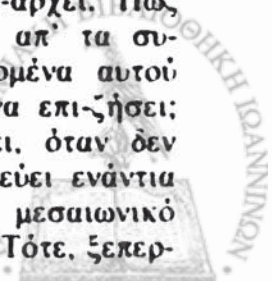
— Μας έγραψες όλους στο πισινό σου και πήγες να φύγεις. Αυτό το μπρρρ, μπρρρ, δεν ήτανε πορδή δική σου;

— Την είδες με τα μάτια σου κ. επίτροπε;

— Την άκουσα με τ' αυτιά μου.

— Τότε κ. επίτροπε δεν είδες... μόνο άκουσες. Κι αφού δεν είδες τίποτα με τα μάτια σου, κι άκουσες μόνο με τ' αυτιά σου... η μαρτυρία σου, δεν έχει πέραση... όπως και η δική μου!

Νέα Φιλαδέλφεια '90

νώντας τις απειλές και τους πρωτόγονους φόβους, όχι μόνο θ' αντέξει, αλλά και θα υπερισχύσει:

Θα υπερ-ισχύσει ως αθάνατη ύπαρξη, όχι επειδή το θέλει, ο Μπέρκλεϋ, ο Καντ, ή ο Κίρκεργκαρτ, αλλά γιατί ως μοναδικός, μέσα σ' όλα τ' άλλα πλάσματα του πλανήτη, έχει μian άσβεστη φωνή· κι ακόμα έχει ψυχή και πνεύμα. Έχει πνεύμα ικανό να χωρεί. Να μη μένει ποτέ στατικό και δογματικά ακίνητο. Να δρασκελάει τα καθορισμένα όρια της συμβατικότητας. Να προχωρεί έως εκεί, που μπορεί να φτάσει.

Υπάρχει άραγε τέλος; Η αρχαία Σκέψη των προσωκρατικών κυρίως ταυτίζεται σε πολλά πάνω σ' αυτό το ζήτημα, με τη συγκαιρινή Σκέψη. Είναι βέβαιο πως ο άνθρωπος είναι διαχωρισμένος ανεπανόρθωτα από αυτό με το οποίο θα έπρεπε να είναι συνδεδεμένος!... όπως στο ύλογο είναι πολύ φυσικό να προτιμά, αλίμονο, το άχυρο από το χρυσάφι.

Από την άλλη μεριά όλοι οι κοινοί άνθρωποι είναι, επίσης, συν-δεδεμένοι με αυτό από το οποίο είναι δια-χωρισμένοι. Και τούτο γιατί παρόλο, που βρίσκουν παράξενο, αυτό που συναντούν κάθε μέρα, είναι στενά δεμένοι με το Λόγο, που κυβερνά τον κόσμο. Το λόγο στην ευρύτερή του έννοια, που είναι αυτό τούτο το γίνεσθαι, η μελλοντική σύσταση μιας λογικής, αυτή ίδια η φύση η ανάπτυξη, αν θέλετε, που εκδηλώνεται.

Αυτή, λοιπόν, είναι η τραγική μοίρα του ανθρώ-

που. Δηλαδή νά 'ναι ταυτόχρονα βυθισμένος μέσα στο τέλμα του, αλλά και έξω απ' τα νερά, τα σάπια νερά του τέλματος. Μα και μέσα στο τέλμα βαδίζει έχοντας την ανάσα του έξω. Βαδίζει όσο μακριά κι αν τον φέρει ο δρόμος του... και δε θα μπορέσει να φτάσει τα πέρατα της ψυχής, τόσο βαθύς είναι ο Λόγος που κρύβει...

Έτσι ο Άνθρωπος στη δραματική του πορεία, φτάνει σ' αυτό που του λείπει, δια μέσου αυτού που είναι. Αυτό είναι το όριο στο οποίο οδηγεί ο δρόμος, που δεν πρέπει ποτέ να ξεχνά κανείς, και προπαντός ο στοχαστής και ο ποιητής.

Ο στοχαστής-ποιητής των καιρών μας, έχει χρέος νά 'ναι οδηγητής, αυτού του αλησμόνητου δρόμου. Οδηγητής του ανθρώπου. Να βοηθάει τον Άνθρωπο να υπομένει μαζί του, ανυψώνοντας την καρδιά του. Σύντροφος στο μεγάλο τούτο δρόμο πρέπει, σε κάθε στιγμή, να θυμίζει στο συνοδίτη του, να του θυμίζει σε αντίξοες περιστάσεις το θάρρος κι όχι το φόβο, την τιμή κι όχι την ευτέλεια, την περηφάνια, αλλά και τη βαθιά Σκέψη!

Στα χειρόγραφα που διασώθηκαν, με την πτώση του Βυζαντίου, στ' αρχαία αγάλματα, που ξεθάφτηκαν από τα ερείπια της Αθήνας και της Ρώμης μπροστά στην έκθαμβη Δύση, ορθώθηκε ένας νέος άγνωστος κόσμος: η ελληνική αρχαιότητα.

Εδώ βρέθηκε, με αδρά ίχνη, κι ο δρόμος που δεν πρέπει να λησμονηθεί και που δεν είναι στο βάθος, παρά αυτή η ίδια η αλη-

θεια. Εδώ, ακόμα βρέθηκε και η δύναμη που έκανε τον Άνθρωπο άκαμπτο, αδάμαστο και νικητή-κατακτητή της φύσης, από την οποία και αποκάλυψε, μυστικά αναρίθμητα, με την επιστήμη.

Μπροστά στις φωτεινές μορφές του αρχαίου κόσμου, εξαφανίστηκαν οι οπτασίες του Μεσαίωνα. Μ' αυτές τις μορφές και τα μύχια βάθη της ίδιας του της ύπαρξης. Κι όταν ακόμα ονειρεύεται, μπορεί να δώσει ερμηνεία, ή και να δημιουργήσει πάνω στον κόσμο αυτό —τον απροσμέτρητα βαθύ των ονείρων του.

Στις πρώτες δεκαετίες του εικοστού αιώνα, ο ασύνειδος κόσμος, ο κόσμος των ονείρων έγινε πεδίο διεύρυνσης και ερμηνείας από την Τέχνη και τη Επιστήμη. Πέρασε λεύγες πολλές —πολύ πέραν απ' τους Βυζαντινούς Ονειροκρίτες κι' απ' όλα τα ονειροκριτικά του παλαιού Αρτεμίδωρου του Δαλδιανού.

Το θέμα της ερμηνείας των ονείρων, με την ψυχανάλυση δεν έχει ακόμα εξαντληθεί. Γενικά, ο νους τ' ανθρώπου καθώς υπνώττει πέφτει, με τα ονειράτα μέσα στο Χάος... Μια θύελλα ξεσπάει από λαμπρές ή σκοτεινές εικόνες, και πλατιά και ποικίλα αισθήματα. Ένα ακόμα πανηγύρι από βαθιά και δαιδαλώδη συν-αισθήματα και από εκκρήξεις θυμικών στοιχείων και θερμικών παραγγελμάτων και απειροελάχιστης χημικής ουσίας, χρωματίζουν ή δυναμιτίζουν τον ύπνο μας, χωρίς όμως κατά κανόνα να τον διακό-

πουν. Στην ψυχή τότε ανήκει ο λόγος, που αυξάνει απ' τον εαυτό του. «Ψυχής ἐστὶ λόγος εαυτὸν αὐξῶν» κατὰ το περίφημο ἀπόφθεγμα του Εφέσιου - Σκοτεινού, με μια λέξη, του Ηράκλειτου!

φέσιου - Σκοτεινού, με μια λέξη, του Ηράκλειτου!

Απ' αυτή τη στιγμή οι κοιμισμένοι, είναι εργάτες και συν-εργοί σ' αυτά που γίνονται στον κόσμο. Οι εργάτες, που είμαστε όλοι εμείς, περνάμε σ' έναν άλλο κόσμο, στον κόσμο του Πικάσο του Γκόγια, του Νταλί, του Φρόντ, του Γιούγκ και του Άντλερ.

Ζοίμε τα όνειρά μας. Και όσοι έχουν το χάρισμα να είναι ποιητές μετατρέπουν τα όνειρα σε δημιουργία!

Πέρ' απ' όλα αυτά, του ποιητή η φωνή δεν είναι ανάγκη να είναι και να εκφράζει το χρονικό του Ανθρώπου και μόνο. Ο λαός κατὰ ασυνείδητο ίσως τρόπο, έδινε στον ποιητή, από τ' αρχαία χρόνια κι ως τα σήμερα δίνει, τη θέση του οδηγού, στο δρόμο που δεν πρέπει να ξεχαστεί, το μίστη του σοφού. Κι αυτός ο ποιητής ένιωθε και νιώθει χρέος του, να κλείνει μέσα στο λόγο του, το ἀπόσταγμα από τη σοφία της κοινότητας.

Οι λαοί περίμεναν από τον ποιητή τους τη μήση στη ζωή. Κι αυτό σε τελευταία ανάλυση γίνεται σε όλες τις εποχές, με τους αληθινούς ποιητές. Ξεκινείστε απ' τον Ηρόδοτο, για να καταλήξετε στο Μαγιακόφσκι.

Η επίδραση του πανάρχαιου πρώτου — του Ησίοδου υπήρξε τεράστια σ' όλες τις εποχές! Ερμηνευ-

τής των ονείρων της ανθρωπότητας δείχνει πως το χάος γίνεται κόσμος, αυτός ο Ασκραίος — γείτονας της Χαλκίδας, που στις μέρες μας τον αναγέννησε ο Παλαμάς.

Η φωνή του ποιητή, λοιπόν — όσο κι αν φαίνεται παράξενο και ουτοπικό, μπορούμε να πούμε, πως έχει τη δύναμη ν' αποβεί στήριγμα του λαού και του ανθρώπου, βοηθώντας τον, να υπερ-ισχύσει μπροστά στις μύριες αντιξοότητες του κόσμου, που αδιάλειπτα τον απειλούν. Αρκεί να μη φοβάται ο ποιητής και ο Άνθρωπος αυτόν το βουβό και αόρατο κόσμο της σιωπής και της νύχτας.

Η ύπαρξη του ανθρώπου — ιδιαίτερα του νέου συγκαιρινού ανθρώπου — έχει πια γίνει συνείδηση, πως είναι μια αδιάκοπη αγωνία. Ξεκινάει από κάπου για να μη φθάσει πουθενά.

Οι περισσότεροι άνθρωποι δεν κατέχουν τη συνείδηση του Υπάρχειν. Γι' αυτό και η ανθρωπότητα, στην κλεισμένη της, είναι ακόμα αμόρφωτη κι αδιαμόρφωτη. Κι αυτή ακόμα εξακολουθεί να είναι η μεγάλη τραγωδία του Πνεύματος.

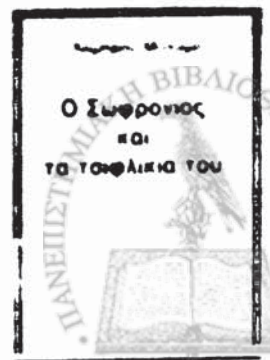
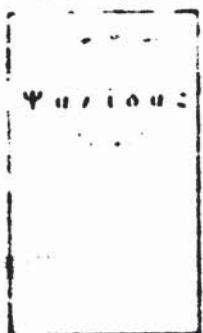
Πρέπει να προχωρήσει αρκετά ακόμα ο άνθρωπος, σε παγκόσμια κλίμακα, διανύοντας ένα δρόμο που όπως απ' την εποχή του Ηράκλειτου, έτσι και τώρα δε θα πρέπει να ξεχαστεί... Πρέπει... (Πόσα «πρέπει» αλίμονο) να πάψει να παγιδεύει τη δόξα, την εξουσία και την υπόληψη και να παγιδεύεται ταυτόχρονα απ' αυτές.

Τέλος, η φιλοσοφία — ο στοχασμός γενικότερα, να πάψει ν' αποσκεπάσει τις

γύμνιες του ανθρώπου, την κοίτηση, που είναι πρόθυμη να εξωραΐσει αυτές τις γύμνιες και την πολιτική, ικανή να τις εξαχρειώσει και να τις δικαιολογήσει σιγά σιγά.

Όχι γυμνοί από εγκόσμια έγνοια, αλλά όχι φοβισμένοι, «ντυμένοι» με καθαρή Σκέψη, που θα βοηθάει τον Άνθρωπο, να προχωρήσει πολύ πιο πέρα, απ' εκεί που ήδη έχει φτάσει.

Γ. Πακαστάμος

Οι Συγγραφείς και τα Βιβλία

Μικρές αξιολογήσεις, παρουσιάσεις, γνώμες και κρίσεις

Από τον Λάμπρο Μάλαμα

Κάνω κριτική δημιουργώντας και όχι ψάχνοντας να βρω λάθη.

Μιχαήλ Άγγελος

Πάικου Νικολαΐδη-Ασιλάνη: «Νόννου Πανοπολίτη: Τα Διονυσιακά»

Αθήνα '90, σελ. 158.

Ο ακαταπόνητος και κραταιός γερο-Πάικος μένει πια για τα μεταφραστικά μας γράμματα στον τομέα της αρχαιοελληνικής μας ποίησης και στα 86 του χρόνια, ο πιο υποδειγματικός κι αξιοθαύμαστος αναδημιουργός, που ανασταίνει κυριολεκτικά και αναστυλώνει ονόματα και έργα σημαντικών αρχαίων μας προγόνων ποιητών, που τους είχε φαγομένους ο σκόρος της λήθης, της άγνοιας και της αδιαφορίας.

Έτσι κοντά σε άλλους, μας έδωσε τελευταία και το Νόννο Πανοπολίτη σε πρωτότυπο έργο, με όλη τη ζεστή και στοργική του γλωσσοπλάστική ευγένεια.

Ο Νόννος έζησε κι έδρασε στις αρχές του 5 μ.Χ. αιώνα. Τα «Διονυσιακά» του δημιουργή-

θηκαν το 450 με 470 περίπου. Ο επίμοχθος ερευνητής Πάικος, μας λέει, πως ο Νόννος ήταν ένας τίμιος και προοδευτικός στον καιρό του αγωνιστής κι έκανε σκληρό ποιητικό και λογοτεχνικό αγώνα κατά της ειδωλολατρίας...

Μας ενημερώνει για το πώς, έφτασαν έπειτ' από τόσους αιώνες σκοταδισμού και αναχρονιστικού βυζαντινισμού 2 έργα του ως τον 11 αιώνα. Το ένα μάλιστα το θεωρεί σαν το μεγαλύτερο ποίημα της αρχαιότητας, με 21.000 στίχους, που διαιρείται σε 48 ραφωδίες, ή βιβλία. Άξιος ο μισθός του ανήσυχου και πολυφωτισμένου γερο-Πάικου.

Γρηγόρη Α. Στεργιούλης:

«Ο Σύγχρονος Δάσκαλος

στη Νέα Εποχή»

Εκδ. Ολυμπιάς '89, Αθήνα, σελ. 102.

Είναι ελάχιστοι σήμερα οι εκπ/κοί (είτε παλιότεροι είτε νεώτεροι) που έχουν πνευματικές και παιδαγωγικές ανησυχίες και οράματα, για μια αναγκαία και σύγχρονη παιδεία, για μια σωτήρια και συλλογική ανθρωπιστική και κοινωνική αγωγή.

Ο Γρ. Στεργιούλης που τώρα δικηγорεί στην Καρδίτσα, είναι ένας από τους πιο φωτισμένους και μετεκπαιδευμένους δασκάλους. Έγινε αναπληρωτής νομάρχης, έπαρχος, νομικός και συγγραφέας.

Το βιβλίο του με τον παραπάνω τίτλο, είναι μια εμπειριστατωμένη και υπεύθυνη μελέτη, εταστική, εμπειρική και στοχαστική. Είναι για κάθε δάσκαλο, για κάθε γονιό, για κάθε άνθρωπο που διψάει να πλουτίσει τις γνώσεις του, να ξεπεράσει αδυναμίες, να ηθικοποιήσει χαρακτήρα, να προσεγγίσει κάποια τελειότητα. Είναι εργασία συμπυκνωμένη, καθοδηγητική για την αναβάθμιση και τη λύτρωση του απόμου και του συνόλου. Ο Στεργιούλης έδωσε πολλές κι άλλες μελέτες παιδαγωγίας, διοικητικές και λαογραφικές έρευνες, και αφηγηματικά χρονικά από την Εθνική μας Αντίσταση. Η γραφή του είναι στρωτή, εκλαϊκευμένη, γλαφυρή. Στο «Σύγχρονο Δάσκαλο...» δούλεψε με μέρáκι και ζήλο, κι έθεσε τη σφραγίδα των αποθεματικών του γνώσεων και των ψυχικών του παρορμήσεων.

Στις μέρες μας, που ακόμα η παιδεία μας παραμένει ο «άταφος νεκρός» του μεγάλου μας Α. Γληνού, δηλ. ύστερ' από 60 ολόκερα χρό-

Κυκλοφόρησε:

Λάμπρου Μάλαμα

«ΛΑΟΣΟΦΙΚΑ ΕΠΙΔΟΡΗΙΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ»

Το 56ο βιβλίο του Συγγραφέα, με 220 πρωτότυπα, διδαχτικά και ξεκαρδιστικά ανέκδοτα, από τύπους της σύγχρονης ελληνικής ζωής.

Είναι μια εύθυμη Συλλογή, για γνήσια ψυχαγωγία, γι' αυλόρητο γέλιο και ξενοιασιά, με μικρά κωμικά και σατιρικά αφηγήματα: Από το 1821, το 1940, την κοινωνική ζωή, από το βίο των ρασοφόρων, τον έρωτα και το γάμο και άλλα διάφορα πικάντικα.

νια, αφότου έγινε η σταύρωση και η αποκαθάρωση, παραμένει ένα πτώμα άταφο η ταλαίπωρη παιδεία μας. Καμιά ανάσταση και καμιά αναγέννηση. Τα «μάρκετιγκ» της πεζουλιστικής ζωής, θέλουν καταναλωτική κοινωνία, αποβλακωμένη. Δεν τη θέλουν σωστά διαπαιδαγωγημένη, αναπτυγμένη, ηθικά διαπλάσμενη κι ευτυχισμένη.

Ο Στεργ. ονειρεύεται και προσδιορίζει το «καθήκον του δασκάλου να εκπαιδεύει τους πάντες και να εξοραίζει τα πάντα», σε μια δασκαλοκοινωνία σαν τη δική μας, του γιωταχί, της πρέφας και του «ζαμανφουτισμού»... Μπράβο του και καλά κάνει που θέλει το δάσκαλο υποδειγματικό και υπεύθυνο ψυχοκλάστη των παιδιών. Και δίνει μήνυμα εκούσιας ατομικής και ομαδικής πειθαρχίας, για διαμόρφωση ηθικών χαρακτήρων, για προσαρμογή στα σύγχρονα μεγέθη, των απαιτήσεων της ζωής. Επικαλείται και παραθέτει και αποθέματα κορυφαίων και σοφών παιδαγωγών, αρχαίων και νεώτερων διδασκάλων του λόγου.

Γίνεται θεωρητικά πολέμιος του φόβου που καλλιεργούν τ' αναχρονιστικά κατεστημένα στις τριφερές ψυχούλες της νοφίντανης γενιάς. Θέλει το δάσκαλο σύμβολο του λαού και ιδεώδη ταγό της κοινωνίας.

Το βιβλίο αυτό του Στεργιούλη, είναι μια πεμπτοισιακή κι εγκόλπια προσφορά, κρηπίδα ρεαλιστικής και προοδευτικής αγωγής.

Νίκου Ζούνη:

«Αντάρτης του Δ.Σ.Ε.

στα βουνά του Γράμμου»

Γιάννινα '90, σελ. 114

Ένα βιβλίο που έγραψε με το αίμα της καρδιάς του, με σπαραγμό ψυχής και δάκρυ, ένας ακόμα Ηπειρώτης από τη Θεοτόκο-Κόνιτσας μαχητής του Δ.Σ.Ε. Την εισαγωγή, την ορθογραφική και γλωσσολογική επιμέλεια, εκτέλεσε άψογα ο γνωστός κονιτσιώτης συγγραφέας Σωτήρης Τουφίδης. Γιατί ο Ν. Ζούνης έδωσε αυτά τ' απομνημονεύματα της βιοπορίας του στο αντάρτικο του 1946-49 με τα λίγα —όπως λέει— γράμματα του δημοτικού σχολείου. Μ' αυτά, αφορίζει τον αδερφοχτόνο πόλεμο και αλαφρώνει τον κόπο του. Βασικό κίνητρο κι αφορμή για όσα γράφει, τού 'δωσε ένας μακαρίτης συναγωνιστής του ο Β. Καραγιάννης που σ' ένα παρόμοιου είδους βιβλίο του (το οποίο πολύ επικρίθηκε από πολλούς βετεράνους του αγώνα, για ανακρίβειες, φανατισμούς και προκαταλήψεις), συκοφαντεί τον Ζούνη και τον «λασπώνει» θίγοντας όπως λέει «την τιμή και τις πεποιθήσεις του». Ο Ν. Ζ. αφηγείται απλά και ειλικρινά όπως φαίνεται τα δραματικά του βιώματα και τα έντονα και περιπετειώδη παθήματά του, (βαριού τραυματισμού, αιχμαλωσίας, καταδίκης κ.λπ.). Πήρε μέ-

ρος σε μάχες στο Γράμμο, στο Βίτσι, στη Φλώρινα, στο Κάντισκο, στη Ζέρμα, την Αλεβίτσα, το Κάμενικ κ.ά. Όπως και στη Σχολή στον Αγ. Γερμανό Καστοριάς.

Τον περισσότερο καιρό στη μονάδα του Κ. Παλαιολόγου, στην ομάδα Συνδέσμων Δ νσης, Απόσπασμα αελεϊθέρωσης Γράμμου.

Τρία χαρακτηριστικά στοιχεία συγκινούν βαθύτερα τον αναγνώστη που έζησε μελέτησε και γνώρισε από κοντά εκείνα τα τραγικά γεγονότα του εμφύλιου.

1) Η μοναδική μαρτυρία του και ο εκθειασμός του πρώτου και μεγάλου ήρωα της ηρωϊκής ανταρτοσύνης στον ΕΛΑΣ και στο Δ.Σ. του Κλεάνθη Ντάγκα (καπετάν-Θύμιου) πώς σκοτώθηκε, πολεμώντας... και τον φίλησε νεκρό!...

2) Η δίκαιη εκτίμηση και αξιολόγηση του θηρλικού και γενναίου ταξίαρχου Γ. Γιαννούλη που δολοφόνησε πισώπλατα ο άξεστος υπηρέτης του Ζαχαριάδη Γούσιας. Και 3) Ο βαρής τραυματισμός του Ζούνη και το πώς γλίτωσε μισοθαμμένος ζωντανός...

Ο Ζ ξεκαθαρίζει γενικά τη θέση και τη δράση του, και δίνει το μήνυμα της εθνικής συμφιλίωσης και ομόνοιας, με το «ποτέ πια πόλεμος» και δη αδερφοχτόνος.

Άνθη Βέργη:

«Κλειστές πόρτες - Λιγηήματα»

Αθήνα '90, σελ. 116, εκδ. -διακίνηση «Το ελληνικό βιβλίο» (Γερανίου 7).

Μια συλλογή από 6 διηγήματα, ρεαλιστικά, κοινωνικά κι ευχάριστα του σεμνού καλομάστορα του είδους Βέργη (Δημητρίου). Ο γνωστός Ροιμελιώτης πεζογράφος κινεί τους ήρωές του με αφετηρία τη γενέτειρά του Αιτωλία. Περιγράφει νοσηρές ανθρώπινες, κοινωνικές και ψυχικές καταστάσεις, για να σατιρίσει κάποια νέα ήθη των ημερών μας, όπως είναι το φουτ-μπαλ, το ξένο τραγούδι, το μοιζούκι, τα σπορ του σιρμού, οι ξενόφερτοι χοροί κ.λπ. Ο σ. σαρκάζει έμμεσα και ανώδυνα το όποιο αντικείμενό του και κείθει και τέρπει τον αναγνώστη. Το ύφος του είναι απλό, κοφτό και περικαιχτικό και διαφαίνεται απ' αυτό μια λεπτή ειρωνία, κι ένα χιούμορ όταν σατιρίζει τις κτηνιές και τις αδυναμίες, τα νέα κοινωνικά και διεφθαρμένα ήθη, που εισβάλλουν από τη Δύση και αλλοτριώνουν προπάντων τη νεολαία.

Οι «Κλειστές πόρτες» σε κερδίζουν και σου ανοίγουν την πόρτα της καρδιάς με την ανάλογη πρωτοτυπία τους, την αληθινή ψυχολογία και αρκετά ανθρωπομορφικά στοιχεία. Ο Βέργης στιγματίζει με τον τρόπο του, την επιτηδειότητα, την τεμπελιά και τη νοθεία. Τα διηγήματά του έχουν πολλές αρετές και προπάντων πικάντικες αλήθειες, ζωντανία και ειλικρίνεια. Σε ορισμένα δε σημεία μας θυμίζει

Έγραψαν για το
«Πρόσφορο Αληθινής Ποίησης»
του Λάμπρου Μάλαμα
(Αποσπάσματα)

«Το να βλέπεις τα πράγματα με καθαρό μάτι δεν είναι τόσο απλό· όπως το να έχεις κοινό νου δεν είναι τόσο κοινό πράγμα. Κι αυτή ακριβώς την καθαρή όραση και εποπτεία των πνευματικών φαινομένων, διαθέτει ο Λ. Μάλαμας. Από τις μελέτες και την εμπειρία του, μας μεταγγίζει μια σύνοψη απόψεων για την ποίηση και ιδιαίτερα για τις εκτροπές, της υπερρεαλιστικής ποίησης που φρόνιμο είναι να διαβαστούν κυρίως απ' τους νέους μας ποιητές. Με τους διαλογισμούς και τα παραδείγματα, που εκθέτει σ' αυτό το βιβλίο του, επιχειρεί μια αισθητική απομυθοποίηση του ποιητικού λόγου, και υποδείχνει τον σωστό δρόμο, που πολλοί νεώτεροι ποιητές τον έχουν χάσει...».

Γάσων Ευαγγέλου
Αθήνα

συμβουλές κι αφορισμούς του Γ. Ζαλοκώστα:
«...ασυλλόγιστη νεότης
μη πιά τρίβεις τον καιρόν
εις τους πότους και τα δειπνα
και το φράγκικον χορόν».

Βασίλη Ι. Λαζανά:

«Ρωμαϊκά Ελεγεία του Γκαίτε»
**«Αλέξις και Λόρα-Ο Νέος Πανσίας-
Ευφροσύνη ξαναντάμομα-
Χέρμαν και Λωροθέα-Αμύντας»**

Προλεγόμενα - Έμμετρη Μετάφραση - Αναλυτικά σχόλια του χαλκέντερου δοκιμιογράφου, μελετητή και μεταφραστή Βασίλη Λαζανά, σε β' έκδοση (Στ. Γσαπέλα) Αθήνα '90, σελ. 234. Ένα ακόμα πλούσιο και διδαχτικό έργο που ο σπουδαίος Λαζανάς προσθέτει στον όγκο της προσφοράς του πολύτιμου μεταφραστικού του έργου αρχαίων Ελλήνων κι Ευρωπαίων ποιητών και φιλόσοφων. Ο Γκαίτε στα «Ρωμαϊκά Ελεγεία» συνοψίζει τρία στοιχεία: 1) Τον Έρωτα, 2) Τη Ρώμη, και 3) Το μυθικό κόσμο των αρχαίων θεών και ηρώων. Πρωτοδημοσιεύτηκαν το 1799. Κυριαρχεί σ' αυτά το ρωμαϊκό πνεύμα, συνδυασμένο με την επίρρηση του αρχαιοελληνικού πολιτισμού και με τις φιλοσοφικές και ποιητικές διαστάσεις του μεγάλου Γερμανού συγγραφέα. Η εργασία αυτή του Β. Λαζανά τιμήθηκε με βραβείο Ακαδημίας.

«Διάβασα με πολλή συγκίνηση το έξοχο "Πρόσφορο Αληθινής Ποίησης" μια σειρά στοχασμών που θέλγουν και τοποθετούν στα σωστά της μέτρα την αληθινή ποίηση, την τόσο ταλαιπωρημένη στους καιρούς μας.

Διαβάζοντας το θαυμάσιο αυτό βιβλίο, συνειδητοποίησα πολλά και σοβαρά προβλήματα που δημιούργησαν οι άχρηστοι συγκαιρινοί ποιητές, για να πετάξουν αυτή την υπέρτατη ομορφιά της ζωής στο σκουπιδότοπο της "ιστορίας" μας.

Με την αλκή, το θάρρος και την πνευματική εντιμότητα που πάντοτε διακρίνουν τον Λάμπρο Μάλαμα ως στοιχείο αδρής και δωρικής παρουσίας στα σύγχρονα Νεοελληνικά μας Γράμματα, έδωσε για άλλη μια φορά με το "Πρόσφορο", μάθημα αρετής και τόλμης σε όλους μας.

Το "Πρόσφορο" μου έχει γίνει εγκόλπιο και δρομοδείχτης στη σιωπηλή και ματωμένη μου προσωπική οδοιορία.

Ο Λ. Μάλαμας πάντα πρωτοπορεί και μας δείχνει δρόμους για να φτάσουμε στις κορυφές. Το "Πρόσφορο" δεν σ' αφήνει να το αφήσεις. Το διάβασα ως την τελευταία του σελίδα απνευστί και μ' εντυπωσίασε βαθιά. Επισημαίνει όλα τα φωτεινά σημεία, τους σταθμούς της μεγάλης κι αληθινής παγκόσμιας ποίησης. Και τι πετυχημένα τα παραθέματα! Όλα σοφά και όμορφα βαλμένα. Ένα βιβλίο μοναδικό, ανεπανάληπτο. Όσοι γράφουν ποίηση (και γράφουν αλίμονο πολλοί), πρέπει ν' αντλήσουν δείγματα απ' αυτό το βιβλίο, που είναι αληθινή προσφορά στην Ποίηση του κόσμου. Ο συγγραφέας του ως είναι περήφανος...».

Γιώργος Παπαστάμος
Χαλκίδα

«Λόκιμος Λογοτέχνης-συγγραφέας, που καλύπτει όλα τα είδη του Λόγου ακόμα και το θέατρο, δημοσιογράφος και εκδότης του περιοδικού «Ελεύθερο Πνεύμα», που κατέχει μια από τις καλύτερες θέσεις στα έντυπα της Λογοτεχνίας, μας έδωσε με το βιβλίο του αυτό μια εμπειριστατωμένη δοκιμαστική μελέτη γύρω από την ποίηση, την αληθινή ποίηση.

Αν και τα όρια μεταξύ αληθινής και ψεύτικης ποίησης ή για να το πούμε αλλοιώτικα, καλής και κακής ποίησης, τώρα τελευταία μπερδεύονται, εν τούτοις ο

Λάμπρος Μάλαμας μας παρουσίασε ένα αξιόλογο έργο.

Το έξοχο λεξιλόγιό του, τα πλούσια στοιχεία του, τα πολλαπλά του παραδείγματα και η βιβλιογραφία του, καθώς και το εκλαϊκευμένο του ύφος, καταχτά άμεσα τον οποιονδήποτε αναγνώστη.

Γνωστός στο Πανελλήνιο ο συγγραφέας με τον εποπτικό έλεγχο που εξασκεί με το περιοδικό του, χτυπώντας ανελέητα τα παντοδύναμα κυκλώματα με την αυταρχική μονολιθική νοοτροπία τους — για προβολή των ημετέρων — έχει αποδείξει κατά καιρούς πως ο λογοτεχνικός μας κόσμος καταδυναστεύεται. Έτσι με τη μελέτη του αυτή κριτικάροντας την αληθινή από την ψεύτικη ποίηση, ανοίγει διάπλατα ερμητικά ασφαλισμένες κερκόπορτες, ώστε το κακό να χτυπηθεί θανάσιμα και ευθύβολα στη ρίζα του.

Το βιβλίο αυτό του Λάμπρου Μάλαμα κρύβει στα σπλάχνα του, κάποιο ορθόδοξο μήνυμα, αφυπνίζοντας με τη δίκαιη κρίση του, το αναγνωστικό κοινό. Καταπιάστηκε μ' ένα από τα δυσκολότερα είδη του Λόγου, γιατί η Ποίηση είναι μια πολύ σοβαρή, πολύ μεγάλη και πολύ βαριά σπουδή. Η σύγκριση που επικρατεί τα τελευταία χρόνια θά 'πρεπε να βρεθεί κάποιος να την ξεμπερδέψει και να βάλει τα δάχτυλά του επί τον τύπο των ήλων. Για τούτο κ' οι κραυγαλέες διαμαρτυρίες του και απόψεις του, κατειθύνονται στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, όπως εκπορεύονται μέσα απ' της καρδιάς του τα τρισβαθα.

Οι αρρενωποί και συμπυκνωμένοι τόνοι του, όπως μεθοδικά τους μαστόρεψε, διαποτίζονται από ματιά ξάγρυπνη και δυνατή όσφρηση. Τα μηνύματά του είναι λάβαρα ανεμιζόμενα, κατά πάντα και διά πάντα. Τον συγχαίρουμε.

Τάκης Νατσούλης
Αθήνα

«Σα γνήσιος δημιουργός του ποιητικού λόγου ο Λ. Μάλαμας, έχει ασφαλώς και γνήσιες απόψεις για την ποίηση και για τ' άλλα είδη του γραπτού λόγου και γενικά για τις καλές τέχνες. Τα αισθητικά δοκίμια που διάβασα στο βιβλίο του "Πρόσφορο Αληθινής Ποίησης" αντανάκλουν και τις δικές μου απόψεις για την τέχνη. Ο Μ. εκλαϊκεύει τις αισθητικές ορολογίες και με απλά και σωστά επιχει-

ρήματα, στεριώνει τις ιδέες και τις απόψεις του, που πιστεύω πως είναι και θα είναι και απόψεις όλων των γνήσιων κι αληθινών δημιουργών, που αγωνίζονται για έναν καλύτερο κόσμο.

"Η τέχνη δεν είναι καπρίτσιο κανενός δημιουργού", έλεγε ο μεγάλος μας δάσκαλος Κ. Βάρναλης. Η τέχνη είναι γέννημα της ανάγκης. Ο άνθρωπος έκανε τέχνη για να εκφραστεί καλύτερα και να επικοινωνήσει πιο πλατιά με τους συνανθρώπους του. Ο Ησίοδος στο ποίημά του "Έργα" διδάσκει, ακόμα και τις αγροτικές δουλειές στους ανθρώπους. Πιστεύω πως το βιβλίο του Λ. Μάλαμα είναι χρήσιμο για όλους, ιδιαίτερα όμως και για τους νέους λογοτέχνες, που ίσως μερικοί, να είναι επηρεασμένοι από αισθητικές αντιλήψεις που εξοστρακίζουν την ανάγκη, τη διδαχή και την ωφελιμότητα από την τέχνη. Το "Πρόσφορο" θα τους προβληματίσει.

Σήμερα που την ποίηση τη μακιγιάρισαν, άλλαξαν την πορεία της και την αποξένωσαν από το λαό, με τα θολά και ακαταλαβίστικα νοήματά της, με υποκειμενικά κλαψουρίσματα και με διαστροφές ακόμα, απαράδεχτες, βιβλία σαν αυτό πρέπει να κυκλοφορούν πλατιά, για να μάθουν επιτέλους οι αναγνώστες και προπάντων οι νέοι λογοτέχνες ποια θεωρία για την τέχνη, βρίσκεται στο σωστό δρόμο, και ποιά ακολουθεί λαθεμένο.

Ερρίκος Βλάχμπης
Σέρρες

«Ο πολυγραφότατος συγγραφέας και ποιητής Λ. Μάλαμας, που έχει στο ενεργητικό του παράλληλα με το υπέροχο "Ελ. Πνεύμα" και 60 περίπου βιβλία σε όλα τα είδη του λόγου μας έδωσε τελευταία και το "Πρόσφορο Αληθινής Ποίησης". Το νέο του έργο είναι μια βρυσόμυα, από την οποία, ο αναγνώστης ξεδιψάει τις αισθητικές και συναισθηματικές του ενατενίσεις και παρορμήσεις. Με την αισθητική του εμπειρία και τα πολλά βιώματά του πάνω στις φιλοσοφικές σκέψεις και στοχασμούς, μας ανοίγει το δρόμο να πορευτούμε στον κόσμο της αληθινής ποίησης, στον κόσμο του ωραίου, του υψηλού κι ευγενικού. Το έργο του μας χορταίνει το στοχασμό μας για την αληθινή ποίηση και τέχνη. Με πολλά παραδείγματα ποιημάτων από την παλιά

και τη σύγχρονη ποίηση την αληθινή, τονίζει έμμεσα τις εικόνες, τις ιδέες και τα αισθήματα που αποτελούν τις εσωτερικές ομορφιές των ποιημάτων και ο αναγνώστης δοκιμάζει όντως μια αισθητική ευχαρίστηση και μια ψυχική ευφορία, όπως τονίζει κάποτε ο μεγάλος μας αισθητικός Ευάγγελος Παπανούτσος και ο Έλιοτ.

Ο Μάλαμας παραθέτει γνώμες και κρίσεις πολλών δόκιμων συγγραφέων δικών μας και ξένων, απ' τους αρχαίους και τους σύγχρονους, για το τι είναι αληθινή ποίηση, πράγμα που φανερώνει αξιοσημείωτη ευρυμάθεια. Το έργο αυτό που είναι δοκιμιοκριτική μελέτη, αξίζει και πρέπει να διαβαστεί από εκπαιδευτικούς και από παλιούς και νέους ποιητές και ποιήτριες».

Βαγγέλης Σουλτάνης
Θεσ/νίκη

«Ο Λάμπρος Μάλαμας διαπραγματεύεται εμπειριστωμένα την αληθινή και πραγματική ποίηση και βλέπει τον ποιητή στην εκφραστική του παρουσία, στο πνεύμα του, τις ιδέες και τις συλλήψεις του. Διεισδυτικά εξετάζει το νόημα της ποίησης και τον ποιητή αναδημιουργό του κόσμου του, με την αισθητική λειτουργία και αναμμένες τις λαμπάδες της αλήθειας, της ομορφιάς, της συγκίνησης και της αρμονίας.

Μας δίνει τον ορισμό της ποίησης, μας δίνει την ψυχή του, στοιχείο της γνήσιας ποίησης. Γι' αυτό λειτουργήμα και αποστολή θεωρεί την ποίηση, ποίηση της καρδιάς και του νου που ανυψώνει ανθρωπιστικά και πολιτιστικά σ' άλλη σφαίρα πνευματικότητας, σ' άλλα επίπεδα ψυχισμού επικεντρωμένου.

Μπορούμε να πούμε πως το βιβλίο του είναι ένα βοήθημα, εγχειρίδιο μεστό, που σε μνεί στην ποιητική τέχνη. Πρόκειται για δοκιμιοκριτική μελέτη, πρωτότυπη, αφού πίνει το θέμα της καθάριας ποίησης, τις θέσεις της, τη σωστή αποστολή της. Χαρήκαμε ανάλυση πλατιά, με παραδείγματα και κοντά απόδηχα ιδεατά και συναισθηματικά, δίνοντάς μας ένα μέτρο στάθμισης της ποιητικής απόδοσης, της εμπνευστικής δύναμης, υλοποιημένης σε στροφές που κλείνουν πανανθρώπινα μηνύματα.

Φιλολογική εργασία, βαθυστόχαστο μελέτημα που συγκινεί και προκαλεί ψυχι-

κής ευφορίας επιδράσεις εσώστροφες. Εντύπωμα σωστό κι απόκτημα της τέχνης του λόγου, χρήσιμο για εκπαιδευτικούς, φιλόλογους και λογοτέχνες και για το φιλόμαθο κοινό.

Γιώργος Βρέλλης
Γιάννινα

Για την ποίηση του Θ. Κωτσόπουλου

Το Θάνο Κωτσόπουλο τον γνωρίσαμε στο πάνθεο της θεατρικής τέχνης, διαλεχτό πρωταγωνιστή ανάμεσα στους διαλεχτούς, να ενσαρκώνει τους ήρωες που έπλαθε η σκέψη του δημιουργού, με απόλυτο ρεαλισμό, προσφέροντας στη ζωή κι αυτός ένα σίγουρο φτερό της ανύψωσης.

Στη δημιουργική του πορεία, τον γνωρίσαμε και σα θεατρικό συγγραφέα, σκηνοθέτη, καθηγητή στη σχολή θεάτρου, καθώς και πεζογράφο να προσφέρει καινούρια στοιχεία έκφρασης και ροής, δίνοντας στο μύθο «σάρκα και οστά» με βάθος την ανάπτυξη της κοινωνικής συνείδησης, έχοντας σαν προβολέα, το ανύσβηστο φως της αγάπης, της κοινωνικής δικαιοσύνης, της προόδου. Και δε μπορούσε να υπάρξει άλλη πορεία, για τον Θ. Κωτσόπουλο στρατευμένο στην κοινωνική εξέλιξη, που τόσο αγάπησε τη ζωή ματώνοντας για την ομορφιά της, μέσα σε ανείπωτες πίκρες, και το ανέβασμά της, όλο και σε ανώτερα επίπεδα πολιτισμού.

Ο Θ. Κ. η άγια αυτή μορφή της τέχνης, μας έδειξε και άλλη μια πτυχή της καλλιτεχνικής του ιδιοσυγκρασίας. Σε τριτοτη την πτυχή καθρεφτίζεται ο ποιητής.

Μέσα από τα 326 ποιήματά του, κλεισμένα σ' ένα τόμο, αγκαλιάζουν 50 χρόνια ποιητικής δημιουργίας (1933-1983), μας προσφέρει ένα ξεχωριστό σε ομορφιά και άρωμα ρόδο από τον μπαξέ του ποιητικού του λόγου.

Στην ποίηση του Θ.Κ. βρίσκει την έκφραση της σε πολυποικίλους τόνους η βαλκανική φιλολογία. Και οι τρεις μορφές που τη συνθέτουν επαναστατικός ρομαντισμός, κριτικός ρεαλισμός και επαναστατικός ρεαλισμός προβάλλουν εναλλασσόμενες με τον πυρσό της αγάπης, της ανθρωπιάς, της ειρήνης και της ευτυχίας των ανθρώπων στο δρόμο της ανύψωσης.

Μέσα από τις γιομάτες λυρισμό, ευαισθησία και ανάταση ποιητικές εικόνες πλουτισμένες με της ανανέωσης το πορφυρένιο ντύμα, ο ποιητής περνάει τα φλογερά μηνύματα της εποχής

Σχόλια για πικρές αλήθειες
Με το σφυρί

Του Άλκη Φωτεινού

«Γίνου καλύτερα σφυρί
για να μην είσαι αμόνι».
Γκαίτε

στα καμώματα

Μνήμη Θ. Καίρη

Τον αθάνατο ήρωα του 1821, τον πρώτο και μεγάλο πανεπιστημιακό δάσκαλο στην Αθήνα μετά την επανάσταση του γένους Θεόφιλο Καίρη, τον προσδευτικό φιλόσοφο, το γενναίο πολεμιστή της Πρώτης Γραμμής με τα πολλά τραύματα, τον κορυφαίο καθηγητή που δίδασκε όλα τα μαθήματα, οι ανιστόρητοι του ΥΠΠΟ και προπάντων μιας 8χρονης κυρα-υπουργίνας, που τό 'χε όχι υπουργείο πολιτισμού, αλλά... πρυτανείο θεατρινισμού ανομολόγητων καταχρήσεων, δεν έδωσε λίγα λεφτοδάκια, για να συντηρηθεί το σπίτι του Καίρη στην Άνδρο.

Έτσι, τα θλιβερά κατεστημένα, τον εκδικούνται και νεκρό, ακόμα και σήμερα.

Από το 1853 που τον είχαν πεθάνει οι σκοτεινές και αντιδραστικές δυνάμεις της εποχής του Όθωνα, από τότε που του

του για ένα καλύτερο αύριο, με φόντο το μεγαλείο της αισθητικής, που σε πλημμυρίζει συγκίνηση.

Όλα τούτα τα γνήσια κοιητικά πεταρισμάτα εναρμονισμένα στα κλαίσια της διαλεκτικής ενότητας, μορφής και περιεχομένου, μας δίνουν μια άλλη κοιητική διάσταση. Κι αυτό γιατί βυθίζεται στο χτες, προβάλλει το σήμερα και φωτίζει το αύριο.

Στην αμφισβήτηση και στην αναζήτηση, με την κοίτησή του, μας προσφέρει το νήμα για την ομαλή έξοδο από κάθε κοινωνικό λαβύρινθο, στον κύρινο κύκλο της ζωής.

Ακόμα μέσα απ' ορισμένα του κοιήματα: «Με τον Προμηθέα», «Η μπαλάντα για το Μεσολόγγι», «Παιάνας στην Ελλάδα» και άλλα, αναπηδά η πινδαρική φλόγα που κι αυτή έχει μερτικό στη ζεστασιά της καρδιάς του.

Να τις μας προσφέρει η κοίτηση του Θάνου Κωτσόπουλου, που τόσο περήφανα τιμήσε με το ποιητικό του ταλέντο, τον ιστορικό και κοινωνικό ρόλο της τέχνης.

Σπύρος Μήλας

είχαν σκυλεύσει και το σπικό του σώμα οι ιερόσυλοι εκδικητές και το είχανε ρίξει στην καφτερή ασβέστη... δεν τονε τιμήσε και δεν τονε δόξασε ποτέ καμιά δημοκρατική εξουσία. Έριχναν πάντα πάνω του, το φάσμα της έχθρας, και της άγνοιας, της αχαριστίας, της προκατάληψης, της αγνωμοσύνης και της ασυνειδησίας για τις νεώτερες γενιές.

Το σπίτι του θά 'πρεπε νά 'ναι Μουσείο του 1821. Το νησί της Άνδρου ίσως δε θά 'χε άλλη φωτεινότερη και γενναϊότερη μορφή από κείνη του Θεόφιλου Καίρη!

Αλλ' έτσι τιμούν τους ηρωικούς και φωτοδότες προγόνους τους, οι ημιμαθείς και αμαθείς νεοέλληνες υπουργοί και υπουργίσκοι(!) Εμείς όμως, τις πικρές αλήθειες τις γράφουμε, για να βρεθούν για τωρινούς και για μελλούμενους που διψούνε να τις μάθουν.

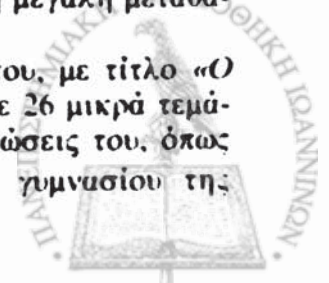
Χαίρε λοιπόν θάνατε Καίρη, μεγάλε και τραγική ήρωα και δάσκαλε του γένους, μιας τόσο άδικης και περιορισμένης υστεροφημίας!... Κι ο ίδιος, ίσως θά 'λεγε, αν είχε φωνή, το νεκρό του κοιφάρι, από τη χαβούζα του εκδίκητικού ιερατείου.

Ξεπλήρωσα τα χρέη μου στο λαό μου. Κι έτσι λίγο με νιάζει για τις τιμωρίες μετά τον τόσο άδικο στη φυλακή θάνατό μου!

Κατεστημένο = πεπρωμένο:

Βρε, βρε τυχερό που τό 'χε ο άγιος λευίτης των γραμμάτων, ο ταπεινός Αλέξανδρος ο Σκιαθίτης, στη μεγάλη μεταθανάτια δόξα του!

Χειρόγραφο διήγημά του, με τίτλο «Ο Αλιβάνιστος» σύντομο σε 26 μικρά τεμάχια, μαζί με άλλες σημειώσεις του, όπως και το απολυτήριο του γυμνασίου της

Σκοπέλου το 1866, εκποιήθηκαν σε πληστηριασμό του οίκου «Σόμπις» στο Λονδίνο. Και πόσο αγοράστηκε λέτε από την εκεί ελληνική πρεσβεία;... 8.000 λίρες, για λογαριασμό βέβαια του ΥΠΠΟ, να ανήκουν στο ελληνικό δημόσιο. Το ποσό αυτό, μεταφράζεται σε 2.160.000 δρχ.

Μπράβο στο φτωχοσπάταλο υπουργείο μας(!)

Αγρυπνάει και φροντίζει πολύ προνομακά για τα μουσειακά μας γράμματα!!! Κι ας μη το νιάζει για τα του παρόντος ζωντανά μας πράγματα...

Έτσι, έδωσε την τύχη και στον υπερευχερό κι αείμνηστο θρησκομανή Παπαδιαμάντη, να φυλαχτεί το άγιο χειρόγραφο του, ως κειμήλιο.

Το διήγημα είναι αυτοβιογραφικό, και περιγράφει τη μοναχική ζωή του, σαν ερμητίτης, που στο τέλος γυρίζει στην εκκλησία την ημέρα του Πάσχα...

Είχε δημοσιευτεί παλιότερα σ' εφημερίδα της Αθήνας και της Σκιάθου.

Η ιστορική κριτική βλέπετε, βασισμένη σε μια μεταφυσική αισθητική, τού 'δωσε «γην και ύδωρ», «πλούσια τα ελέη» της δόξας του, από τα πάγια κατεστημένα. Το ιερατείο τον δικαιώνει πάντα. Τον έχει οικειοποιηθεί απόλυτα· γιατί 'ήτανε άνθρωπος της Εκκλησίας.

Λογοτέχνες της Θεσ/νίκης

Τη συμπρωτεύουσα την τίμησαν και την τιμούν με την παρουσία τους, το ήθος και τη δράση τους, ή με την αγαθή τους μνήμη, παλιότεροι και νεώτεροι, γέροι, σοβαροί και σπουδαίοι ποιητές και πεζογράφοι, όπως ήταν οι αλησμόνητοι: Ξεφλούδας, Δέλιος, Βαλιούλης, Παραφεντίδου, Θέμελης, Κιτσόγιαννης, Παγωνίτης, Καρυπίδης, Παροτίδης κ.ά.

Μα και μια πλειάδα έξοχοι ζώντες, γνωστοί, σεμνοί κι αθόρυβοι συνάδελφοι κοσμούνε σήμερα τα βορειοελλαδικά γράμματα, όπως είναι ο Σ. Παυλέας, ο Τ. Γκοσιόπουλος, ο Γ. Ζωγραφάκης, ο Γ. Βαφόπουλος, ο Γ. Κιτσόπουλος, η Ελ. Παπαδόκη, ο Βαγγ. Σουλτάνης· κι από τους νεότερους, ο Α. Τσινικόπουλος, ο Μ. Σκαργιώτης, ο Χρ. Ζαφείρης, ο Βασ. Κάρτσιος, ο Ν. Γέντας, η ομάδα νέων της Φιλολογικής Στέγης Αμπελοκήπων, που βγάζουν και το ωραίο και ζωντανό προοδευτικό περιοδικό τους, ο Α. Δημητριάδης, ο Κ. Αγγελίδης κ.ά.

Όμως, η σημερινή λογοτεχνική Θεσ/νίκη, κηδόμενεύεται κι από κάποια λογοτεχνικά στεγανά της, ή αν θέλετε, τα κάποια στενών κύκλων κατεστημένα, που σχεδόν μόνιμα καρπώνονται και όλες τις ενοικοκρατικές επιχορηγή-

σεις: (Αλαβέρας, Βαρβιτσιώτης, Βιστωνίτης, Καρέλη, Πεντζίκης, Μπακόλας) με τη στεία, ερμητική κι ανούσια «Ν. Πορεία». Αλλά, υπάρχουν κι άλλες ομαδούλες από νεοσσούς επαρμένους ή και γνωστούς καλά γραμματισμένους κ.λπ., της «Διαγωνίου», Χριστιανόπουλος, Τσίζεκ, Ασλάνογλου, κ.ά.). Είναι και η ομάδα του Γ. Κάτου που βγάζει το περιοδικό «Τραμ» με χρηματοδότη τον πρόθυμο κι ευγενικό σε τέτοιες φιλόδοξες εκδόσεις Μανώλη Μπαρμπουνάκη, μα που δεν τρέχει καθόλου το «Τραμ», αφού δεν παίρνει καθαρά και σούπερ καύσιμα, έμεινε σχεδόν αραμπής και κολλάει σε γλωσσική λάσπη χαμαιτυπείων και ξεπερασμένου νεοσορευλισμού(!)

Υπάρχει και μια άλλη σοβαρή ομάδα μ' επικεφαλής τον Φώτη Τριάρχη που έβγαζε και το περιοδικό «Βορειοελλαδικά»...

Είδαμε και άλλο περιοδικό τον «Παρατηρητή»...

Εκείνο όμως που πρυτανεύει πάνω απόλα κι επισκοπεί και τις νέες εμφανίσεις λογοτεχνών, είναι του συμπαθέστατου Ντίνου η επιστασία. Ο Ντ. Χρ. σαν καλός φιλόλογος και λόγιος, χειροτονήθηκε (όπως λένε οι παριονιάρες γλώσσες) από τον ποντίφηκα κ. Τηλέμαχο, αρχικαρδινάλιος· κι αυτοί οι δύο του σαλονικιού λογοτεχνικού ιερατείου, αποτελούν το λύσε και το δέσε, δίνουν χρησμούς και χαρακτηρισμούς σε νέους λογοτέχνες, τους ξεγενούν σα μάμοι, τους βαφτίζουν σα νοοί, ή και τους απορρίπτουν ως εκτρωματικούς σε καιάδες ποιητικής ανυπαρξίας. Όποιος βέβαια στηρίζεται στις δικές του κριτικοαισθητικές γνώσεις και δυνάμεις προχωρεί με βήματα ή αργά και σταθερά, ή με δράσκελα και άλματα, αφήνοντας πίσω του, τη στασιμότητα, την κολακεία, τη συναλλαγή, τη μούχλα τη ναφθαλίνη, τη συντήρηση. Το ύρμεγμα όμως, της κρατικής αγελάδας, από τους οικείους μαστούς, το οικειοποιούνται και τ' απολαμβάνουν οι ελάχιστοι του κλειστού κύκλου, αφού το κουμαντάρει ο πανταχού παρών και τα πάντα μη πληρών... αφέντης λαογράφος εκ Καλαμάτας, βόσκοντας μόνιμα σχεδόν στα χωράφια της λογοτεχνίας κι ως διαχειριστής σε βραβεία και αγορές βιβλίων της δεκαετίας. Έτσι γαλαντόμησε και τους βορινούς φίλους του πέρυσσι και πρόπερσι κ.κ. Αλαβέρα και Μπακόλα... με βραβεία των 500.000 δρχ. του ΥΠΠΟ...

Μα ο παράς δε φτιάνει τέχνη, δίνει πύρρεια μια νίκη· ψεύτικη μια δόξα φέρνει στην ποιήτρα Σαλονίκη.

Παρασυρμού και τύφλας εύνοια

Στις 11 Μάη, η βουλγάρικη πρεσβεία στην Αθήνα, απένειμε στον ποιητή κ. Νικ. Βρετάκο, το εξαιρετικού κύρους «Βραβείο Νικόλα Βαπτισάριωφ» που απονέμεται από το υπουργείο πολιτισμού της φίλης χώρας, κάθε 5 χρόνια. Η τελετή έγινε με λίγες δεκάδες φίλους του

τιμώμενου «ακαδημαϊκού» στην αίθουσα της Ε.Ε.Α. και με δική της φροντίδα. Η διάκριση αυτή, και μόνο από τη φερονιμία της, έχει μεγάλη βαρύτητα κι αξία, διότι, ο εθνικός ποιητής και μάρτυρας του βουλγαρικού λαού, δεν άφησε μόνο την τόσο βαθιά συγκινητική, δραματική ηρωική και τραγική αντιστασιακή του ποίηση, παρά και η αυτοθυσία του, θα συγκινηθεί αιώνια τις αδερφικές βάλκανικές καρδιές!

Όμως, εύλογα γεννήθηκε σε πολλούς ποιητές και συγγραφείς το ερώτημα: Πώς προτιμήθηκε ο κ. Βρετάκος και γιατί δόθηκε σ' αυτόν; Ποιοί υποκινητές μεσολάβησαν; Ποιά η σχέση η συγγένεια και ποιά η ταύτιση που έχει η τέχνη και η θυσία του Βακτσάρωφ, με την ελαφρολυρική και μιμητική ποίηση του χαμομηλιού, του παραπροβλημένου με τις γνωστές μεθόδους αναδειγμένου τηβεννούχου; Ομολογούμε ότι, δε βλέπουμε καμιά παρά μόνο, σχέση φάντη-ρετινόλαδου!

Έτσι, θα τρίζουν τα κόκκαλα του Βάρναλη, του Ρώτα, του Σικελιανού, και τόσων άλλων υπεράξιων πνευματικών πατέρων της νεώτερης ποιητικής Ελλάδας, που δεν έγιναν ακαδημαϊκοί και δεν έτυχαν τέτοιων διακρίσεων. Άλλωστε, ο πρώτος είχε αναρωτηθεί με σατιρική διάθεση μη τυχόν είχε κάνει κάποιο κακό, για να του έδιναν τέτοιο τίτλο. Θα τρίζουν όμως τώρα και τα κόκκαλα του Βακτσάρωφ, για την άγνοια και τον παρασιτισμό των Βουλγαρών διπλωματών που, όπως γνωρίζουμε, ο βραβειοκάρτης δεν πρόσφερε τίποτε στην προαγωγή των ελληνοβουλγαρικών γραμμάτων, κι έμαθαν εκ των υστέρων κι έμειναν ακάλυπτοι σ' αυτή τη γκάφα. Άλλωστε, και με την αριστερή ιδεολογία, απλώς ερωτοτρόπησε καλύτερα, υκολογιστικά και παροδικά ο κ. Βρ. αφού δεν είχε πάρει ενεργό μέρος, ούτε καν στη μεγάλη Εθνική μας Αντίσταση. Αλλά έτσι συμβαίνει συνήθως στη χώρα της κολακείας, της υπερβολής, της αδικίας και του μαζοχισμού. Από τα περασμένα ακόμα χρόνια, διάφοροι κομισσάριοι, καλοθελητές και κομματικοί εσώγαμφοι, για να φαίνονται και να επιδείχνονται σαν οι κισσοί στα δέντρα, με γλοιώδεις προσωπολατρικές διαθέσεις παράσερναν κι άλλους εκπρόσωπους της κουλτούρας των ανατολικοευρωπαϊκών χωρών, σε τέτοιες αταίριαστες, ανοικονόμητες κι ακαταλόγιστες διακρίσεις και απονομές. Γιατί, απόλειπε απ' αυτούς η σοβαρή, αυστηρή κι αδέκαστη κρίση.

Λέγαμε πως οι αϊλουροι λογοτεχνικών σωματείων, θα ξοδεύουν μόνο χρήματα σε τιμητικές κοιητών, όπως για τον ίδιο τον κ. Βρ. περίσι, η διοίκηση της Ε.Ε.Α δαπάνησε 750.000 δρχ. να του κάνει τιμητική βραδιά στο «Ιντερκοντινενταλ» κιόλας, με κάθε πολυτέλεια(!) Και ότι αυτά, θα πρέπει κάποτε να σταματήσουν, καθώς και οι υποδείξεις και παρεμβάσεις σε ξένους βραβειοδότες, για να μην ευτελίζουν και τα σεβαστά ξένα βραβεία υψηλού κύρους.

Αν ρωτήσετε και για το ολγαρικές φιλικό ακροατήριο... Ο Τύπος την επόμενη τι θα έγραφε άλλο από τσιλοκοπιές πως, ο τιμώμενος, χειροκροτήθη μετά φρενιτίδας ενθουσιασμού παρά του ασφυκτικά συφωτισμένου πλήθους(!) Οι άδικες, χαρισματικές και υπερβολικές διακρίσεις, θέλουν βλέπετε εκμαιευτικές ικανότητες όπως και οι κισσοί έχουν αναρριχητικές(!)

Παλάτι Μουσικής

Το περιλαμπρο και μεγαλόπρεπο μέγαρο Μουσικών συναισίων στη λεωφόρο Β. Σοφίας στο κλεινό άστυ, εγκαινιάστηκε πρόσφατα. Μέγα το γεγονός για τα φράκα και τα καπελίνα(!) Στοιχίσε, όχι και πολλά(!) 26 δισεκατομ. δρχ. Όλα δαπάνες του κοβέρνου που διατέθηκαν επί ΠΑΣΟΚ και ΝΔ. Όλα για να ψυχαγωγείται πιο ευχάριστα, πιο άνετα και χαρούμενα η πανευτυχής αριστοκρατία (ούτε ψιλλος στον κόρφο της) μετά χαβιαρίου, αστακού και θεαματο-ακροαμάτων υψηλής περιωπής.

Δεν είν' ανάγκη να κούμε κόσα έργα κοινής ωφέλειας κι άμεσης προτεραιότητας θα γίνονταν με τα 26 δις δρχ., όπως, σχολεία, νοσοκομεία, δρόμοι κ.λπ. Ούτε θα είχαμε την αξίωση με τα 26 δις, να γίνουν τα μεγάλα έργα της δημαγωγίας και της απάτης π.χ.: Μετρό Αθήνας, Γέφυρα Ρίου-Αντιρίου, Αχελώος, Αεροδρόμιο Σπάτων κ.ά. Γι' αυτά, θα περάσουν πολλές γενιές δημαγωγών... Κι ως τότε, ας χαρούνε τα πουλάκια μας, στο νέο μέγαρο, φιέστες τρανές και «μουσικές εξαισίες».

Τα νέα τζάκια μας, τὰ 'χουμε καλομαθημένα και την κλέμπα... τη φτάνουνε σαν κλάκα... και μόνο τα χειροκροτήματα(!)

Χαμαιλεοντικά και καθαρτικά

Κάποιοι απίθανοι φιγουρατζήδες με πολλά μούσια και μαλλιά που εκπροσώπησαν τις «ωραιές ξένες» στο Παρίσι, δεν ξεφτίλισαν μόνο τη δική τους ευτέλεια, παρά και τη νεοελληνική λογοτεχνία. Η παρεοπατρία εκείνη που την επέλεξε, ένας κάποιος κ. Αλεξάκης, είχε κι έναν νεόκοπο βεντέτο, λίγο ζωγράφο, λίγο κιθαρίστα και λίγο λολοτέχνη, πάντα μοντέρνο, που είχαν παραγίνει από την 8χρονη πασοκειάδα, οι εύνοιες και οι χατσηβατίκες από τον ίδιο παραπροβολές του. Ε λοιπόν, αυτός συνεχίζει να εμφανίζεται συχνά σε κάποιες σόλοικες εκπομπές του, κι από τη «νουδουδίκη»

κουλτούρα, που περιμέναμε ν' αλλάξουν επιτέλους πρόσωπα και προγράμματα.

Ο κόσμος έχει βαρεθεί να βλέπει χρόνια και χρόνια τώρα, όλο τα ίδια μαζοχιστικά θεάματα και αβροάματα, τα ίδια επιτήδεια προσώπατα, να πειραματίζονται τις ανώμαλες διαθέσεις τους, ακριβοπληρωμένοι από το υστέρημα του κοσμάκη! Οι υπεύθυνοι της νέας κατάστασης, δε βλέπουν και δε συχαίνονται την ψευτιά, τη νοθεία, την αμετροέπεια που προσφέρεται σαν άχυρο και σκύβαλο, από τον κάθε τσαρλατάνο χαμαιλέοντα, που... «φρόνιμα και ταχτικά/πάει μ' εκείνον που νικά»;

Πού είναι επιτέλους η κάθαρση, το μέτρο, η κάποια αλλαγή; Ας περιμένουμε. Κι ας μη βασκαίνουμε τους νέους ορίζοντες και τις «νέες» ιδέες.

Αν δε λάβουν μέριμνα για την κάθαρση, και για το καθάρσιο... οι παλιότεροι ποντιφικάνοι των γραμμάτων της ΕΡΤ (ή Νου-δού, το ίδιο είναι) κ.κ. Τσιρόπουλοι, Χατζηφώτηδες και άλλοι, έστω με το μαρμασμό των δεντροφυλλων του χινοπόρου, τότε προτείνουμε οι μουσάτοι των «ωραίων ξένων» κι άγνωστοι στο Παρίσι χομπιερίστες της ποεταστρίας, να προταθούνε σύντομα γι' ακαδημαϊκοί(!)

Υφαντο-στιχουργίας μιμητές

Από έναν ποιητή Υφαντή, με κάποια στιχουργική ιδιοτυπία εντιπωσιακής φαντασίας, αρδεύουν «άλλον ύδωρ» μερικοί άλλοι νέοι και παλιότεροι. Μιμούνται κι αντιγράφουνε την υφολογική του έκφραση σε εικόνες και σύμβολα και τον αναμασούν αδιάκοπα, όπως σχολίασε ο κ. Κούρτοβικ στην «Ελευθεροτυπία» στις 9 του Μάη. Και είναι αρκετοί αυτοί οι μιμητικοί και αναμυρικόςτικοί ποεταστέρες βιρτουόζοι του συγγενικού στίχου, σα ν'αρπάζουν γάλα, από το κοπαδομάντρι του Υφαντή. Ο κ. Κούρτοβικ αναφέρει τους παρακάτω: Πρατικάκη, Φωστιέρη, Ξεξάκη, Χιόνη, Πατίλη, Καμπασακύλη, Καρούζο, Ιωάννου, Πούλιο κ.ά. Όλοι αυτοί ραβοξηλώνουν τους στιχουργικούς καμβάδες τους, σχεδόν με τις ίδιες υφαντικές λέξεις. Και μη μου πείτε πως, τα μεγάλα πνεύματα συναντιούνται(!) Έχουνε πάθει ομαδική σκοταδίλα και «καθρεφτίτιδα» (αφού μιλούν συνεχώς για καθρέφτες) αλλά και ανεξέλεγκτη ναρκισσίτιδα(!) Ε, αυτές τις σχεδόν ακαταλαβίστικες (των χαμένων εξόδων) στριφνές, εγκεφαλικές στιχολεξομανίες, που καταναλώνουν το χαρτί των πολυεθνικών εταιριών, τις πληρώνει ο έρμος ο λαός, σύμφωνα με την άκριτη κρίση, την ακρισία και φιλοπροσωπία μελών επιτροπής του ΥΠΠΟ, που αγοράζουν για τις αποθήκες του στις Γκιτζίφιές και στην Πλάκα... να κάνουν πάσχα τα ποντίκια, κι εν ονόματι της «βοήθειας νέων ποιητικών ταλέντων»(!)

Αν ντρέπονταν οι ελλανόδοικοι της αγοράς κ' οι επιτήδαιοι υφαντοურγοί για τα «ξένα υφαντά...» θά 'ξεραν και την παροιμία πως «με ξένα κόλυβα κάνω κι εγώ μνημόσυνο». Ή με

ξένα φαγητά, κάνω κι εγώ «μπαϊράμι»(!)

Έτσι γίνεται συχνά στη χώρα της λογοκοπίας και λογοκλοπίας(!)

«Όσοι σπέρνουν, δε θερίζουν
κι άλλοι τρών και μακαρίζουν».

Συνεντευξιακά κι απαίσια ΕΤ-ιτζιδικά

Πάνε τρεις μήνες τώρα, και η νέα κυβέρνηση δεν μπόρεσε να εξυγιάνει και ν'απολυμάνει την κουλτουριάρα ΕΡΤ, από τα εκτροματικά και γελοία, καταχρηστικά κι επιζήμια συνεντευξιακά της παρατράγουδα. Ψευτοκαλλιτέχνες πό 'γιναν μέσα στην περασμένη δεκαετία ψωροβεντέτοι, με πολλά γενομάλλια κι ακατάπαιστο αργυράγχος σουλατσάρουν κάθε τρεις και μια στην Αγία Παρασκευή(!) Ασεβείς, τσιμπουκαράιοι, παλιάτσοι, στήνουν πλάνα, αγαλματάκια, θηλυκά, τα γλυκοκοιτάν παθιάρικα και σαλιαρίζουν(!)

Μουρμουρίζουν άρες-μάρες-κουκουνάρες, με αγοραίες φράσεις: «μου τη δίνει», «τι σου κάνω», κι άλλα ανώμαλα ρήματα(!) Μελοποιήσεις περί Καρυωτάκη κι άλλα τιρε-ρέμικα, εμετικά ακούσματα(!) Αναρωτιούμαστε: Δε χόρτασαν ντροπές οι ερτιτζήδες; Ολάκερη δεκαετία μας εφλόμωσαν μ' ελεεινούς «αρτίστες», ποιέτες, γλείφτες και τεμνατζήδες, καιροσκόπους, κλικιδόρους, μασαδόρους, ερωτύλους, νενέκους και λιμοκοντόρους; Ποιός σοβαρός και αξιοπρεπής άνθρωπος των τεχνών και των γραμμάτων, μπορεί ν' ανέχεται ολάκερη ζωή στις πληρωμένες (από το φτωχό όβολό του) κρατικές τουβούλες τέτοια καταντήματα; Ως τότε θα βλέπουμε τα ίδια φαιδρά, νοσηρά και συμβατικά στοιχεία κι ακροάματα, με γλώσσα πεζοδρομίου και υπόκοσμοι; Πολλές φορές σχολιάσαμε τα ίδια χάλια της ΕΡΤ. Εδώ, ας ισχύσει το αντίστροφο της γκεμπελσικής ταχτικής, δηλαδή, πες και πες τις ίδιες αλήθειες, κάτι μένει. Κι ενθουμούμενοι εν' απόφθεγμα του εθνικού ποιητή της Ρουμανίας Εμινέσκου πως, «κάθε άρρωστο και σάπιο, είναι νόμος να χαλιέται».

Ίσως η γλώσσα της αλήθειας, όσο κι αν φλογίζει και πικραίνει, κάθε κοινωνική ανάγκη τη ζητάει.

Γκρι-ζόμαυρα και βέλτ(σ)ιστα

Ανάμεσα στα μεσημεριανά δελτία ειδήσεων της ΕΤ-1, εμφανίζεται συχνά, από καιρό τώρα και μια λολοτεχνική παρέμβαση του κ. Γκριη, που παρουσιάζει γκριζούς, θολόμυαλους και ακαταλαβίστικους ποετάστρους και άλλους συγγραφέσκους, που απαγγέλουν και στιχάκια τους!...

Πολλοί τηλακροατές παραπονιούνται πως δεν καταλαβαίνουν τίποτε. Δεν είναι άλλωστε υποχρεωτικό να γίνονται κατανοητοί, οι κουλτουριαραίοι της Τι-Βι, αφού και οι ίδιοι είναι γνωστό πως ό,τι λένε δεν το εννοούν. Μ' αυ-

τές τις μπουρδολογίες και τα κομπούζια, έχουνε τώρα 10 χρόνια στα κανάλια και γενικά στα ερτζιανά. Οι συνεντευξιαζόμενοι είναι της μοντέρνας τέχνης του λόγου κι έχουν ύψος και βάθος λαχανοφιλοσοφίας (γράφε βλακείες με τη σέσουλα) και υπηρέτιους κοιητικούς οϊστρους(!) Κάποιοι νεοσσοί καβαλοκαλάμηδες, που μόλις βγαίνουν από το τσόφλι τους, ή που ακόμα δεν έχουνε βγει όπως θά 'λεγε ο Μακρυγιάννης (αλλά και ο καπερός ο Φοίβος Δέλφης που τους αποκαλούσε όλους «τσόφλια» μπροστά στην αυτακατημένη του και περιαιτολόγα παγκοσμιότητα)... παρουσιάζονται στις οθόνες διψασμένοι για δόξα, χάρη βέβαια στον κ. Γκρη και στις δημόσιες σχέσεις και αυτοξευτιλίζονται, από την απειρία και την άγνοιά τους περί ποιητικής αισθητικής, και με πρωτόλειους μάλιστα στίχους, χωρίς καν στοιχειώδη γνώση των κανόνων της.

Πάντως, απόλα τα φαιδρά και παρανοϊκά απαντήματα προς τον κ. Γκρη, το ρεκόρ απόσπασε τελευταία κι επισκίασε τους πάντες, ο καθηγητής κ. Γ. Βέλτσος(!) Και ούτω πως: από τα «μη χείρον» γκρι-ζόμαυρα και σκοτεινά υπεροπτικά παραληρήματα, δε θα ξεχνάμε χωρίς να γελάμε πως τα «μη χείρα» ακατανόητα, είναι... τα βέλτ(σ)ισται(!)

Υποκριτικοί βεντετισμοί

Τον κ. Γ. Μανιώτη παιδί της Αθήνας, τον έκαναν κάποια «κι-κλώματα» σούπερμαν θεατρικό συγγραφέα, από τα 25 του κιόλας χρόνια.

Ό,τι κι αν έγραφε από νεαρός για τη θεατρική σκηνή, του το ανέβαν στο εθνικό θέατρο και στο ΚΘΒΕ. Κανένα θεατρογράφημά του, και μπουρδα να είναι, δεν το απορρίπτουν. Το ενσαρκώνουν, το καλομορφώνουν στο παλκοσένικο και το διαφημίζουν κατά κόρο. Δεν αμφιβάλουμε ότι, το παιδί έχει κάποιο ταλέντο. Και μπορεί να τ'όδειξε αυτό, από την εφηβική του ηλικία. Χαλάλι του. Όμως, σα συγγραφέα, τον έκαναν star και βεντέτο.

Έχουν κι άλλοι ταλέντα κ' ίσως δυναμικότερα και μπορεί να γράφουν κι αριστουργήματα, μα κανείς δεν τους δίνει σημασία, ούτε και να διαβάσουν κάποιο έργο τους.

Οι συχνές προβολές του κ. Μανιώτη σε Τύπο και ραδιοτηλεοράσεις, τον έχουν εκβάσει ως μάγο της πέννας. Επιστράτευσαν στο παρελθόν, ως και κορυφαίους ηθοποιούς γνωστούς πρωταγωνιστές για τα θεατρογραφήματά του. Έτσι, είχε πάντοτε μαχαίρι κι έτρωγε κετόνι... με τα μέσα, τις εύνοιες, τις μεθόδους επιβολής. Αλλά, για ν' ανεβεί και να επιβληθεί ένας οποιοσδήποτε συγγραφέας, πρέπει οπωσδήποτε να γνωρίζει την ταχτική της τεθλασμένης και του σαλίγκαρου, για τις φατρίες του κλεινού άστεως.

Ξαφνικά ο κ. Μ. παρουσιάστηκε πρόπερσι και σαν διηγηματογράφος, με μια πρώτη συλλογή τα «Μαίρα παραμύθια»... κι ευθύς αμέσως ο αρχιδιάκονος των επιτροπών στα βραβεία του ΥΠΠΟ, κ. Μερακλής, τονε γαλαντόμησε με βραβείο 500.000 δρχ.

Η υπόθεση της αξίας του κ. Μανιώτη, κρίνεται έτσι ευνοιοδοτική και σκανδαλώδης: κι όχι το πώς είχε τύχη παλαμάρι. Εκείνο όμως που προκαλεί είναι: η υποκρισία του και η κροσποίηση πως τάχα ανέβηκε με την πάλα του, και δεν ανήκει σε κλίκες. Σ' ένα περιοδικό πολυτελείας του κυριακάτικου «Δημοσιογράφου», δήλωσε πως «δίνει ελάχιστη προσοχή στην πολυτέλεια και στη μόδα. Πώς δεν είναι σινιπαρίστας, πως μισεί τα κι-κλώματα, το star σίστεμ και την επιφάνεια». Πέστε μου, ποιός τον πιστεύει; Αν δε βρισκόταν με; σ' αυτά, θα ήταν αυτός που είναι; Προσπαθεί τώρα να παραστήσει τον αμέτοχο, την καθαρή κουλούρα. Μα αυτά που λέει, τα λένε σε κουρεία και μύλους(!)

Στην Ελλάδα, είναι πια κοινό μυστικό πως, αν δεν είσαι σε «κι-κλώμα», δεν παρακαλέσεις, δεν κάνεις τεμενάδες σε κατεστημένα... και τέλεια κι αριστοτεχνικά να γράφεις, κανείς δε σε προσέχει: αν δεν κολακέψεις, δε γλείφεις κατουρημένες ποδιές και ποδαρούικλες, κι αν δε σε προωθήσει ένας ισχυρός με εύνοιες και προβολές, μένεις στο περιθώριο.

Ενώ, όταν είσαι τίμιος, ασιμβίβαστος με τα παραπάνω, σεμνός κι αθόρυβος, ή γράφεις αλήθειες που καίνε και τσούζουν, κι επικρίνεις τ' άδικα και τ' άδικα, σ' ανακαλύπτουν ύστερ' από 100 χρόνια... σαν η περίπτωση του Κάλβου και τόσων άλλων: κι ας έχεις προσφέρει τόσα ωφελιμιστικά στον καιρό σου για το σύνολο.

Έτσι είναι κ. Μανιώτη. Η «Κρυστάλλω» δε θέλει μόνο «μάμπο» θέλει ειλικρινά και τσάμικο και καλαματιανό! Άλλα είναι λοιπόν τα λόγια, κι άλλα τα έργα.

«Άλλο κάσκα, κι άλλο χάσκα». Ο Ευριπίδης θά 'λεγε αφοριστικά:

«Κερδοκιστοι, που πάντα πιάνετε να λέτε, άλλα με τη γλώσσα σας, κι άλλα έχει ο νοις σας».

Κυκλοφόρησε:

Το 55ο βιβλίο του
Λάμπρου Μάλαμα

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ
ΤΟΥ «ΦΙΞ» 1948

Είναι ένα συνταραχτικό αποκαλυπτικό και διδαχτικό πρωτότυπο έργο.

Με την Πειθώ των Αριθμών

Η πυθαγόρεια λογική σε γεγονότα, από διάφορες επίσημες στατιστικές

- Στην Ελλάδα, τα τροχαία ατυχήματα του 1989, προκάλεσαν 1.700 νεκρούς και 30.000 περίπου τραυματίες.
- Στη διάρκεια του 1989, η εταιρία «Βίντερσχαλλ Ελλάς Α.Ε. Πετρελαίων» που συμμετέχει στην Κοινοπραξία του «Πρίνου» κέρδισε ισόποσα 5.990.623 δολάρια ΗΠΑ. Αντίστοιχο ήταν και το περσινό της κέρδος.
- Το 1989 πέθαναν στην Ελλάδα 97 άτομα από Έητς· ενώ στη Γαλλία μ' εξαπλάσιο αριθμό 320.
- Στη χώρα μας, το 15% του γενικού πληθυσμού υποφέρει από μια ρευματική πάθηση. Δηλαδή υπάρχουν 1,5 εκατομ. ρευματοπαθείς. Και στα 1.000 παιδιά, το 1 πάσχει από «νεανική αρθρίτιδα». Πάντως το 95% γιατρεύεται με την κατάλληλη θεραπευτική αγωγή.
Επίσης 400.000 άτομα πάσχουν από οστεοπόρωση, και το 80% είναι γυναίκες.
- Η ταμειακώς ανεκδιήγητη ΕΡΤ ανακοίνωσε πρόσφατα ότι στο ταμείο της έχει μόνο 975 εκατομμύρια· ενώ οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της είναι 3 δισεκατομ. 250 εκατομ. και οι τρέχουσες 3 δισεκατομ. 840 εκατομμύρια.
- Στη χώρα μας γίνονται κάθε χρόνο γύρω στις 300.000 εκτρώσεις· ενώ σε όλο τον κόσμο γίνονται 30 εκατομμύρια.
- Στο λεκανοπέδιο της Αττικής, οι κάτοικοι της Αθήνας αναπνέουν ισχυρές δόσεις νέφους, αφού παράγονται συνολικά 470.000 τόνοι ρύπων το χρόνο.
Πάνω από 130 βιομηχανικές μονάδες διοχετεύουν τα τοξικά τους απόβλητα στο αποχετευτικό δίκτυο που καταλήγει στο Σαρωνικό.
Το 75% από τ' αποχετευτικά δίκτυα μεταφέρουν στη Θάλασσα τ' αστικά λύματα χωρίς καμιά επεξεργασία. Και το 65% των βιομηχανιών της Αττικής βρίσκονται στις ακτές του Σαρωνικού και βόθρους έχουν τη θάλασσα.
- Στις 12 χώρες της ΕΟΚ, το τσιγάρο σκοτώνει 100 ανθρώπους την ώρα.
- Στην Αγγλία θανατώθηκαν 13.000 «τρελές αγελάδες» που έπασχαν από «σπογγόμορφο εγκεφαλοπάθεια». Και για να διασφαλιστεί η δημόσια υγεία εκεί, πρέπει να σφαχτούν άλλα 6 εκατομ. βόδια και αγελάδες.
- Στη Βουλγαρία, 50 εκατομ. στρέμματα εύφορης γης που αποτελούσαν τα κρατικά κολχός, το κράτος τα παραχωρεί σαν ατομική ιδιοκτησία σε αγρότες από 200 και 300 στρέμματα στον καθένα εφόσον αναλάβει υποχρέωση να τα καλλιεργεί.
- Στην Ινδονησία το 1965, οι Αμερικανοί για ν' ανατρέψουν το καθεστώς του Σοεκάρνο, έσφαξαν πάνω από 500.000 άτομα που είχε προγράψει η CIA.
- Στον πληθυσμό της γης που ανέρχεται σήμερα σε 5,3 δισεκατομ. κάθε χρόνο σε τούτη τη δεκαετία θ' αυξάνεται 90 με 100 εκατομ. και στο 2000 θ' αυξηθεί άλλο 1 δισεκατομμύριο.
- Στη Βρετανία το κάθε άτομο πάνω από 18 χρονών υποχρεώνεται με τον τελευταίο φορομπηχτικό νόμο της κ. Θάτσερ, να πληρώνει 600 λίρες το χρόνο, δηλαδή 162.000 δρχ. περίπου.
- Στις ΗΠΑ, από τα 520.000 και πάνω εμφράγματα καρδιάς που συμβαίνουν κάθε χρόνο, τα 240.000 είναι γυναικών και όχι θανατηφόρα.
- Ο Κροίσος Νοτιοκορεάτης φασιστορατσιστής Μουν, χρηματοδότησε τελευταία με 550.000 την ελεεινή ψευτοφυλλάδα «Νέα της Μόσχας».
- Στις Ην. Πολιτείες Αμερικής 120 εκατομμύρια πολίτες το ένα τρίτο σχεδόν του

- εκλογικού σώματος, δε θα ψηφίσουν το φθινόπωρο. Αρνούνται δηλαδή να ψηφίσουν. Αυτή είναι η δημοκρατία τους.
- Στην Κολομβία μέσα σ' ένα χρόνο, όπως ανακοίνωσε η αστυνομία, δολοφονήθηκαν από τις μαφίες της κοκαΐνης 8.831 άτομα.
 - Στη Λατινική Αμερική, η φτώχεια των λαών, φτάνει στο 40% του πληθυσμού ενώ το 10% των πλουσιότερων κατοίκων, ιδιοποιείται το 44% του εισοδήματος, καθώς το 40% των φτωχών έχουν μερτικό μόνο το 8%. Και το εξωτερικό χρέος αυτών των χωρών φτάνει στα 400 δις δολάρια.
 - Στις Ην. Πολιτείες 121 εκατομ. άνθρωποι, ζούνε σε μολυσμένες ατμοσφαιρικά περιοχές.
 - Η αμερικανική κυβέρνηση, χρωστάει στον ΟΗΕ από καθυστερημένες συνδρομές 1 δισεκατομ. δολάρια.
 - Η Κούβα υπερηφανεύεται σήμερα, γιατί έχει το μικρότερο ποσοστό βρεφικής θνησιμότητας. Δηλαδή στα 1.000 μωρά που γενιούνται ζωντανά, χάνονται μόνο τα 11.
 - Στην καρδιά του Λονδίνου της κ. Θάτσερ, σέρνονται και τριγυρίζουν σήμερα πάνω από 20.000 ζητιάνοι.
 - Στη Νέα Υόρκη, πεθαίνουν 19 άνθρωποι την ημέρα, από ιατρικά λάθη ενώ άλλοι 70 γλιτώνουν από την τριχα.
 - Στο Παρίσι, ένα 18ωρο σεμινάριο εκμάθησης Σαβοιάρ Βιβρ σε Ινστιτούτο για εκλεπτισμένη ευγένεια σε σαλόνια και δεξιώσεις της αριστοκρατίας, κοστίζει 25.000 φράγκα.
 - Στην Ιταλία, η παιδική και εφηβική εγκληματικότητα έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις. Από το 1984 και όποτε πάνω από 21.000 παιδιά καταγγέλλονται για διάφορες εγκληματικές πράξεις. Σε αναμορφωτήρια φυλακίζονται πάνω από 7.000 παιδιά το χρόνο. Το 10% των μαθητών εγκαταλείπουν το υποχρεωτικό σχολείο. Στη Νάπολη 5.000 παιδιά το χρόνο συλλαμβάνονται για παρανομίες. Και στην Κατάνια περίπου 200 παιδιά 9 ως 10 χρονών κιάστηκαν για διάφορες εγκληματικές πράξεις.
 - Στην πρώην ΕΣΣΑ, η εγκληματικότητα το 1989 αυξήθηκε κατά 32% σ' όλη τη χώρα και ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις Μόσχα και Λένινγκραντ.
 - Στην πρώην Ανατολ. Γερμανία (Γ.Δ.Δ.) σ' ένα Κομπινάτ Ναυπηγικής στην πόλη Ρόστοκ δούλευαν 55.000 εργατοτεχνίτες, μέχρι πρόσφατα που ο Γκορμπατσόφ πούλησε και διέλυσε αυτό το ζηλευτό σε πρόοδο κράτος. Εκεί κατασκευάζονταν τα πιο μοντέρνα επιβατικά και φορτηγά πλοία. Τα ναυπηγεία αυτά είχαν τη μεγαλύτερη παγκόσμια ζήτηση, με παραγγελίες κλεισμένες για τα επόμενα 4 χρόνια σε 28 συμφωνίες που θ' αποδίδαν κέρδη 500 εκατομ. δολάρια.
 - Στα 5 σταλινικά 5χρονα (1928-1955) το εισόδημα στην ΕΣΣΑ είχε ανέβει 15 φορές πάνω, συγκριτικά με το παρελθόν. Ο όγκος της παραγωγής καταναλωτικών αγαθών το 1953 είχε ανέλθει κατά 1.300% σε σχέση με το 1913. Τα πραγματικά εισοδήματα των Σοβιετικών εργατών και των αγροτών στον καιρό του Στάλιν αυξήθηκαν 6,5 φορές. Στα χρόνια 1946-55 χτίστηκαν 11 εκατομ. σπίτια. Στη χώρα αυτή το 1953 υπήρχαν 1.600.000 φοιτητές έναντι 117 χιλ. που ήταν το 1914. Και από το 1936 το ωράριο του Σοβιετικού εργάτη μειώθηκε στις 42 ώρες την εβδομάδα.
 - Η Ρωσία παράγει σήμερα 300 τόνους χρυσό το χρόνο έναντι 608 της Νότιας Αφρικής και 259 τόνους των Ην. Πολιτειών.
 - Στα πλαίσια της διάλυσης της ΕΣΣΑ από τον Γκορμπατσόφ και την παρέα του, πάνω από 2.000 επιστήμονες και μηχανικοί που εξέθρεψε και ανάδειξε ο σοσιαλισμός με διδακτορικά διπλώματα και άλλα προσόντα, έφυγαν με άδειες εξόδου από τη Ρωσία κι εγκαταστάθηκαν μόνιμα στις Ην. Πολιτείες Αμερικής δουλεύοντας τώρα για τον καπιταλισμό.

Πολιτικοκοινωνικά κεντρίσματα

Λόγια που καίνε
του Στέλιου Κεντρή

Ο Συγγραφέας έχει χρέος να γράφει την αλήθεια. Δηλ αόη, δεν πρέπει να την αρνείται, ούτε να την παραλείπει, κι ούτε να τη μασκαρεύει. Η αλήθεια είναι χρήσιμη, όταν μετατρέπεται σε ενέργεια.

Τιμητικά της Εθνικής Αντίστασης

Χειροκροτείστε τους Γάλλους που χάρη στον Ντε Γκωλ, δημιούργησαν και αντιστασιακή παράδοση κατά του χιτλερισμού, εκ του μη όντος.

Βρε τους «τσιντζιλε-φίντζιλε» φραντσέζους(!)

Βρε τους «πουρκουά-δες» και τους πεταίν-ηδες(!)

Βρε τους τσιλοκοπιάρηδες πώς υπερβάλουν και παραποιούν την ιστορική αλήθεια, πως τάχα αμύνθηκαν και αντιστάθηκαν τότε στο φασισμό και τον πολέμησαν δραστικά(!)

Ποιός από τους παλιούς που έχει μνήμη, μπορεί να ξεχάσει ότι, οι νεώτερες γενιές στη Γαλλία, δεν αφομοίωσαν τίποτε ουσιαστικό, από την Επανάσταση του 1789, ή από άλλα κινήματα του περασμένου αιώνα;

Στους ναζιήδες η άμυνά τους κράτησε μόνο 13 μέρες, στην περιβόητη «Γραμμή Μαζινώ»(!)

Οι Γάλλοι στο «άουφ ντιάρμεν» (ψηλά τα χέρια) των Ούννων, τα τέντωναν ψηλότερα με βρεγμένα τα περισκέλια(!)

Και όμως, φρόντισε εθνικιστικά, ο στρατηγός Ντε Γκωλ μετά τον Β' Π. Πόλεμο... και τους έφτιαξε και εθνική Αντίσταση ενάντια στο Χίτλερ...

Έτσι κάθε χρόνο τον Ιούνη, τη γιορτάζουν πανηγυρικά την επέτειό της και με τόση έμφαση, τόση αίγλη και τόσο ντόρο... που οι νεώτεροι Ευρωπαίοι, χάφτουν «αυβρόχοις ποσί» αυτά τα φούμαρα(!)

Μπράβο τους λοιπόν των Γάλλων που ξέρουν και καπιλεύονται και τιμούν αυτή τη μεγαλύτερη αξία του σύγχρονου πολιτισμού στην Ευρώπη. Ενώ, έπρεπε να την τιμούν, να τη γιορτάζουν και να τη διδάσκουν πάνω από όλους οι Βαλκάνιοι, και προπαντός εμείς οι Έλληνες. Εμείς που χύσαμε τόσο αίμα! Λέκα χιλιάδες (10.000) νεκρούς είχε μόνον ο ΕΛΑΣ... και χόρια ο ΕΛΕΣ και οι άλλες αντιστασιακές οργανώσεις.

Εμείς, που και μόνο από το Γοργοπόταμο (23-11-42) εξασφαλίσαμε τη νίκη των συμμάχων... και που θα 'πρεπε να διδάσκεται στα σχολία μας το μεγαλείο της Εθν. Αντίστασης!

Δυστυχώς όμως, οι νεώτερες γενιές μας, δεν έχουν καμιά σχέση, γνώση και δεσμό. Υπεύθυνη πέρα για πέρα η Πολιτεία, που μέχρι το 1981 την είχε και υπό απεινή διωγμό!

Το ΠΑΣΟΚ την αναγνώρισε και κάτι θέλησε να κάνει προς τιμή της... αλλά, μεσοβέζικα, επιφυλαχτικά και ισχνά. Τώρα; Από δω και πέρα, για χρόνια... γράφτε τη στο περιθώριο, στην περιφρόνηση, στη λήθη. Κι ένα έθνος που αλλοτριώνεται και περιφρονεί τη μεγαλύτερη και νεότερη αξία του πολιτισμού του.. γράψε αλίμονό του.

Θα την τιμούν οι συμβιβασμένοι, οι ψεύτες και οι κήληλοι φραντσέζοι, που την οικειοποιήθηκαν περισσότερο από τους και τη γιορτάζουν με ποικιλόμορφες παραστάσεις, φανφάρες και παρελάσεις.

Για τους νεκρούς και το αίμα που χύσαμε σαν έθνος εμείς, είμαστε αχάριστοι.

Και «ο αχάριστος είναι δημόσιος αδικητής» έλεγε ο Λασκαράτος.

«Η τιμή τιμή δεν έχει/και χαρά στον που την έχει!».

Κόρος, πείνα, θάνατος νέοι, τρέλα κι εγκλημα

Όλα τα καθεστάτα παρουσιάζουν πάντα αδυναμίες και προβλήματα· κι όλα έχουν την ακμή και την παρακμή τους.

Στην ιστορική τους εξέλιξη και πορεία, το βάρος των ευθυνών και του δημιουργικού ρόλου, των αξιοποιημένων, ή αναξιοποίητων δυνάμεων, κάθε λαού, επωμίζονται οπωσδήποτε τα στελέχη, οι προσωπικότητες.

Για όποια πρόοδο ή καθυστέρηση και πισωδρόμηση, ευθύνονται καιρία, οι ηγεσίες.

Οι λαοί σαν μάζες, άγονται και φέρονται, ή σαν πολίτες, αντιδρούν αρνητικά μέσα από αντιφάσεις, εγωισμούς, διαφωνίες και διασπάσεις.

Οι θάνατοι, όταν δεν είναι φυσιολογικοί στα όρια της ζωής, έρχονται παράκαιροι, όταν τους προκαλούν οι άνθρωποι, από μίση, πάθη, αδυναμίες, βάσανα και στενοχώριες· ή από παραχορτασιές και κόρους, πείνες και αστειές.

Υπήρξαν οργανωμένες κοινωνίες στον πλανήτη μας, που ξέπεσαν και πέθαναν από απληστίες και κόρους, από υπερχόρταση, όπως τα σκουλήκια όταν παρατρώνε(!)

Στην εποχή μας, εκτός από τον Τρίτο Κόσμο που ζει σε πείνα και αθλιότητα, υπάρχουν

αστικές και ηθικά αποσυνθεμένες κοινωνίες, σχεδόν σαν τη δική μας, που ένα ποσοστό νεολαίας, από τα πολλά υλιστικά αγαθά, έχει γίνει απερίσκεπτο, ασυναίσθητο και αιθαδέστατο, με έντονες διαθέσεις και ροπές προς το έγκλημα. Δεν είναι μόνο τα παραδείγματα των «Μαρσελίνων», και τσιγγάνων τον τελευταίο καιρό...

Υπάρχουν ψυχοπαθείς νέοι έξω από τα άσυλα, που σκοτώνουν γονείς και συγγενείς και φίλους. Κι άλλοι νέοι με τάχα «ψυχολογικά προβλήματα» που οκλίζονται και πυροβολούν από μπαλκόνια και ταράτσες, σηματοδοτώντας αθώους περαστικούς. Τραβάνε τη σκανδάλη, για χάρη γούστου, κι όποιον πάρει ο χάρος!

Το αίσθημα της ασφάλειας των φρόνιμων πολιτών χάνεται και κανείς δεν είναι σίγουρος όταν περπατάει στο δρόμο ανύποκτα, αν θα πάρει σπίτι του ή όχι. Έτσι καταντήσαμε. Πολλά εγκλήματα οι νέοι τα προκαλούν για ληστείες, εκβιασμούς, βιασμούς, αλλά και για ελάχιστα χρήματα. Οι νόμοι είναι ολόκληρα σχεδόν χαριστικοί για φόνους και παρόμοια κοινωνικά κακά, με τα προσχήματα δικηγόρων και γιατρών της ψυχοπαθολογίας. Τους δικαιολογούν ως τρελούς και σε λίγον καιρό τους αφήνουν και κυκλοφορούν ελεύθεροι και ξανασκοτώνουν για ψύλλου πήδημα Πάντως, η κοινωνία των νέων, κατά ένα μέρος, έχει κερπάρει από τ' αγαθά, τα έτοιμα, τ' ανίδρωτα, και πλήττει. Παιδεία, δεν έχει ικανή και μόρφωση για να συνεισφέρει. Πολλούς νέους, τους χτυπάει σχιζοφρένεια τους βασανίζει η ανία.

Οι ξένοι αφέντες πέτυχαν κι εδώ στη δική μας νεολαία το σκοπό τους.

Η πολιτεία και τα κόμματα, δεν τους δίνουν διέξοδο και πολιτιστικό περιεχόμενο ζωής. Δεν τηνε νιάζει προσωπικά της, και ξένα κυρίαρχα συμφέροντα υπηρετεί... και οι νέοι ας κοιρεύονται, ας γίνονται και χούλιγκανς κι αλήτες, και φονιάδες.

Σε κάθε τέτοιο φόνο, δε θα χωρούσε επείκεια, παρά σκληρή τιμωρία με το αντίδοτο του «οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα, αντί οδόντας». Καθώς και του Ευριπίδη το αξίωμα: «ο κακός πρέπει με το ίδιο κακό να τιμωρείται». Γιατί αν αφήνεται ατιμώρητο το κακό, πλημμυρίζει στην κοινωνία και υποφέρουν οι καλοί.

Για τα βασανοδικαστήρια

Τι έγιναν εκείνοι οι περιβόητοι δικαστικοί κώδικες που επαίρονταν ο κ. Κουβέλης ως υπουργός δικαιοσύνης, ότι θα συντομώσει και θα συμπικνώσει τις δικαστικές διαδικασίες, για να εξυπηρετούνται γρήγορα οι κακόμοιροι και ταλαίπωρο Έλληνες που καταλήγουν στα χρονοβόρα, χρηματοβόρα και ψυχοφθόρα δικαστήρια. Κόμιζαν αλήθεια τόσα γλαύκα για το

πνεύμα και την πολιτική της Γιρονδίνης: Αλίμονο και ντροπή για τις αυταπάτες. Δεν έμαθαν ακόμα ότι, όταν ψηφίζει συμφέροντες γι' αυτήν νόμους μια κυβέρνηση, έρχεται η άλλη που τη διαδέχεται στην εξουσία και πριν εφαρμοστούν, τους ανατρέπει και τους καταργεί!

Είναι μέγα αίσχος και κρίμα, να βασανίζεται ο Έλληνας σ' ένα Μονομελές ή Τριμελές δικαστήριο 5 και 10 χρόνια!...

Πόσο δίκιο είχε ο Λασκαράτος από τον περασμένο αιώνα που λέγε ότι: «Αν θεωρητικά τα δικαστήρια για τους δικαστές είναι ναοί της δικαιοσύνης: για τον απλό λαό, είναι αγιάτρευτες πληγές που πάνω τους βόσκουνε κοράκια οι δικηγόροι».

Ας μας συμπαθήσουν οι ανθρωπιστές και ανιδιοτελείς λειτουργοί της Θέμιδας που συνιστούν στους πελάτες τους να επιλύουν ειρηνικά τις διαφορές τους. Αυτό είναι προς ζημία τους, αλλά και προς μεγάλη τους τιμή.

Οι παλιές ιδέες που λέγονται «νέες»

Πώς να μη χαιρετήσουμε τις «νέες ιδέες» της Ν Δ, αφού το ίδιο της το κόμμα, μεταμφιέζεται από τον καιρό του Καλλίτη το 1840.

Στον δικό μας αιώνα, από αντιβενιζελικό, έγινε βασιλικό, μετά έγινε «λαϊκό», ύστερα «εθναποφρονιακό», κατόπι «εθτικό». Ποικίλες οι παραλλαγές στην εποχή του εμφυλίου 1946-50. Κι έπειτα, μετονομάστηκε «...Συναγερμός». Στη συνέχεια ΕΡΕ... Αλλά, μεταδικτατορικά, με τον ίδιο νονό της ΕΡΕ, έγινε «Νέα Δημοκρατία» και κρατάει τώρα σα Νου-Δου, 15 ολόκληρα χρόνια.

Αν ρωτάτε για τις «νέες ιδέες» του «νεοφιλελευθερισμού» που διακηρύχτηκαν και προεκλογικά, κατά κόρο, μη ρωτάτε παραπέρα

Κοίφια συνθηματολογία και μη χειρότερα(!) Αποκρατικοποίηση και πλήρη ιδιωτικοποίηση. Δηλαδή, άνιση και άδικη αντιλαϊκή πολιτική, ως τα μούνια μας φορομπηχτική και πληθωριστική, λίαν εξελιγμένη(!)

«Τι είχες Γιάννη; Τι είχα πάντα και τα πρόβατα σαράντα(!)»

Ασυγχώρητοι όσοι λημονούν πώς, «ο λύκος το μαλλί αλλάζει, τη γνώμη όχι».

Με πρώτη ευκαιρία, θ' αρπάξει, θα δαγκώσει να πει αίμα, αδισώπητος κι αχόρτατος.

Οι πλούσιοι = πλουσιότεροι και οι φτωχοί = φτωχότεροι!

Πάντως, οι ρομιοί, ψηφίζουνε αδιάκοπα και καλοπερνούν(!) Ταβέρνα, γιωταχί και... μουντιάλ(!)...

Γνώ παλιότερα, δεν είχανε μήτε ποδήλατο να πάρουν και τώρα ψάχνουν σαν τρελοί, να βρουνε χώρο να παρκάρουν(!).

Ηγέτες και λαοί

Έχει δίκιο ο Λεμπόν που λέει στην ψυχολογία των όχλων ότι: «Οι μάζες ωφελούνται από τις επαναστάσεις, αλλά ποτέ δεν τις υποκινούν οι ίδιες».

Οι ηγέτες λοιπόν είναι αυτοί που έχουν τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο στα ξεσηκώματα των λαών. Αυτοί τους αφυπνίζουν μυαλά, αισθήματα και συνειδήσεις. Αυτοί τους δια φωτίζουν και τους καθοδηγούν. Αυτοί τους οργανώνουν και τους απολυτρώνουν. Ή και τ' ανάπαλι. Αι-τοί τους αποκοιμίζουν, τους αποκοιτριώνουν και τους υποδουλώνουν.

Πέστε μου, για του λόγου το αληθές: Αν δεν ήταν ο Ροβεσπιέρος, ο Δαντών, ο Μαρά, ο Ζυστ και οι λοιποί οδηγητές στη χώρα των Λουδοβίκων, θα γινόταν η Γαλλική Επανάσταση στα 1789;

Αν σε μας, δεν ήταν η Εθνική μας Κλεφτουριά με αρχηγούς τον Κατσαντώνη, το Νικοτσάρα κ.ά. κι έπειτα, ο Ρήζης, οι φιλικοί, ο Κοραΐς, ο Παπαφλέτας, ο Καραϊσκάκης, ο Μάρκος, ο Ατρουτσος, ο Κολοκοτρώνης, ο Μακρυγιάννης, ο Κανάρης, ο Νικηταράς, και όλοι οι άλλοι πρωτομάχοι, θα γινόταν την πατρίδα μας η Επανάσταση του 1821, για το λυτρωμό του γένους, από τη ιακραίωση οθωμανική σκλαβιά;

Αν δεν ήταν ο Λένιν, ο Στάλιν, ο Τρότσκι και όλο το στελεχικό επιτελείο τους, θα γινόταν η «Οκτωβριανή» το 1917;

Αν δεν ήταν ο Μάο τσε Τουγκ, θ' υπαλλάσσονταν η Κίνα από τους αφόρητους ζυγούς των ξένων επιδρομέων και των ντόπιων φεουδαρχών της στα 1948;

Αν δεν είχαν γεννηθεί ένας Λουμπούπα ή ένας Μαντέλα, θα υπήρχαν κινήματα στην Αφρική;

Αν δεν ήταν ο Φιντέλ Κάστρο και ο Γσε Γκεβέρα στην Κούβα, οι λατινικοί λαοί δε θα ήταν ακόμα πιο βυθισμένοι σε βαριές δουλειές, πείνες και δυστοχίες;

Μα και τέλος η «Επανάσταση των Γαυφύλων» στην Πορτογαλία πώς θα διαγράφονταν, αν δεν έβγαινε το βιβλίο ενός λοχαγού... και ο θρυλικός Καρβάλιο;

Να λοιπόν που οι λαοί και οι μάζες ξεριτιούνται από τους πρωτοπόρους, τους

καλούς και τους κακούς ηγέτες τους. Κι έχουν βέβαια και την ανάλογη ευθύνη γι' αυτούς, αφού από το δικό τους έμψυχο κι άψυχο υλικό διαμορφώνονται.

Μπλεξίματα κι εμπρησμοί

Πώς έμπλεξε έτσι ο έρμος ο ταλαιπωρος λαός μας σε τούτ' τον τόπο της ασυδοσίας και της απειθαρχίας! Χρόνια και χρόνια ένα κράτος... κι ένα παρακράτος. Μία κυβέρνηση και μια υπερκυβέρνηση... αγγλοαμερικάνικη. Τώρα, έχουμε κι εοκατζίδικη... αόρατη βέβαια για τις μάζες. Τα καλοκαίρια έχουμε και τους εμπρηστές. Μαζί με τους γραικύλους έχουμε και Τούρκους που τους ταΐζουμε και μας καίνε ατιμώρητοι... Ανεβάζει ο λαός στην εξουσία το Κέντρο, εκδικούνται οι παρακρατικοί αντίπαλοί τους, βάζοντας φωτιά στα δάση. Κατεβαίνει το Κέντρο όταν φθείρεται και χρεωκοπεί, ανεβαίνει η Δεξιά, και πάλι οι παρακρατικοί στ' αθώα δάση ξεσπάνε την οργή και τη νέμεσή τους. Δε μιλάμε βέβαια για την Αριστερά. Γιατί αυτή, έχει τα μόνιμα σχεδόν ηγετικά και διασπαστικά της χάλια. Γι' αυτό και δεν υπάρχουν ούτε καθ' υποψία στους κόλπους της εμπρηστές. Εκτός ίσως από κάποιους που ανήκουν τυπικά σ' αυτή από υπολογιστικό συμφέρο. Αυτοί είναι οικοπεδοφάγοι.

Βέβαια, αν υπήρχε νόμος που να τιμωρούσε τον ενσυνείδητο εμπρηστή με θάνατο, ντόπιο ή ξένο, τότε ασφαλώς θα εξέλειπαν. Τώρα, και να συλλαμβάνονται επ' αυτοφώρω, δεν τρέχει τίποτα γι' αυτούς. Οι νόμοι, είναι τόσο ελαστικοί κι επεικειείς, που και ζωντανούς να μας κάψουν, αυτοί θα γλεντάνε. Αλλά κυρίως, οι περισσότεροι καλύπτονται. Και «η κρυμμένη κακία, είναι ύπουλη αρρώστια ψυχής», όπως έλεγε ο Γρ. Ναζιανζηνός.

Ένας μελάς

Τώρα το καλοκαίρι, αν πονάμε κι αγαπάμε τον τόπο μας, ας συνειδητοποιήσουμε την ανάγκη να τον προφυλάξουμε, όσο μπορούμε από τη βρωμιά, την αλητεία, τη θρασύτητα και την αναρχία των Ιταλών, που αφού μουντάρεψαν και αχρήστεψαν τις δικές τους θάλασσες, κάνουν επιδρομές ακρίδων στις δικές μας... και βεβηλώνουν και κλέβουν και καταστρέφουν με δυναμίτες τον ιχθυολογικό

μας πλούτο. Και αλιεύουν και ρημάζουνε και το Ιόνιο και το Αιγαίο...

«Την γην σας, έμπροσθέν σας, κατατρώγουσι ξένοι».

(Ησαΐας)

Ένας δωδεκάλογος «ευεργεσιών»

Όταν ο κ. Κραβιτούργος αναχώρησε για τα μεγάλα αφεντικά των ΗΠΑ, δήλωσε:

«Στις αμερικανικές κυβερνήσεις, οφείλουμε πολλά...».

Ασφαλώς οφείλουμε, ευγνωμοσύνες και χάρητες(!)

1) Για το αίμα που χύθηκε στον εμφύλιο, και ο Βαν Φλίτ που ήταν αρχηγός του ελληνικού στρατού, δήλωνε στην Καστοριά το 1948 ότι: «Εμείς οι Αμερικανοί το αίμα των Ελλήνων το μετράμε με δολάρια».

2) Τους χρωστάμε πολλά των «προστατών» μας και πάνω από όλα, την επικυριαρχία τους εδώ, οικονομική, στρατιωτική, πολιτική, από το 1948, με τις εκαισχυντες και υποταχτικές συμφωνίες Άτσεσον κ.λπ., τα σχέδια Μάρσαλ κ.ά.

3) Τα τόσα κραξικοπήματα, με τις παρωδιές των εκλογών από το 1961 και άνωθε...

4) Τις χυδαιότητες ύβρεις και τόσο προσβλητικές για την πατρίδα μας του προέδρου Τζόνσον το 1965...

5) Το κραξικόπημα στην Κύπρο με τον Σαμψών.

6) Τους διόμιση χιλιάδες όμηρους που πέθαναν στις φυλακές της Τουρκίας.. (και κανένας από τους «φίλους» «ιθύνοντες» δε γινάστηκε γι' αυτούς).

7) Το κραξικόπημα των «Κολονέλων» με το σχέδιο του ΝΑΤΟ «Προμηθέας»-Σίσκο κ.λπ.

8) Τη δικτατορία που μας επέβαλαν από το 1967 ως το 1975.

Και έπονται στη συνέχεια τόσα και τόσα «ευεργετήματα»(!) Όπως:

9) Το Αιγαίο της υφαλοκρηπίδας, με τους χαϊδεμένους απ' αυτούς, Τούρκους στο 7 προς 10 κ.λπ., κ.λπ.

10) Την Κρήτη με τις «βάσεις» του χτες και του σήμερα.

11) Τα μειονοτικά προβλήματα που προκαλούν κι ανάβουν φωτιές (Σκόπια, Θράκη κ.λπ.) και τορπίλες, για διαμάχες και εχθρότητες, καθώς υπηρετούνται με το «διαίρει και βασίλειε» τα συμφέροντά τους.

Και τι δεν τους χρωστάμε κ. Μητσοτάκη. Χάρη στους μεγάλους «προστάτες» Αμερικανούς υπάρχουμε. Αλίμονό μας!...

12) Να μη λησμονούμε και τις 600 πολυεθνικές εταιρίες που απομιζούνε τη χώρα μας... Και χάρη σ' αυτές, μας δανειοδοτούν και μας ταΐζουν(!)...

Εξαρτήσεις και κατεδαφίσεις

Όπως στην εξαρτημένη οικονομικά χώρα μας, τα κραξικοπήματα πολιτικά και στρατιωτικά, τὰ 'κανε στα χρόνια μας η μοναρχική Αυλή, ιντριγκαρισμένα με το ΝΑΤΟ και τους ξένους κεφαλαιοκράτες δανειοδότες αφέντες, έτσι και πέρυσι έγιναν σε κεντρικά κι ανατολικά ευρωπαϊκά κράτη που ήταν δεμένα με την ΚΟΜΕΚΟΝ και με το Σύμφωνο Βαρσοβίας. Είχανε κι αυτά την κάποια αλληλεξάρτησή τους, σαν στρατιωτικοπολιτικές ηγεσίες και σαν κυβερνήσεις. Και είναι κρίμα που ευρωπαϊκοί λαοί, παρασίρονται τόσο εύκολα και μεταβάλλονται σε όχλους, που χάνουν το μπουσουλά τους, κάνουν τη ζωή τους δυσκολότερη και δεν ξέρουν πού βαδίζουν.

Στη χώρα μας, πολλοί τάχα δημοκράτες κι «αριστεροί» πίστεψαν με τύφλα κι ουτοπία πως, σ' αυτά τα κράτη, έγιναν «επαναστάσεις» εκ των κάτω. Δηλαδή ξεσηκωμοί από τους λαούς, για να διορθώσουν τις «διαστρεβλώσεις, αγριολάσεις και παραμορφώσεις» όπως διατείνονται, στον υπαρκτό σοσιαλισμό, ή ανανεώσεις και αλλαξοτιμονιές προς τελειότερες και δημοκρατικότερες μορφές. Αυτοί, είναι ασυγχώρητα γλασμένοι, που δε βλέπουν το δράκο ή το λύκο της Μόσχας.. Είναι αξιολύπητοι που αναζητούν την ομπλή του. Δε στάθηκαν δυστυχώς, σα σοβαροί και μετρημένοι, επιφυλαχτικοί και συνετοί παρατηρητές. Κι άρχισαν ν' αφορίζουν «ελαφρά τη καρδία» μικρές και μεγάλες αξίες του αιώνα μας, να τις μηδενίζουν, με τόση επικολαιότητα και χωρίς ιστορική και διαλεκτική κατανόηση.

Ντροπή λοιπόν, να μη βλέπουν τις εκ των άνω εκβιαστικές ανατροπές και κατεδαφίσεις, από τις ανάλογες εξαρτήσεις... και όταν «φταίει το σαμάρι βαράνε το γυμάρια»(!)

Προφεσόρων νεφελοκοκυγίες

Δεν είναι μόνο ο κ. Μωρώνης στις συνεντεύξεις της ΕΤ1, όνομα και πράμα, ή κάποιοι Κυριαζήδηδες, ασήμαντοι και πυκραγγούρηδες, κοντυλοφόροι ευκαιρίας. Είναι και κάποιοι κοντόφθαλμοι προφεσόροι Κοντογιώργηδες, Καπετανγιάννηδες κ.ά., μωισάτοι, τιτλούχοι, κουνδονάτοι, όπου, συνεντευξιαζόμενοι για τις εξελίξεις στην Αν. Ευρώπη, εκτονώνουν το αντισοσιαλιστικό τους μένος, κορδατοί, καμαρωτοί και με κούφια πρυτανιλίκια, πελαγωμένοι, κι έξω από ιστορικές και κοινωνικές πραγματικότητες.

Έτσι, με αποτιμήσεις λαθεμένες, αντιφατικές και συγκεχυμένες, δίνουν το στίγμα στο ιδεολογικό τους γιουσουρούμ, μαζί και με το λεκτικό τους αλαλούμ, με τις πρυτανικές νεφελοκοκυγίες, που γίνονται πομφόλυγες, οι όποιες για τ' αφεντικά τους θριαμβολογίες(!)

Αφήστε λοιπόν τους πανηγυριστές και καλοθελήτες, κομποφυσήδες, να είναι ευτυχείς μέσα στις συγχύσεις και τις άγνοιές τους.

Αιτοί οι κύριοι, δεν έμαθαν ούτε του Ισοκράτη το αξίωμα που λέει:

«Να μιλάς μόνο σε δυο περιπτώσεις: ή όταν πρόκειται να πεις πράγματα που καλά γνωρίζεις, ή όταν η ανάγκη το απαιτεί».

Οι αρχαίοι μας πρόγονοι, είχαν πολυδίκιο που προτιμούσαν με νόμους και αυστηρές επιλογές, τους ώριμους, τους μεσήλικες, τους έμπειρους και σοφούς δημογέροντες στην υπηρεσία του λόγου και της πολιτικής. Και όχι σαν οι σημερινοί «αθόνοντες» και κατεστημένοι, που μας παραξάλλισαν σ' εκπομπές και συνεντεύξεις με τους φανατικούς και προκαταλημμένους, φτηνούς προπαγανδιστές(!) Θα μου πείτε πώς, απ' το χόμα πό 'χουμε, φτιάχνονται τα τσουκάλια μας. Ναι, αλλά, όταν επιπλέουν και φαίνονται μόνο οι φελοί σ' επιφάνειες και προσκήνια... τα μυαλά των γνωστικών και των σοφών που 'ναι βαριά σαν τα χρυσάφια, μένουν σε βυθούς και περιθώρια.

Εύλογα ερωτήματα

Για το σύστημα της παιδείας στο Σοσιαλισμό, είχαν πολύ καυχηθεί οι πρωτότοροι και μεγάλοι ηγέτες του. Ότι δηλαδή, υπερέρχει απόλα τ' άλλα καθεστώτα, γιατί μορφώνει όλους γενικά τους ανθρώπους. Αξιοποιεί όλες τις κοινωνικές δυνάμεις και ανεβάζει ισότιμα τους πολίτες σε ανώτερα επίπεδα ανθρωπιστικού πολιτισμού.

Μήπως όμως, οι αθάνατοι εκείνοι πνευματικοί κι επαναστατικοί ταγοί, τα διακήρυξαν οραματιστικά, θεωρητικά, ελπιδοφόρα; Γιατί, δεν μπορεί να μην είχαν μελετήσει καλά, σωστά και πολύπλευρα την ανθρώπινη φύση και τις επιδεχτικές δυνατότητες του ατόμου, για τη διαμόρφωση του ηθικού του χαρακτήρα και την ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του, σαν κοινωνικού όντος, καθώς η ευτυχία του παν κύριος σκοπός της ζωής, εξασφαλίζεται μόνο μέσα στην ομάδα και στο σύνολο.

Όμως, αντιρρήσεις και προβληματισμοί τροέκυψαν τα τελευταία 6 χρόνια στην τάλα ποτέ μητρόπολη του σοσιαλισμού την ΕΣΣΑ που 70 χρόνια μετά την εφαρμογή του, η παιδεία και η μόρφωση δεν πέδωσαν τους καρπούς που ανάμεναν οι τροοδευτικοί λαοί του κόσμου, όταν σήμερα μετά τα εθνικιστικά και θρησκευτικά μακιλιιά στις περισσότερες δημοκρατίες της, και τη Μόσχα που την κατά-

ντησε ο Γκόρμπι και η μαφία του = «δεύτερο Σικάγο» όπως γράφτηκε, μας υποχρεώνει ν' αναρωτηθούμε: Πού είναι ο νέος τύπος του σοσιαλιστή πολίτη, που έπρεπε να διαπλαστεί γνωστικός κι ευσυνειδήτος, αξιοπρεπής, αλληλέγγυος κι ενάρετος;

Πού είναι ο νέος πολιτισμένος άνθρωπος;

Πού είναι οι διαπαιδαγωγημένοι ομαδικά πολίτες, κάτω από το άπλετο φως της επιστήμης;

Πού είναι η αδελφοποίηση, η ομοψυχοποίηση συγγενών λαών, που τους ενώνουν κοινά συμφέροντα;

Μήπως η μέριμνα του κράτους στην εξασφάλιση εργασίας, στέγης, πρόνοιας γηρατειών και ψυχαγωγίας σε όλους τους κατοίκους, χαλάρωσαν τις παραγωγικές συνειδήσεις; Ή μήπως οι καθολικές ελευθερίες, με την έννοια της απολύτρωσης των ατόμων, αδρανοποίησαν τη βούλησή τους;

Μήπως τέλος, οι θρησκευτικοί φανατισμοί, με τις διασπαστικές τάσεις, τις δογματικές αιρέσεις, τις προκαταλήψεις και τους διχασμούς, πυροδοτούν τις εμφύλιες διαμάχες, ανάβουν τις φωτιές των πολέμων και χωρίζουν και πισωδρομούν τους λαούς στα σκοτάδια της αθλιότητας και της δυστυχίας;

«Η παιδεία - λοιπόν - είναι ο δεύτερος ήλιος» για τη ζωή του ανθρώπου όπως είπε κι ο Πλούταρχος.

Αλλά, και «τις πόλεις οι κάτοικοί τους οφείλουν να τις κοσμούν όχι με αφιερώματα, αλλά με τις αρετές τους».

Το χάψιμο της Γ.Α.Α.

Οι άνθρωποι και οι λαοί, έχοντας από φυσικού τους την τάση και την επιθυμία για αλλαγές στην πορεία του βίου ακόμα και στον παράδεισο αν ζούνε, τις αποζητούν τις όποιες αλλαγές, και θέλουνε πάντα, καινούριες μιμήσεις κι επιλογές, που όμως, δε διστάζουν να ξεθεμελιώνουν ακόμα και τις παλιές καλές υποδομές. Έτσι διέλυσαν και οι ανατολικογερμανοί των 18 εκατομ. το γερύ οργανωμένο κι αναπτυγμένο ισόνομο και κοινωνικά δίκαιο κράτος τους, με τα 7,5 χιλιάδες δολάρια ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα, και γίνανε τώρα βορά στα 65 αδελφά εκατομ. της Αυτ. Γερμανίας. Καρραδοκούσαν οι χλαπα-χλούπες ως και οι παλιοί πολεμοβιομήχανοι Κρούπ-ες... και την έχασαν σε χρόνο ρεκόρ, αφού βέβαια βρήκανε τον Πηλιογούση τους Γκόρμπι, με το θράσος του σατανικού εκβιαστή και με τις πα-

ντοειδείς απειλές προς τον ακέραιο Χόνεκερ... και τις κερκόπορτες των άθλιων μαγιάρων...

Η πλήρη συγχώνευση και αφομοίωση των 18 στα 65 εκατομ. είναι επόμενη και φυσική. Άλλωστε, ο ίδιος ο Κωλ με τις κοκα-κόλες του έκανε τις εκλογές μ' όλα τα δελεαστικά και προπαγανδιστικά του μέσα. Και ήταν εύκολη αυτή η νεότευκτη πολυκομματική παρωδία, να του εξασφαλίσει την ενωτική του νίκη. Τώρα, δεν είναι μόνο οι κεφαλαιοκράτες που άπλωσαν τα πλοκάμια τους εκεί... η ανεργία, η αλητεία και το έγκλημα που παίρνουν διαστάσεις, στην μέχρι τον περασμένο Δεκέμβρη ήσυχη και νοικοκυρεμένη χώρα, αλλ' άνοιξαν ευχερέστερα τη δράση τους και οι χιτλερικοί..

Άς χρωστούνε βέβαια χάρες, στον προδότη και διαλύτη του Συμφώνου της Βαρσοβίας και μετρέσο της «ραστρόικας» που τώρα πρέπει στη θέση των ξεχωνιασμένων αγαλμάτων του Λένιν, να στήσουνε δικούς του ανδρειάντες(!) Πάντως, «ο καιρός έχει γυρίσματα έχει και κογγυλίσματα». Κι όταν ανοίγει κανείς το λάκκο αλλουनों, πέφτει κι ο ίδιος μέσα...

Τσεχοσλοβακικά βίτσια

Οι Τσεχοσλοβάκοι, με παλιά βιομηχανική και απόλεμη καλοζωίστικη παράδοση, ας χαίρονται σήμερα τον τριπίθιμο πρόεδρό τους Χάβελ, που τον έκαναν και διάσημο. Όχι βέβαια από θεατρικά του έργα που δεν είδαμε κανένα, αλλά, από τη «χάρτα 77»... Και ιδροκοπάει τώρα, επισκεπτόμενος σαν ένας μικρός χατζηβαβάτης τ' αφεντικά της Δύσης, για ευνοιοδοτικές και δανειοδοτικές μεταχειρήσεις.

Πού είσαστε, Φούτσικ λαομάρτυρα και Κάφκα! Αν ζούσατε θα βλέπατε τους ανισόρροπους μαζορέτους με τα κεριά και τα φανάρια, να κατεβαίνουν σε δρόμους και πλατείες και να μην ξέρουν τι ζητάνε· και το πώς απαρνιούνται κι αυτοί, σαν οι Πολωνοί, την κειθαρχημένη εργασία, την πολιτισμένη τάξη, την ισότιμη προκοπή και σιγουριά που θα μπορούσαν έστω και μ' άλλους ικανότερους, ηγέτες να την κατοχυρώσουν· και να περιφρουρήσουν τα όσα αγαθά με μόχθους και θυσίες κατάχτησαν 40 ολόκερα χρόνια.

Κι αφού άρπαξαν την εξουσία, με δαιμόνια, μπρεζίνσκειας έμπνευσης τεχνάσματα... καθώς ανάμεσα σε διαδηλώσεις πέφτανε δήθεν νεκροί, ρίχνοντας οι ίδιοι σφαίρες στον αέρα. Και πώς τάχα τα πυρά έρχονταν από την ίδια την παλιά αστυνομία. Έτσι, αλληλοτυλίγονταν και «αλληλοεξαφανίζονταν» κρυμμένοι, βάζοντας τους ανόητους κι απονήρευτους

πρώην εξουσιαστές στο εδώλιο και στην οργή και τη μήνη της δήθεν λαϊκής «εξέγερσης»(!)

Νίκησαν λοιπόν θναιίμαχτα, κι ας χαιρόνται από δω και πέρα την αναρχοελευθερη και ρέμπελη ζωή τους, προπάντων οι από το Γιαν Πάλας και δώθε πληρωμένοι και μνημένοι στην αναρχική ζωή τους νέοι. Όσα κι αν έχει τριαντάφυλλα κι αγκάθια ο δρόμος κ' ανοίγεται μπροστά τους, προδιαγράφει λιγότερα καλά και περισσότερα κακά τους. Το καθοδηγητικό δίκτιο του Μπρεζίνσκι και του Κίσιγκερ έτσι τους κατηύθυνε, καθώς λέει κι ο Σαίξπηρ στο Ριχάρδο τον Γ': «Κάνω εγώ το κακό, κ' ύστερα είμαι ο πρώτος που βάζω τις φωνές...».

Κατορθώματα εμικρέδων

Ο Φιντέλ Κάστρο το 1980, είχε μαζέψει 125.000 Κουβανούς, όλα τα επιζήμια, κακοποιά κι εγκληματικά στοιχεία της χώρας του, και για να μη τα διατρέφει σε φυλακές και σε στρατόπεδα, τα πρόσφερε πεσκέσι στον τότε πρόεδρο Κάρτερ στις Ην. Πολιτείες.

Όταν πέρασε πολύ λίγος καιρός και γνώρισαν αυτά τα κελεπούρια οι Αμερικάνοι, εκδήλωσαν επίμονη διάθεση, να τους εκιστρέψουν πάλι στην πατρίδα τους. Μι ο γενναίος Φιντέλ, σα νέος Λυκούργος της Κούβας που ήθελε ν' απαλλαγεί από δαύτους, χωρίς καιάδα, δεν τους ξαναδέχτηκε.

Έτσι, όλη αυτή η σκαρτούρα και η σαβούρα, πλούτισε τη μητρόπολη του «ελευθερου κόσμου» με ανομολόγητα «αγαθοεργά» κατορθώματα(!)... Ένας δε απ' αυτούς ερωτιάρης, ονόματι Χούλιο Γκονσάλεθ, όπως τονε κυρίεψε από ζήλεια, και για να εκδικηθεί μια φίλη του, κατάφερε πρόσφατα την πιο πολύνεκρη πυρκαγιά στα χρονικά των ΗΠΑ. Έβαλε φωτιά σ' ένα «Λάπι Λαντ» στο Μπρονξ της Ν. Υόρκης· και ο 36χρονος αυτός «ήρωας» της «ελευθερίας» έκαψε ζωντανούς 87 αθώους ανθρώπους (61 άντρες και 27 γυναίκες) που είχαν πάει κι αυτοί σαν μετανάστες από την Ονδούρα και τον Άγιο Δομίνικο, για να βρουν τη «ντόλτσε βίτα» τους στη μεγάλη προστάτιδα χώρα(!)

Εκεί λοιπόν που χόρευαν τη «λαμπάντα» τους, λαμπάδιασαν ολομιάς, και τράβηξαν κατευθείαν για τον «παράδεισο»

του παλιού-έκφυλοι-αρχιρασοφόρου Γκιμ Γζόουινς (φίλου της κ. Κάρτερ) που είχε δηλητηριάσει 1.360 αθώες υπάρξεις πριν από 12 χρόνια στη Γιορδάνια(!) Αυτό θα κληθεί «αλεύθερος κόσμος» ηθικός, αγγελικό πλασμένος(!)

Πλουραλιστικά και παρανοϊκά

Στις 18 Μάη, ο λαμπατούμπας αυθέντης της Μόσχας, καλοθελητής και υπηρέτης των ουσιαστικών, μέσα στις αζεπέρστες δυσκολίες που συναντά για να επιβάλει τα φιλοδοξικά του σχέδια, στους κατ' τον Β' Π. Πόλεμο ηρωικούς λαούς της ΓΣΣΔ, αναγκάστηκε επανειλημμένα να ομολογήσει τις αποτυχίες του.

Έτσι, ανάμεσα στ' αντιφατικά και παρανοϊκά του ξεπάσματα δήλωσε και τούτα, τα κακοφαντικά και παραπονεμένα:

«Στην πολιτική μας, το κοινό δεν δέχεται τον πλουραλισμό = πολυκομματισμό και έχει συμπλέγματα γύρω από ιδεολογικές αντιλήψεις και κλισέ... Και ο αχάριστος λαός φωνάζει: "χάος, χάος", "κατάρρευση κατάρρευση"».

Ποιός λοιπόν έχει δίκιο; Ο ρωσικός λαός, ή ο ανεμοδούρας, ξεπουλητής των ιερών και οσίων του, όψιμος μεσσίας του; Όποιος μελετάει, ερευνάει και βλέπει το πώς κατάντησε την άλλοτε συνεκτική υπερδύναμη των χωρών του Συμφώνου Βαρσοβίας, ο νέος αλαλούμ-εφέντης, ας κρίνει ρεαλιστικά, αντικειμενικά και δίκαια.

Κανείς από το 1984 που αναρριχήθηκε με την κλίκα του στην εξουσία ...και με το δέλεαρ στις ρωσίδες μονάδες της επιστροφής των παιδιών τους από το Αφγανιστάν (όπως έκαναν εσώ οι βασιλο-επίστρατοι και νίκησαν το Βενιζέλο το 1920) δεν τονε κόντινε πιθαμές και δεν του αφείρεσε και το τόσο θράσος να επικαλείται και λόγια του Λένιν από το 1917, όταν εκκίνησε διακήρυττε στην επαναστατική περίοδο πως, «το χάος εκείνο θ' αποκρυστάλλωνε μια νέα μορφή ζωής». Και όπως ήταν φυσικό, επιτελέστηκε, εξελικτικό κι επιστημονικά, η τοτινή συγκεντρωτική και πειθαρχημένη σοσιαλιστική μορφή, που άλλαξε τον ρουτί της ιστορίας. Τώρα, ο λακές των μεγιστάνων, ωρέεται, για να ολοκληρώσει το τρελό και μακάβριο διαλυτικό του έργο και στη Ρωσία, έπειτ' από το ξεχαρβάλλωμα των χωρών της Ανατ. Ευρώπης. Αυτός ο ανατροπέας και νεόκοπος πλουραλιστής πιστός στις εντολές των πατρώνων του, το πέτυχε το χάος του πολυκομματισμού, σε όλες αυτές τις χώρες, εν ονόματι δήθεν των «πανανθρώπινων δικαιωμάτων», «ατομικών ελευθεριών», «κοινού ευρωπαϊκού σπιτιού» και μιας «ανομής ευρώπης από την Ιβηρική ως τα Ουράλια». Βαρύτι, τον «άπειρα περδέντα» ουτοπιστή, ή και υποβολιμαίο συνθηματολόγο, που άλλα φλαρρί με λόγια, κι άλλα συν πιστό τσιράκι των Κυρίων του,

επιτέλεσε με έργα στο «διαίρει και βασίλευε», παλιά τέχνη κόσκινο των μεταμφιεσμένων μασκοφόρων, ισχυρών της δύσης.

Να ιδούμε όμως, ως πότε θα τον ανέχονται οι Ρώσοι; Κι ως πότε θ' ανησυχούν τ' αφεντικά του αφού δε βρέθηκε αντίρας μέχρι σήμερα στη χώρα του, να του ζωγραφίσει έστω, ένα φίδι ακόμα στη φαλάκρα του... Μια παροιμία πάντως λέει: Όποιος δεν κάθεται καλά κι όλα τα πονηρεύει, «ο διόλος του κώλου του κουκιά του μαγειρεύει».

Πολωνέζικοι ξεπεσμοί

Οι Πολωνοί, αφότου ελευθερώθηκαν από το δανειόπαρτο καταναλωτικό κι ερμαφρόδιτο προηγούμενο καθεστώς (ας είναι καλά ο πάπυς τους) δύο περίπου εκατομ. έχουν αμολυθεί σε άλλες χώρες και αναδείχτηκαν αετονύχηδες σε όλα τα κοινωνικά κακά. Τώρα πρέπει οι καμόρες της Αμερικής και της Ιταλίας, να τους προσλάβουν, μετά προαγωγής, στα μοντέρνα κι επιζήλια επαγγέλματα των φόνων, της πορνείας των ληστειών και του μαυραγοριτισμού. Είναι ταχυδακτυλουργοί. Για 5 παράδες από πέρυσι ως τώρα σκότωσαν Αθηναίους πολίτες!... Η τεμπελιά κ' η ανεργία στο αποκορύφωμά τους. Ως το τέλος του '90 οι άνεργοι στη χώρα τους θα περάσουν το 1 εκατομμύριο. Η κούρσα των τιμών είναι στα ύψη κι από την ανέχεια και από την ακρίβεια προκαλούνται προβλήματα υγείας από πείνα και υσιτιεία. Να τους ζήσει η «απελευθέρωση της αγοράς». Κι ας φάει, ας ροκανίσει ο ένας τον άλλον. Ως και τ' αγάλματα του Λένιν «πωλούνται από τις πολωνικές αρχές στον Ιταλό εκδότη Ρομπέρτο Νιπολεόνε».

Ο Βαλέσα, έπειτ' απόνα τουρ στ' αφεντικά του, κι ανάλογο τσέπωμα δολαριών... γυναικολοφάζει, καλοπερνώντας. Τώρα, στον «επιπόλαιο και άχρηστο αυτόν λαό στην ιστορία» όπως έγραφε κι ο Μαρξ στον Ένγκελς το 1852... δεν τσοντάρουν εύκολα σε δίσκους επιτείας, ούτε ο «φιλειρηνιστής» αίμα από το αίμα τους ποντίφηκας του Βατικανού, με την παντοδύναμη πολεμική βαριά κι αλαφριά του βιομηχανία, για χάρη της θρησκοληψίας των ομογενών του και ούτε προσεύχεται γι' αυτούς να πέσει κανα «μάνα» εξ ουρανού, αλλά και να συχωρευθούνε τα εγκλήματά τους. Ούτε όμως, και ο ελευθερωτής πατέρας και προστάτης τους ο Μπους, δε δείχνει γενναιοδορία, τουλάχιστο για την παρακαπηλημένη πισσαρτού ελευθερία(!) Τι κρίμα που οι Πολωνοί δεν έχουν καταλάβει ακόμα, ότι: «Ίδια εστία πάντων άριστος».

Ένα συγκλονιστικό απόσπασμα

Λιαβύστε παρακάτω να ιδείτε, τι ζήλεψαν στη Λυτική Γερμανία, οι νέοι της Ανατολικής, οι νέοι της Ουγγαρίας, Τσε-

χοσλοβακίας, Πολωνίας και Ρωσίας. Παραθέτουμε μόνο ένα παράδειγμα, από το βίο μιας πόρνης στη Δυτ. Γερμανία, που δημοσίευσε ο «Δημοσιογράφος» της Αθήνας στις 10.6.90:

«Θέλω να σηκωθώ να φύγω απ' αυτή τη βρωμιά, να μην κάνω πια πεζοδρόμιο. Αλλά είναι πολύ δύσκολο για έναν άνθρωπο εξαρτημένο από τα ναρκωτικά και από αυτή την καταραμένη αρρώστια να ξεφύγει από αυτόν τον υπόκοσμο που είναι μια καθημερινή κόλαση. Από την αρχή όλα μου πήγαιναν στραβά. Ντρέπομαι που ζω.

Όταν γεννήθηκα, η μητέρα μου ήταν μόλις 16 χρονών. Τον πατέρα μου ποτέ δεν τον γνώρισα. Όταν ήμουν 10 χρονών και η μάνα μου ήταν στο νοσοκομείο, ο πατριός μου μ' έριξε πάνω στο χαλί του μεγάλου δωματίου μας κι έπεσε με βία από πάνω μου. Τέτοιους φοβερούς πόνοους δεν έχω ξαναινιώσει στη ζωή μου. Η νεότερη αδελφή μου άρπαξε ένα μαχαίρι και του το έμπηξε στο λαιμό αλλά δεν τον σκότωσε. Διόμιση ολόκληρα χρόνια με βίαζε και με κακομεταχειριζόταν ο πατριός μου.

Στη μητέρα μου ποτέ δεν μπόρεσα να πω τίποτα, γιατί ο πατριός μου με απειλούσε ότι θα μ' έστελνε στο αναμορφωτήριο. Για ν' αντέξω αυτή τη σχιζοφρένεια άρχισα να παίρνω ηρεμιστικά και σταγόνες από όπιο.

Ήμουν μόλις 12 χρονών. Εκείνη η μάνα μου εργαζόταν ως αποκλειστική στο νοσοκομείο και δεν τη βλέπαμε σχεδόν ποτέ στο σπίτι. Φρόντιζα εγώ το μικρότερο αδελφό μου. Υστερα από λίγον καιρό αυτοκτόνησε πέφτοντας από μια γέφυρα.

Μετά απ' αυτό το γεγονός κυλλακλασίσασα τις δόσεις και τη σχέση μου με τα ναρκωτικά όλων των τύπων. Μαζί με άλλους σπάγαμε τις πόρτες των φαρμακείων και κλέβαμε ό,τι χάπια βρήκαμε, μορφίνη, βάλιομ, κ.λπ. Όταν με κλείσανε στο αναμορφωτήριο, έκανα την πρώτη μου απόπειρα αυτοκτονίας κόβοντας τις φλέβες μου. Η ζωή μου άρχισε να γίνεται ένα ατέρμονο χάος. Για να βρω λεφτά ν' αγοράσω ναρκωτικά, έφτασα στην πορνεία...

Πριν από δυο χρόνια δεν δέχτηκε να μου κάνει θεραπεία, ένας οδοντίατρος γιατί είχα στο στόμα εκείνες τις χαρακτηριστικές κληγές του έητς...».

Άδικοι αφορισμοί

Μια κινέζικη παροιμία λέει:

«Για ν' αλισσοδέσεις ένα λαό πρέπει πρώτα να τον αποκοιμίζεις».

Η Επανάσταση του 1917, το ρωσικό λαό τον αφύπνησε από τον τσαρικό λήθαργο, κι επιβλήθηκε γενικότερα, για να ξιπνήσει κι άλλους λαούς, όπως η γαλλική, και όχι να τους αλισσοδέσει. Ήταν φυσικό, ο σκοπός της Οκτωβριανής Επανάστασης να επιβάλλει μια μορ-

φή σοσιαλισμού χάρη στους Λένιν και Στάλιν, σε μια και μόνη χώρα στον κόσμο.

Οι λαοί της ΕΣΣΔ πέρασαν από βαριές συμπτώσεις στερήσεων και θυσιών, για να φτάσουν να γίνουν μια υπερδύναμη, βοηθώντας παράλληλα κι άλλα κινήματα και λαούς. Σε μια τέτοια δύσκολη και μακρόχρονη δημιουργική πορεία, έγιναν από ηγέτες τιμονιέρηδες και λάθη και παρεκκλίσεις και υπερβολές, κι επικολαιότητες, αλλά, κι εγκληματικές πράξεις θα λέγαμε. Ανάλογα βέβαια, με τις εκάστοτε συνθήκες και αναγκαιότητες, καθώς και με τη συμπεριφορά του ισχυρού αντίπαλου κόσμου.

Σήμερα όμως, που μερικοί λαοί της Ευρώπης μ' ειδήνητη των ηγετών τους, αφορίσαν τα έργα των προγόνων τους και χάλασαν καθεστώτα, σπίτια και κοινωνίες, και κατασικοφαντούν αξίες και ιερά και όσια, προκαλώντας αμφισβητήσεις, αρνήσεις και συγχίσεις, χάβρες και κυμφούζια, διέπραξαν και διαπράττουν ιεροσυλίες. Δεν έχουν πια στόχους, δεν έχουν ιδανικά. Πισωδρόμησαν. Δεν τιμήσαν αυτά που βρήκαν, να τ' αναπτύξουν προς τελειότερες και αποδοτικότερες μορφές, θα μεταναιώσουν, μα θα 'ναι αργά θα κληρώσουν πολλά, θα υκοφέρουν σε ανισότητες, διστιχίες και αθλιότητες.

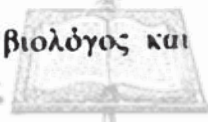
Πόσο δίκιο είχε ο καημένος ο Πολύβιος όταν συμβαίλει:

«Η πρώτη πηγή που αντλούμε κλεονεκτήματα είναι τα σφάλματά μας; και η δεύτερη πηγή τα σφάλματα των άλλων. Η πρώτη όσο κι αν είναι οδυνηρή, μας επιτρέπει να εννοήσουμε ποιό είναι το χρήσιμο και ποιό αρμόζει, χωρίς κινδύνους κι ανησυχίες».

Οι μοντέρνοι και οι κίβδηλοι αριστερίζοντες

Οι μοντέρνο-σοσιαλίζοντες στη μανανία μας, έχουνε πλήρη σύγχυση στα μυαλά τους. Είναι οι μανιακοί των αντιπαραθέσεων, του δήθεν νέου κλίματος, με τις αλαλούμικες ατέλειωτες κι ακατανόητες συζητήσεις. Είναι οι φλύαροι κι ασυνάρτητοι της αντιπαλότητας και των αντιφάσεων που καλλιεργούν συστηματικά και βαθαίνουν την κρίση της λογικής. Αυτοί οι αλλοπρόσαλλοι, οι ιδεολογικοί αχταρμάδες και λαπάδες κοι(λ)τουρατζήδες, Η παρέα του «Φιςαρμόνικα» και του Ανδρουλάκη, του Αλαβάνου, του Καραγκουλέ και του Κουναλάκη, του Τούντα και του Παπαγιαννάκη, του Παπαδημούλη και του Λεντάκη. Αυτοί που δεν πίστεψαν στο μαρξισμό-λενινισμό; και τώρα βρίσκονται σ' ένα φαύλο κύκλο, χωρίς τον απαιτούμενο τίμιο κι ειλικρινή αντρίκιο απολογισμό.

Έχει δίκιο ο φίλος μου βιολόγος και

ριδικός επιστημονικός ερευνητής Σπύρος Καρκαμπούνας που τους χαρακτηρίζει ήταν «αρνητικά κύτταρα και σανιούς που προσβάλλουν και σκοτώνουν τα υγιή, σ' έναν πολιτικό οργανισμό».

Είναι καιρός ν' αφήσουν τα γελοία και πτεροδύπα επιχειρήματα, περί «δογμάτων και ανανεώσεων»... και να πουν ότι, πιστεύουν σε μικτά συστήματα. Στο μισό κρατικοποίηση και στο άλλο μισό ατομική πρωτοβουλία και ιδιοκτησία. Άρα, θέλουν και την «εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο».

Οπότε, να πούνε καθαρά κι αντρίκια ότι, είναι σοσιαλ-δημοκράτες και ανήκουν στο προοδευτικό Κέντρο.

Δεν είναι λοιπόν, αυτοί οι δήθεν ανανεωτές, αριστεροί. Και πώς να είναι, με τους τυχοδιωκτισμούς, τις προδοσίες και τους πρωτόπειρους, αναρχικούς και φιλελεύθερους καπιταλισμούς του Γκόρμπι (να τον χαιρόνται έστω και στα λίγα ψωμιά του);

Οι δεξιοί στην πολιτική τους είναι αυτοί που είναι, πιο ειλικρινείς στις ιδέες και τις διακηρύξεις τους. Είναι υπέρ της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής και στον άκρατο ατομικισμό: δηλαδή στο «ο θάνατός σου η ζωή μου». Το λένε, το πράττουν, το διακηρύττουν. Ενώ οι κίβδηλοι, οι παλαντζο-νεραντζόκωλοι αριστερίζοντες είναι λιγόψυχοι, πάνε με τους ταλαντευόμενους, με τους καιροσκόπους, κι όπου φυσούν οι άνεμοι.

Αποκήρυξαν τους Μαρξ-Λένιν-Στάλιν-Μάο κ.ά. Τι θέλουν τώρα με συνέδρια και θέσεις και προθέσεις τάχα, ανανεωτισμού και ασχημονούν, να καταργήσουν τα 3 μαρτυρικά γράμματα, για τα οποία θυσίασαν τη ζωή τους δεκάδες χιλιάδες ήρωες και μάρτυρες από το 1917 μέχρι σήμερα;

Τίμιος και ειλικρινής είναι εκείνος που δεν παίζει σε πολλά ταμπλώ. Είναι ντροπή τους να εμπαιξουν ένα χιλιοβασανισμένο λαό, στη σύγχυση και στην ακατανόηση και να του προσβάλλουν τη μνήμη των νεκρών του, και την ιστορική ιδεολογική του συνείδηση. Πού τη βρήκανε την πείρα, τις μελέτες και τους αγώνες; Πού, γε... φορτωμένα αυτά τα ντιλετάντικα χτεσινά φυντάνια, που δεν σέβονται καμιά αξία, από το ιδεολογικό, το

πνευματικό κι αγωνιστικό παρελθόν του λαού μας;

Οι ιδεολογίες, ζουν, ξεκαθαρίζουν κι επιβάλλονται, δια μέσου των ταξικών αγώνων. Και ας αφήσουν τα προφητικά, όπως π.χ. «Η Αριστερά του 2.000, και πέρα απ' αυτό...» του λοβιτουρατζή αρχηγού τους.

Χρειαζόμαστε τιμιότητα, παλικαριά και ειλικρίνεια.

Φτάνει πια ο παραλογισμός, οι υποκρισίες, οι καπηλίες, κ' οι απάτες. Οι στέρρες ιδέες και τ' αληθινά σύμβολα, ξεπερνάνε τους πονηρούς πολιτικάντηδες που τα εκμεταλλεύονται για τυχόν αλλότριο συμφέρο και για καριερισμό τους.

Όσο κι αν στην κατακαυμένη μπανανία μας ο καθένας είναι με τον άγιό του...

«Το να βάζει κανείς τα εφυολογήματα πάνω από την καθάρια και σωστή κρίση, είναι σα να βάζει πάνω από το αναγκαίο, το περιττό». Έλεγε ο Ταλεϋράνδος.

Και ο Μπετόβεν: «Καλύτερα να είσαι γενναίος και ολομόναχος, παρά δειλός μαζί μ' ένα σωρό άλλους».

Και ο Χαρ. Φλωράκης οργισμένος, σύστησε στους θολόμυαλους ανανεωτές, σ' όσους σακατεύουν και γλώσσα και λογική: Να μιλάτε πιο απλά, λογικά και συγκεκριμένα, για να σας καταλαβαίνει κι ο απλός λαός, τι θέλετε να πείτε.

Και ο εξαιρετός καθηγητής της φιλοσοφίας Γιώργος Χουρμουζιάδης σ' ένα άρθρο του στο «Ρ» τους τα ψέλνει γενναία, κι ανάμεσα σ' άλλα γράφει:

«Είμαι, επομένως, ενάντια στην "ανανέωση" που περιορίζεται σε άσκοπα λόγια. Στην "ανανέωση" που καταντάει να γίνεται ένα πρόχειρο άθροισμα "νεολογισμών" που μέσα στη στέρεη, στην αντικειμενική αριστερή γλώσσα φαντάζουν, όπως εκείνα τα φοβερά ορθογραφικά λάθη που κάνουν οι κακοί μαθητές, γιατί δεν έχουν μάθει καλά αυτά που γράφουν τα σχολικά τους βιβλία. Είμαι, επομένως "ενάντια" στην "ανανέωση" που σκοπεύει ν' αλλάξει αποκλειστικά και μόνο τις μορφές, τα σχήματα και τις γραμμές...»

Ποιά είναι τα πρότυπα που θα μπορούσαμε κι εμείς να οικειοποιηθούμε;...

Διαλογικά ερωταπαντήματα
Από τα ΓΙΑΤΙ και τα ΛΙΟΤΙ
του Γιακουμή και του Νότη

— Τι χρειάζονταν οι συμφωνίες, οι οικογενειακές κυβερνήσεις, οι ψηφισμένοι από τη Βουλή νόμοι των συγκλίσεων των ομοφωνιών και των συναίνεσεων, όταν αυτοί δεν εφαρμόζονται στην πράξη, δε λειτουργούν για το λαό και το καλό του συνόλου; παρά με πρώτη ευκαιρία, αναιρούνται και ανατρέπονται και τροποποιούνται και μπαίνουν στη σαλαμοίρα, και αποδείχνονται ύστερα, από μονόχρωτες και μονόπλευρες εξουσίες... αέρας κοπανιστός και σαπούνι φουσκές;

— Γελάστηκαν ασυγχώρητα ορισμένοι υπείθυνοι και μιά ζωή σαπημένοι, με τόση πείρα, κρίμα, κι επιλήσμονες της παροιμίας: «Ο λύκος το μαλλί του αλλάζει, μα τη γνώμη του όχι».

— Τι έγγραψαν πρόσφατα με τόση οντοπία, οι δύο φωτισμένοι προφασίοροι μαρξιστές ο μετριοπαθής και ανανεωτής κ Πλωρίτης, και ο κ Μπιστάκης ο «σκληρός» και αμήχανος, στον Τύπο του Σιγκροτήματος Λαμπράκη;

— Ο πρώτος έγγραψε ότι, καλό χειροκροτεί τον Γκορμπατσόφ που έκανε «αληθινή επανάσταση μέσα στην επανάσταση». Μόνο που φουβάται που δεν αποτελειώσει το «ανανεωτικό» του έργο (γράφει διαλυτικό και σούπερ καπιτάλικο προς Λύση μεριάκ!) («Βήμα» 22-4-90).

Και ο δεύτερος: Έπειτ' από αρκετή υπερθεμάτιση της εριστημονικής θεωρίας του Μαρξ και με σημεία αναφοράς στην ιστορική πορεία της... παραμένει σίξυλος κι απορημένος, μη μπορώντας ν' αντιληφθεί τα πραγματικά αίτια της γκορμπατσοφικής λαίλακας και της φοβερής προκυγάνδας που γίνεται από τους πάτρωνες της Δύσης!! Έτσι μένει με το ερώτημα: «Ωχραία! Αλλά η σημερινή κατάρρευση.» («Τα Νέα» Ιούν '90). Δεν μπορεί βλέπετε ο κοτζαμάν ειδήμων προφασίορος της επιτυχημένης μαρξιστικής ως το 1985 υπερδύναμης, να εξηγήσει το «ρυστροϊκανό» καταστροφικό της κατήφορο!...

Ποιός έγγραψε το μεγάλο βιβλίο της περσετροϊκάς του Μ. Γκορμπατσόφ; κ' οι Αμερικάνοι το μετέφρασαν πρώτοι, και κάνουντ' το «μπεστ-σέλερ» του εκένδισαν τα 2 1 2 δις δολάρια στη Γουόλ Στρητ;

Ο αθέατος πνευματικός εργάτης και σύμβουλος του Σακναζάρωφ, Τονε φωνάζουν και «Πομόσνικ». Αυτός του γράφει και τους περισσότερους λόγους του.

Τι έγιναν οι 40 βίλες του Χόνκερ που αν δεν παρέδιναν τις εξουσίες ο αρχιραδιοίργος κι εκβιαστής Γκόρμπι θα τους σκότωνε!...

— Τις κληρονόμησε ο καλόγηρος που τον φιλοξενεί!... Αλλά, σαν τι ήθελες να γίνονταν; Ό,τι έγιναν και οι 62 βίλες του Ζίβκωφ!!!

Χαίρε της αδίσταχτης χοντροπειτίας ζετσιπωσιά, και βάθος σικοφαντίας αμέτρητον!

— Τι έκανε ένας κρυτοκουκουές, στέλεχος της Νοι-Δου σε μια συγκέντρωση στην πλατεία Ελευθερίας του Κορυδαλού και πρόεδρος τοπικής επιτροπής;

— Προσφώνησε τους οπαδούς και τα μέλη «σύντροφοι και συντρόφισσες»...

Και πώς το δέχτηκαν οι συγκεντρωμένοι; Με αρκετές κατσιωφιές, γκριμάτσες απέχθειας, αποχωρήσεις, κι άλλες παρενέργειες, μέχρι ναυτίες και διάρροειες(!)

— Τι έγινε με το ποδόσφαιρο στα τέλη Μάρτη και Απρίλη;

— Ένα ψευτοσήριαλ είχαν κάνει οι «μετρ» ιντριγκαδόροι της κλωτσαδορίας, με πρωταγωνιστή κάκοιον Κιάπε, που είχε παραγίνει με τη χαμένη αίσθηση της υπερβολής και του γελοίου. Κι όλ' αυτά, για συχνούς, εϊσχημους εκβιασμούς που γίνονται στο εμπορο-ποδόσφαιρο!

Τι είχε και πώς δικιολογήθηκε ο Γάλλος ιστορικο-ανιστόρητος προφασίορος κ. Ντιροζέλ, που άφησε την αρχαία και βυζαντινή ιστορία της Ελλάδας μας, έξω από το σύγγραμμα της ευρωπαϊκής ιστορίας που του ανέθεσε και του κλήρωσε η ΕΟΚ.

Δήλωσε ανάμεσα σε πολλά αρλομορειδή επιχειρήματα και τούτα: «Εγώ πέρασα τη ζωή μου να γράφω ό,τι σκέφτομαι. Η τύχη του καθηγητή είναι να μπορεί να πει ό,τι θέλει. Για μια φορά ακόμα, είπα ό,τι ήθελα».

Χειροκροτείστε τον ανείθυνο κοντόφθαλμο, εγωιστή και νοσηρό φραντζέζο, που δεν είχε μάθει ούτε το παρακάτω αξίωμα του Θεοβάντες:

«Οι ιστορικοί, πρέπει να είναι πιστοί και ακριβολόγοι στη διήγησή τους και χωρίς πάθος. Ούτε το σιμφέρο, ούτε ο φόβος, ούτε η έχθρα, ούτε η αγάπη επιτρέπεται να τους βγάλουν από το όρομο της αλήθειας».

Γιατί καθυστέρησε η σύγχρονη τεχνολογία στην ΕΣΣΔ;

Διότι ο Ν. Χρουτσώφ προκομπός ολέ-

Όριος του Γκόρμπασόφ, αρνήθηκε τότε να εισαγάγει την ηλεκτρονική τεχνολογία με τους κομπιούτερς... Επέμεινε στους αρμπάδες... για να βρε΄ έδαφος πιο πρόσφορο ο νεόκοπος κατεδάφιστής.

Τι έγινε με την Ανατολ. Γερμανία; Πουλήθηκε προβοκατόρικα και φτηνά στο ταζάρι της Δύσης από τον σατανά Γκόρμπι τον μετρέσο του Μπους.

Και ο Χόνεκερ που ήταν ο καλός σπο-νίας με το 7.500 ετήσιο κατακεφαλήν εισόδημα, ισότιμα καταναμημένο;

Φιλοξενείται από καλόγηρο σ' ένα μονατήρι! Γιατί βλέπεις «άλλος είναι ο σπείρων και άλλος ο θερίζων» όπως έλεγε και ο Ιωβ.) θερίζων τώρα έγινε ο Κωλ.

Τι γίνεται μ' εκείνον τον κ. Παπαγιαννάη; Γιατί τόσος ντόρος;

Φτύστε το μούσι του, μη βασκαθεί, γιατί ' αφήνει αχτένιστο και ιδροκοπημένο, καθώς ο χέρι του είναι στην «αριστερή» τσέπη και η καρδιά του δεξιά(!)...

Τι απόγινε τόσα χρόνια, με τις έρευνες και τους έρανους για το φάρμακο θεραπείας του καρκίνου;

Πρέπει να το μαντεύεις. Θα είχε ασφαλώς βρεθεί και θα σώνουνταν εκατομμύρια άνθρωποι στον πλανήτη. Αλλά, εμποδίζουν συστηματικά τους ερευνητές και τις προσπάθειες για την ανάκλυψη του σωτήριου φαρμάκου, τα διάφορα ισχυρά φαρμακοβιομηχανικά και φαρμακεμπορικά τραστ. Αυτή η πανούκλα του δυσώπητου κερδοσκοπικού συμφέροντος δεν φήνει, γιατί καρπώνεται απεριόριστα κέρδη από πολλά άλλα ψευτοφάρμακα για τους καρκίνους. Κυρίως από χάπια, ενέσεις, φιλμ, μηχανήματα και μέσα ακτινοβολιών, χημιοθεραπείας και άλλα διάφορα ιατρικά και ψευτοπαήγορα «μέσα» βίξιτες ογκολόγων κ.λπ., «παηγοριά στον άρρωστο ώσπου να βγει η ψυχή του»!

Τι είχαν κάνει τα καημένα τα παιδιά έρσει στην Γιεν-αν-μέν της Κίνας κι έγινε αγκόσμιο σούσουρο; Απλώς, είχαν στήσει τ' γυάλμα της «ελευθερίας» των ΗΠΑ, για χάρη του πρίμο-σιγόντο, που τους έπαιξε η «Φωνή της Αμερικής» στη γλώσσα τους. Ε, όσο για άποια ξεγυμνώματα και πυρπολήματα Στρατιωικών σε λεωφορεία, τρένα και τανκς... αυτά εν ήτανε παρά ζυχαρωτά, χαϊδέματα και βαρεδάτα πανηγυρικά(!) Γιατί να λογαριαστούν α-υποχώρητα, αντεπαναστατικά γιουρούσια;

Δίκιο τὸ 'χεις, αφού και οι πατρώνοι τους οι Ράμπο ο ένας της Ουάσιγκτον κι ο άλλος της Μόσχας, αγωνίζονται «εν αγαστή συμπνοία» για τη «διεθνή τρομοκρατία»(!) Ξεχνάς που ο πρώτος έριξε λίγα κουφέτα γάμου στον Καντάφι... και το ένα μάλιστα, του «γλύκανε» και το παιδί του στη σκηνή του; Ο δεύτερος είναι κι αν δεν είναι... που φρόντισε τόσο τα «πολυαγαπημένα» αγκαλιάσματα των Αρμενο-Αζέρων, Γεωργιανών, Τατζίκων, Κιργίζιων-Ουζμπέκων, Ουκρανών κ.λπ.... Εκεί η α-δελφοσύνη κ' η ενότητα ρέει από τα παντζάκια τους(!) Αλλά, και η κ. Θάτσερ, λίγα κουφέτα ισόβιας πατρωνίας έριξε πριν λίγα χρόνια στους Φοκλαντ-ιανούς... και πρόσφατα με την ιπική αστυνομία της στους φοροόπληχτους διαδηλωτές του Λονδίνου;

Κι έτσι, τα καημένα τα κινεζάκια, γιατί να χορταίνουν απλώς τα στομαχάκια τους ρίζι και τα μυαλά τους γράμματα... και να μη δοκιμάζουν και λίγο τα από βαθιά παράδοση όπια, του ψευδαισθητικού «παράδεισου»(!) Γιατί τάχα, μόνο στ' άλλο ημισφαίριο και στην Ευρώπη θα τα χαίρονται τα χασισάκια τους οι «ευδαιμόνες» νεοσσοί του «ελεύθερου κόσμου»;

- Τι έπαθαν κι έχασαν τη μνήμη τους, πολλοί, άλλοτε δυναμικοί σοβιετικοί πολίτες την τελευταία δετία, και δεν ξέρουνε ποιού ήτανε, τι μεγαουργίες έκαναν στο παρελθόν και πώς βρίσκονται σήμερα;

Ιδού τι έχουν πάθει:

Οι προκάτοχοι ηγέτες τους, δεν τους είχανε φτιάξει «μάρκετιγκ» με τα επακόλουθα: τσί-κλες, πέψι και κοκακόλες, μάλμπορο και ροκ, μαριχουάνες και ντίσκο, χουλιγκάνικες αναρχίες, και αλήτικες ασυδοσίες, ψηλοτάκουνα και κατουρημένα καραβοπάνινα μπλουτζίνια για τον ποπό τους κ.λπ. καταναλωτικά αγαθά... Και ήρθε πριν 6 χρόνια, σαν από «μηχανής θεός» ο «σωτήρας» τους ο Γκόρμπι με την κλίκα του... και ως «άγγελος αλλαγών» βάλλθηκε και τους αμερικανοποιεί πατώκορφα(!).

Έτσι, αφού διέλυσε έξη ολάκερα χρόνια, μια ένδοξη υπερδύναμη και τη νέκρωσε από παραγωγικότητα και έλλειψη αγαθών, την έκανε διακονιάρα... οι Ρώσοι τώρα, τά 'χουν πια χαμένα και δεν ξέρουνε πού βρίσκονται, πού πάνε και τι ζητάνε. Κι είχαν δίκιο ο Άντλερ και ο Γιουγκ όταν διαπίστωναν ότι: «Ο ανθρώπινος ψυχικός βίος, υπό την πίεση των οικονομικών συνθηκών, εύκολα ακολουθεί λαθεμένες κατευθύνσεις».

Περίληπόμενα

Τι να τους κάνουμε ρε Γιακουμή τώρα, τους τεθλιμμένους «διεθνείς χοροφύλακες» της «ελευθερίας» του σύμπαντος κόσμου(!) τώρα

που οι Βούλγαροι και οι Ρουμάνοι αποφάνθη-
καν με πραγματικά ελεύθερες και πολυκομματι-
κές εκλογές, σοσιαλ-κομμουνιστές, στη συντρι-
πτική τους πλειοψηφία: Τους «πνέοντες μέντα»
κομμουνιστοφάγους, πώς να τους κατηγορήσει
κανείς; Ποιός να τους πιάσει τη μπάλα και να
τους δώσει το ποτό της λησμονιάς; Εχ, ρε
Βαλκάνιοι, τι τους κάνατε, με την ετυμηγορία
σας στο Σοσιαλισμό!!!

— Μάλιστα ρε Νότη, πώς να σκάσω από
το κακό μου' αίσχος! Να μη πάρουν παράδειγ-
μα ούτε τους κεντροευρωπαίους (φουρτούνα
στην κακή τους μοίρα!) Και δεν είναι μόνο
που οι ελεύθερες πλειοψηφίες του βουλγάρικου
και ρουμάνικου λαού, θέλησαν να περισώσουν
τη σοσιαλιστική υπόσταση της Ευρώπης, αλ-
λά, ξεφτίλισαν και τον κοτζαμάν φιδοκέφαλο
«Γκόρμπι»... και θέλησαν κιόλας να υπολογί-
σουν κιβδηλούς, ατομικιστές, καιροσκόπους
και φτηνούς φιλοτομαριστές συλλήβδην. Ούγ-
γρους - Τσέχους - Πολωνούς, επειδή το 1940
σήκωσαν πρώτοι τα χέρια στο Χίτλερ και
συμμάχησαν μαζί του! Τώρα τι θέλουνε και
βάζουν τα μαύρα οι πατρώνοι της «ελευθερίας»
και μοιρολογούνε τη βούληση των Βαλκάνιων,
αφού όπως γράφει κι ο «Μοντ» των Παρισίων
«η νόμιμη αντιπολίτευση, μη έχοντας κατορθώ-
σει ούτε να διοχετεύσει τους πιο ριζοσπάστες,
αίτε να πείσει τους πιο μετριοπαθείς Ρουμάνους
για την ανάγκη τερματισμού του νεοκο-
μμουνισμού του Ιλιέσκου και Ρόμαν, φέρει το
δικό της μερίδιο της ειθύνης...». Μπράβο της,
κι ας όψεται!)

Τρενάκια-πεταλάκια(!)

Τι έκαναν στο Κακ Ντέιβιτ των ΗΠΑ
(εξοχική προεδρική έπαιλη) οι δυο «άριστοι
συνέταιροι» Μπους και Γκόρμπι, μπούσσινα
και γκορμπάτσοβα εκτός από τα φαγοπότια και
τα χαριεντισματα;

— Μπήκανε στα τρενάκια, έπαιξαν και τα
πέταλα. Όχι βέβαια, για να τα... τινάξουν πιο
γρήγορα... αλλά, για «να στενέψουν» ακόμα
πιο πολύ τους φιλικούς συναισθηματικούς και
πολιτικούς δεσμούς. Εκεί λοιπόν, όταν οι λαοί
πεινάνε, κουρεύονται, ή μακελεύονται... οι «με-
γάλοι» άντρες σε πανέμορφο κι ευτυχημένο
εξωτικό περιβάλλον, παίζουν αμέριμνοι όπως
έπαιξαν και την τύχη τους ο αφέντης και ο
κόπελος... με τα πέταλα(!) Αυτό είναι κι ένα
από τα προσφιλέστερα παιγνίδια του Τζωρτζ
Μπους(!) Όταν το χωριό καίγεται... «γκέγκε»
τι γίνεται; Καπαρλαβανόθ, και καραμπιπερίμ(!)

Ντίγκι ντάγκα τα κουδουνάκια από τα τρενά-
κια, τράγκα τράγκα τα πεταλάκια, τα φιλαρά-
κια(!)

Νέα βαλκάνια ερωτικά πάθη

Η ζωή των ανθρώπων είναι κύκλοι αλληλε-
πιδράσεων. Πολλές φορές οι άνθρωποι ξαναγυ-
ρίζουν στα παλιά. Οι βιωματικές καταβολές

του παρελθόντος συχνά εκτρέφουν τους καρ-
πούς του παρόντος και του μέλλοντος· επηρεά-
ζουν τις κάποιες αναζητούμενες γεύσεις της
νέας ζωής.

Στη γιουγκοσλαβική κοινωνία πάντα γίνο-
νταν παράδοξα, τολμηρά και βρώμικα πράματα.
Πρόσφατα το καθεστώς επισημοποίησε τη σε-
ξουαλική παρανομία και καθιερώνει «ελευθερη
την αγοραπωλησία της γυναικείας σάρκας».
Με το πρόσχημα ότι αυτή η δουλειά, «αποτε-
λεί δικαίωμα που δεν μπορεί κανείς να εμποδί-
σει μια γυναίκα ν' ασκήσει το επάγγελμα της
πόρνης, εφόσον το επιλέγει και το προτι-
μάει...».

Βρε τι «παστρικό» μοσχοεπάγγελμα(!) Το νου
σας, να το τιμάτε(!)

Ως τώρα στη Σερβία και στη Βουλγαρία,
απαγορευόταν με νόμο και με σκληρές ποινές
η επαγγελματική πορνεία. Δρούσε βέβαια, ανά-
λογα, η σεξουαλική παρανομία. Τώρα άνοιξαν
ελεύθερα «οίκους ανοχής». Εξέλαβαν την πορ-
νεία ως νέα μόδα εργασίας, και ίδρυσαν και οι
Βούλγαροι στη Βάρνα πορτέλα, σαν μοντέρνοι
ζηλωτές των καπιταλιστικών τρόπων ζωής και
των ελευθεριών ηθών.

Στο πρώτο πορτέλο που εγκαινιάστηκε στην
ωραία νύφη της ανατολ. Βουλγαρίας, προσφέρ-
θηκαν με πρώτο λόγο 250 όμορφες Βουλγαρο-
πούλες για μόνιμη δουλειά, αλλά προσέλαβαν
μόνο 13. Ίσως να τις πέρασαν κι από διαγωνι-
στικά τεστ. Και... έπεται η συνέχεια. Ασφαλώς
θ' ανοίξουν κι άλλα «παρθέναγωγεία»(!) Μιας
και οι 13 «παρθένας» έλαβαν κανονικά τη στά-
μπα τους και την ταυτότητά τους που γράφει
«επάγγελμα πόρνη»!

Γιατί κύριοι Βαλκάνιοι, υπήρξε τόση προθυ-
μία εκατοντάδων κοριτσιών για το πρώτο πορ-
τέλο της Βάρνας; Αφήνομε τη Γιουγκοσλαβία
που έχει μπορδελοποιήσει πολλά πράματα σε
πολλούς τομείς, μετά τον Τίτο που απαγόρευε
αιστηρά τη νομιμοποίηση της πορνείας.

Πώς λοιπόν γίνονται αυτά και τραχανοποι-
ούν και παραβαίνουν τις σοσιαλιστικές αρχές;
Γιατί επιστρέφουν στον παλιό και σάπιο κό-
σμο; Αφού ο μεγάλος δάσκαλος και πατέρας
του σοσιαλισμού Λένιν, εξηγούσε με ξεκάθαρη
θέση την έννοια της ηθικής και αξιώνε: «Ηθι-
κή σημαίνει: ό,τι καταδικάζει και γκρεμίζει
τον παλιό και σάπιο κόσμο· και ό,τι συντελεί
και συμβάλλει στην οικοδόμηση ενός νέου υγιει-
νού και καλύτερου κόσμου».

Μια κοινωνία με ανθρώπους να μην αισθά-
νονται καταφρόνια, ντροπή και ταπεινώση...
που θα 'λεγε και ο Ν. Οστρόφσκι

Γιατί λοιπόν η τόση προσέλευση γυναικών,
Μήπως από μητρομανία; Ή μήπως από δολα-
ριομανία;

Γιατί άρχισαν από χρόνια και οι Βαλκάνιοι
και ξευτιλίζουν το φυσιολογικό έρωτα και την
εκλεκτική συγγένεια; Αυτά τα ιδεώδη που υπε-
ράσπιζε και ο Γκαίτε· και που λειτουργούσαν

άλλοτε με αξιοπρέπεια, πολύ επιτυχημένα, στα πρώτα αναπτυξιακά στάδια του σοσιαλισμού στην Ευρώπη:

Αυτά τα κίνητρα και οι παράγοντες μιας ηθικής κοινωνικής αναγέννησης και διάπλασης, γιατί τώρα τα υποβαθμίζουν και τα μπερδεύουν με βορβορώδη ήθη, μιμητικά της εκμεταλλευτικής αστικής κοινωνίας:

Δεν παρασταίνουμε τους πουριτανούς. Αλλά, βλέπουμε με θλίψη τις εκτροπές και τις παρεκκλίσεις από άλλοτε καθαρά συστήματα που υιοθέτησε και αγκάλιωσε η προοδευτική ανθρωπότητα, με περηφάνιες και στέρεες ελπίδες για το μέλλον.

Πάντως, ευχόμαστε στους φίλους Βούλγαρους και στις άλλες λουτροπόλεις, καλή προκοπή στα πορτέλα, με υγεία, μπόλικο ντόλαρς και άνευ «έητζ» στη μοντέρνα τους πορνεία(!)

Από χρόνια βέβαια υπήρχαν έντονα σημάδια ξεπεσμού, από τα καλά και τα κακά του τουρισμού και προπάντων τα αδρά πληρωμένα εκμωλίσματα, από Μεσανατολίτες πετρελαιάδες και άλλους Ευρωπαίους προύχοντες, καθώς και περιφερόμενους αραπάδες, που κερνούσανε τα πολυγαμικά τους ήθη και νόθευαν τη σεξουαλική ζωή.

Τώρα δε μένει παρά, οι διάφοροι Μλαντένοφ και Λουκάνοφ να καμαρώνουν τα των «οίκων» τους(!) Και ας τρίζουν ίσως τα κόκαλα του Δημητρώφ και του Κολάρωφ, του Μπλαγκόεφ και του Μπότεφ του Μίλεφ, του Βαπτσάρωφ και άλλων αγωνιστών ηρώων, που άλλα οραματίζονταν στη χώρα τους, και άλλα γίνονται την σήμερα ημέραν(!)

«Εκ της πορνείας έπεσεν η Βαβυλώνα...» (Απ. Ιωάννης).

Άλλοτε και τώρα

Τι έγινε με την παλιά και άφογη δημόσια υγεία που υπήρχε στην πρώην ΕΣΣΔ, κι έβγαينه μ' επίσημες στατιστικές πρώτη σε όλο τον κόσμο;

Επί μακαρίων γκόρμπικων ημερών, έγινε κι αυτή επιείτισσα, ακόμα και σε φάρμακα και σε σύριγγες μιας χρήσεως, που τους πρόσφερε ως κι ο εφοπλιστής Ι. Λάτσης. Οι παλιές ευγενικές και πρόθυμες περιποιήσεις στα νοσοκομεία, έκαναν από χρόνια φτερά, κι έμειναν στα όνειρα. Τώρα οι γιατροί γίναν κι εκεί «ζυμυφοιτιστές», και κοιτούν τον πάσχοντα σαν αντικείμενο εκμετάλλευσης, κι αν βάζει το χέρι στην τσέπη για φακελάκι και ρεγάλο,

Ο Θ. Κρίτας που πηγαίνει συχνά στη Μόσχα, κάνει κρίση και σύγκριση στην υπέροχη παλιά περίθαλψη με τη σημερινή, μνημονεύοντάς και παράδειγμα θεραπείας του σεϊμνηστου φίλου Αλέκου Λιδωρίκη...

«Για ένα πράγμα είμαι απόλυτα βέβαιος, γράφει, ότι, η νοσοκομειακή κατάσταση στη Σοβιετική Ένωση, δεν είναι πια η ίδια που υ-

πήρχε άλλοτε. Έχει αλλάξει προς το χειρότερο... σε απερίγραπτη κατάθλιψη και ακαταστασία. Ενώ, στην περίπτωση του Λιδωρίκη το 1973, η φροντίδα των γιατρών και η καθαριότητα που διατηρούσε το νοσοκομείο Μποτκίν, ήταν άφογες!». Τώρα... «πολλοί στρατηγοί καρίαν απόλεσαν».

Μια «Θεά δημοκρατία»(!)

Η μαμά μας η Αμερική, για να δείξει στο σύμπαντα κόσμο, πόσο λάτρισσα, προασπίστρια και παρακαπηλεύτρια είναι, της «ελευθερίας» και της «δημοκρατίας» (γράψτε κούφιας λέξεις χωρίς νόημα), μάζεψε ένα εμιγκρέδικο κινέζικο κακό συναπάντημα, τὸ ῥιξε σ' ένα πλοίο μέσα (με σίγουρα ντόλαρς, χάμπουργκερ και... «παστρικές») τ' ονόμασε «*θεά δημοκρατία*» και τ' αμόλυσε στον Ειρηνικό και στα παράλια της Κίνας.

Το καράβι, φορτωμένο με ραδιοσταθμούς κι άλλες οξύφωνες φανφάρες, διακήρυχνε τ' αγαθά του «ελεύθερου κόσμου»...

Μα οι λαοί έχουν αμβλυμένη, ή δεν έχουν καθόλου μνήμη.

(Η μνήμη παραμένει προνόμιο των όσων μελετούν και καλλιεργούν πνεύμα, γνώσεις, αισθήματα, ιδέες κ.λπ.)

Τη «θεά δημοκρατία» όμως, την άκουσαν σαν γκεμπελσική προπαγάνδα, από τα μεγάφωνα του карабиού, και οι 500.000 νεκροί που είχαν σφάζει οι Αμερικάνοι εκεί κοντά στην Ινδονησία, με το Σουχάρτο το 1966... και βρυκολάκιασαν διαμαρτυρόμενοι από τα κοινοτάφια, όχι τόσο για τις νύχτες «Αγίου Βαρθολομαίου» στη χώρα του Σοεκάρνο, αλλά, περισσότερο για τη θεοποίηση της δημοκρατίας, των σφαγέων υπερασπιστών της «ελευθερίας»... και την αποβλάκωση των συμμετόχων στις «θεές δημοκρατίες». «Λιδώς προστάτες» του άτυχου κι ανισόρροπου ανθρώπινου γένους(!)

Βραβεία και παραχαϊδέματα

Στο τελευταίο ταξίδι του Γκόρμπι στα ουσιαστικόνια αφεντικά του, ενώ διάφοροι μειονοτικοί εμιγκρέδες τον έφτυναν στη θριαμβική του περιοδεία... ο Μπους και η μπούσαινα του απένειμαν και το «βραβείο Λούθερ Κινγκ». Αν λοιπόν ο κ. Μπους ήταν αντίπαλος ή εχθρός, ο καλοθελητής «συνεταίρος» του, θα είχε σπώσει του το απόφθεγμα του διαπρεπή Άγγλου ποιητή Μίλτωνο ότι:

«Ο έπαινος από τον εχθρό, μυρίζει δόλο». Κι αν ήταν λενινιστής, θα θυμόταν τα λεγόμενα

του πνευματικοί πατέρα των Ρώσων ιδεολόγων, τι έλεγε σε τέτοιες περιπτώσεις. Πως, όταν σ' επαινεί ο εχθρός, κοιτάζε μην είσαι σε λάθος δρόμο. Ο μοροφιλόδοξος όμως και δολιότατος υπόδικος του ανατολικού κόσμου, σαν παραχαϊδεμένος και μεθυσμένος «αγρόν αγοράζει» για τέτοια κουροφέξαλα(!) Είχε άλλωστε και το ραντεβού του με το άλλο αντράκοδο της Ν. Κορέας για πρόσκληση και γι' αλατίσματα στο μαγειρείο του Ρο Τάε Βου, για κάποιο λάκκο με φάβα, ποιός ξέρει, στον Κιμ-Ιλ Σουγκ της Β. Κορέας... όπως έκανε τη Συμφωνία με το Μπους και διέλιξαν κι έθωσαν τον Ορτέγκα με τους Σαντινίστες του, καθώς και το Φαραμπούτο Μαρτί... του Σαλβατόρ.

Γιατί, όσο κι αν έχει πίσω η αγλάδα την ουρά... οι Ρώσοι ας τον χαιρόνται! κι αν δεν τον φτύνουνε να μη βασκαίνεται, ας φορέσουν καλύτερα φοιστάνια για το περεστρόϊκανό πρωταείο, αμερικάνικης πια σίτισης.

Τώρα που έχουν υψηλούς «προσπάτες» και τον τσάρο τους τον κυροσίασαν στο πρόσφατο ταξίδι στις ΗΠΑ οι Αμερικάνοι 137 φορές περισσότερες από τον πρόεδρό τους, σε 68 δίκτυα τηλεοράσεων... Κοντά σε δαίτονε, θεοποιήσανε και τη Ραΐσα του. Την έκαναν και πρώτη φίλη, της πρώτης σκυλίτσας της μπουσιννας που τη λένε Μίλι(!) Δεν τη χόρταινε ώρες και ώρες στην αγκαλιά της η γκορμπάτσοβα. Έχουνε κοιμηναριάσει ως και μια σαλάτα στ' όνομα της Ραΐσας. Τη βάφτισαν «Ραΐσα ράσιαν σαλάντ», και τη φτιάχνουν από μαρούλι, καπνιστό σωλομό, σκληρό τυρί, φιλοκομμένα ξυνόμηλα και την πουλάνε δωδεκάμιση δολάρια το πιάτο(!) Μα όσα παραχαϊδέματα κι αν του κάνουν...

«Λαγός τη φτίρη κούναγι μεζέ του κεφαλιού του».

Ο λόγος και η ράβδος

Ο λόγος και η πειθώ, λειτούργησαν όπως φάνηκε καλά, στις ελεύθερες εκλογές της Ρουμανίας, στις 20 Μάη και μ' επιστασία ξένων παρατηρητών. Όμως, στους 2 με 3 χιλιάδες «γκολάνηδες» (αλήτες) όπως τους αποκάλεσε ο με 83% εκλεγμένος πρόεδρος Ίον Ιλιέσκου, δεν έπεφτε λόγος, δεν τους περόνιαζε πειθώ. Αλλά, μήτε και στοιχειώδης σεβασμός στα δημοκρατικά δικαιώματα και στα εκλογικά αποτελέσματα.

Έτσι, αφού δεν περνοίσε ο λόγος για φρόνιμη κι αξιοπρεπή συμπεριφορά σ' αυτούς τους νεαρούς που ήταν πιθανόν «λαδωμένοι» με ντόλαρς... εγχώριοι αντιδραστικοί, μπορεί και ξένοι, εγκάθετοι, καθοδηγούμενοι από σκοτεινές δυνάμεις, έπεσε η ράβδος των ανθρακωρύχων!... Και ήθελαν δεν ήθελαν, κόπρισαν μαλλί

από λύκο(!) Είχαν γίνει από το Γενάρη οχλοκράτες(!) Κοιμούνταν σε πλατείες και πάρκα. Έβαζαν φωτιές σε δημόσια κτίρια. Έσπαγαν βιτρίνες καταστημάτων. Γκρέμιζαν αγάλματα. Και είχαν την αυταπάτη πως, με βασιβουζουκισμούς, θ' ανέτρεπαν το καθεστώς. Μέχρι που εκτέλεσαν και τη μπρεζίνσκειας έμπνευσης απεργία πείνας, που είχε ο σατανικός εγκέφαλος της Ουασιγκτόνας σχεδιάσει να γίνει και στη Λιθουανία. Στο Βουκουρέστι είχαν περιχαρακώσει και δική τους ζώνη.

Όμως, οι ανθρακωρύχοι του Τσαούς και του Ιλιέσκου, δεν αστειεύονται, ούτε παραδίνουν τα «κεκτημένα» τους, εύκολη λεία στους ξένους γύπες και καρχαρίες... όπως τα παράδωσαν οι κίβδηλοι κι ανισόρροκοι μαγάροι, Τσέχοι, Πολωνοί κ.λπ.

Στη βία λοιπόν που προκάλεσαν πρώτοι οι «γκολάνηδες» στο Βουκουρέστι, αποθρασυμένοι να καταλύσουν την τάξη και τη δημοκρατική νομιμότητα, έπεσαν στην καμπούρα τους τα ρόπαλα της αντιβίας. Τα δικαιώματα των πολλών δεν περισώζονται αλλιώς. Ταυτόχρονα, στερεώθηκαν και οι ελπίδες, για περίσωση του σοσιαλισμού με δημοκρατικές ελευθερίες στα Βαλκάνια. Μ' αυτή την πρωτοβουλία της αντιβίας, οι πρωτοπόρες προοδευτικές δυνάμεις στις φίλες γειτονικές χώρες, με τη συντριπτική πλειοψηφία τους, σήκωσαν το λάβαρο του Ρήγα μας Φεραίου ψηλότερα, και με το όραμά του που ήταν: όλη η Βαλκανική να γίνει μια Σοσιαλιστική Ομοσπονδία... αποδείχτηκαν δυνάμεις αντάξιες της σύγχρονης αγωνιστικής ιστορίας των αδερφών λαών.

«Στη βία, μόνο η αντιβία» (Μπρεχτ).
Και «Το ξεπίλιγμα τ' αργό» (Βάρναλης).

Σταύρωση και αποκαθήλωση...

Τι ήταν εκείνο που συντέλεσε, οι λαοί της Κεντρικής και Ανατ. Ευρώπης, να μην αναλογιστούν και υπολογίσουν μια ιστορική κατανόηση και μέσα στο 1989, να μην αμυνθούν και να μην περιφρουρήσουν, τα με τόσες θυσίες και μόχθους κατακτημένα αγαθά τους; Ξέπεσαν τόσο, από παιδεία, κι έχασαν τον εαυτό τους, κι έγιναν ανισόρροκες άστατες κι ευκολοπαράσυρτες μάζες;

Τι κρίμα, που τ' αγαθά πρέπει, όπως ομολογούν Έλληνες πρόσφυγες, που τ' άζησαν να ήτανε βασικά και ζωτικά τα παρακάτω:

- 1) Υποχρεωτική παιδεία σε όλους.
- 2) Εξασφαλισμένη εργασία σε όλους.
- 3) Άριστη και ισότιμη δημόσια υγεία
- 4) Προστασιακή μέριμνα Στέγης.
- 5) Πρόνοια και περίθαλψη για όλους.
- 6) Γενική και προσιτή ψυχαγωγία

Και είν' αλήθεια πως, τα παραπάνω 6 κύρια προβλήματα της ζωής των ανθρώπων, τα επέλυσε ανάλογα, και τα φρόντισε σύμφωνα με τις δυνατότητες ο υπαρκτός σοσιαλισμός σ' αυτές τις χώρες, πέρα από τις όποιες αδυναμίες, ατυχίες και περιστασιακές ανεπάρκειες.

Έτσι, αφού το κράτος εξασφάλιζε τα ζωτικά αυτά μέρη, οι πολίτες χαιρόνταν όλοι ξένιασα, τις ελευθερίες, σε οργανωμένη οικονομική και πολιτιστική ζωή.

Κι έφτασε ένα, άνθρωπος υποκριτής ηγέτης, καμouflαρισμένος υπηρέτης του καπιταλισμού, με μια όραση αρμενοβερβιούς, τάχα οικονομικούς συμβούλους να τινάζει στον αέρα μια κοσμοσωτήρια ανθρωπιστική ιδεολογία; Μάλιστα είναι γεγονός «Χωριό που φαίνεται κολλούζο δε θέλει».

Εκβίασε πρωθυπουργούς και κυβερνήσεις. Κατάστρεψε και διέλυσε οργανωμένα κράτη, συγκροτημένες ελισθημονικά κοινωνίες. Παραμέρισε και αμφισβήτησε αξίες και υπεραξίες. Έφερε μια κοτζάμ υπερδύναμη σε Ολίβερσκι κι ελληνικά καταντήματα! Ενώθηκε ψυχοδιανοητικά με τους άπληστους κερδοσκόπους. Το στίγμα και η ευθύνη αυτών των λαών είναι, που ανέχτηκαν αυτόν τον παρανοϊκό και πουλημένο εγκέφαλο, που τον είχαν ψαρέψια από χρόνια οι Λατικοί. Έτσι, μετά τη δολοφονία του Αντρέεφ το 1984, άρχισε αμέσως ν' ανοίγει τον τάφο του σοσιαλισμού, σιγά-σιγά... και πονηρά, ώσπου στις 7-12-87 που στήριξε τη βαριά οικονομική κρίση και κατάρρευση του καπιταλισμού (Αγγελόπουλος, Γκαμπρέθ, κ.ά.) έκανε τη σταύρωσή του... και το Δεκέμβρη του 1989, την αποκαθήςωση!

Τώρα, αν δεν αφυπνιστούν κι αν δε συνέλθουν οι Ρώσοι να ζωντανέψουν με νοβοκαίνες το πτώμα τους, και ν' απογλιτώσουν ό,τι έμεινε όρθιο, απομένει ο ενταφιασμός του σοσιαλισμού, στη χώρα που τον γέννησε! Για να μετατραπούν οι άλλοτε πανίσχυρες 16 Σοβιετικές Δημοκρατίες... σε μοντέρνας μορφής, αμερικάνικα προτεκτοράτα(!)

Συνέδριο και προθεσμία «γιέσμεν»

Ο περιβόητος «γιέσμεν» της Ουάσιγκτον Γκόρμπι, που αναστάτωσε την ανθρωπότητα, και ανάρτησε τις ισορροπίες των δυνάμεων των δύο κόσμων, ο καταργητής του σοσιαλισμού στην Ευρώπη, ο «μάγος» του αναρχοπροτάγονου καπιταλισμού, ξεπουλητής περών και οσίων, σινελίζε τα τριλά του και στο 28 Συνέδριο του ΚΚΣΕ. Ομολόγησε ανάμεσα σ' άλλα και τούτα

«Άλλο κόμμα και άλλο κυβέρνηση». (Αυτό το είχε πει και ο δικός μας ο Ανδρέας), «Μεταβαλλόμαστε ταχύτερα σε πολιτική δύναμη δευτερεύουσας σημασίας». Το ποιός την είχε κάνει πρώτη δύναμη και υπερδύναμη ως το 1984... αυτό δεν το ερετίζουν οι τυφλοί(!)

Να τι γράφει και η «Μοντε»: «Το Συνέδριο τ'ά'χι χαμένα! Το πρώτο και κύριο χαρακτηριστικό αυτών των 5.000 αντιπροσώπων, είναι ότι, δεν ξέρουν πού βρίσκονται...». Όμως «αδιαίτηρη αντίθεση» προκάλεσαν κάποιες παρεμβάσεις από εκπροσώπους του Στρατού, που κατ'έγγειλαν το κόμμα του Γκόρμπι ότι: «Το κόμμα ακολουθεί ηττοπαθή πολιτική στην εξωτερική πολιτική, με τον μονομερή αφοπλισμό, την απόσυρση των δυνάμεων από τις Χώρες της Ανατ. Ευρώπης και τη γενικότερη στάση ανοχής που έδειξε απέναντι στις εξελίξεις στις ανατολικές χώρες».

Αυτή η καταγγελία, ήταν μια νότα παρήγορης ελπίδας, για τους ανήσυχους, πολίτες της πρώην ΕΣΣΑ, που άρχισαν να νοσταλγούν τις παλιές καλές μέρες... όσο τα τρόφιμα είναι δισεύρετα, όσο τα ψυγεία τους είναι άδεια και όσο η ανασφάλεια της καθημερινής ζωής, εγκαθίσταται για τα καλά στη ζωή τους». («Έθνος» 3-7-90).

Και καθώς οι περισσότεροι κοιμούνται μεθυσμένοι από τα μάγια του και τις υποβολές του, κοιμώμενοι τον ύπνο του αδίκου... τους είπε θρασύτατα και τούτα: «Η ΕΣΣΑ, δεν μπορεί να προχωρήσει άλλο, βασιζόμενη στο παλιό οικονομικό σύστημα. Χρειαζόμαστε ένα νέο σύστημα που να βασίζεται στη συνύπαρξη διαφορετικών μορφών ιδιοκτησίας» (τουτέστι καπιταλιστικό). Και οι Ρώσοι χάρφτουν τις χυλόπιτες και θα πατήσουν ακόμα και τις υπόλοιπες πεπονόφλουδες με δούτονε. Αφού μάλιστα τους ζήτησε προθεσμία «δύο χρόνια ακόμα μονάχα εξουσία» και ολοκληρώνει, σύμφωνα με τον προσδιορισμένο χρόνο των αφεντικών του, το ολέθριο εγκληματικό του έργο και την υποτιθέμενη ο γενίτσαρος, πατρίδα του.

Δύο χρόνια λοιπόν, τότε φτάνουν, για να μεταβάλει τις άλλοτε 16 πανίσχυρες λαϊκές δημοκρατίες σε αμερικάνικες αποικίες!!! «Γιέσμεν», «ασκουσλούμ»! Γι' αυτό και οι κύριοί του, με πρωτοπόρο και τον Γκένσερ ωρώνεται για να του δώσουν γρήγορα δάνεια και ανταλλάγματα πολλά!!! Ως και τον κομμουνιστοφάγο καρζαρία Μουν, φιλοξένησε πρόσφατα στη Μόσχα, κι έκανε δώρο στη Ραΐσα του μια επιταγή από 500.000 δολάρια... Ζητοκρανιάστε τον(!)

«Κοσμογονίες» ή πισωδρομήσεις

Ανευθυνόλογα και ανόητα, οι πρόχειροι διωστρεβλωτές των εννοιών των λέξεων, ασύβαστοι ρωμοί, διάφορα πολιτικά, πνευματικά και ρισοφορικά στελέχη, με

έχουνε πρίξει τα ούμπαλα από το τέλος του 1989 ως τα σήμερα, με τη φράση «κοσμογονικές αλλαγές» και «κοσμογονία» στη Ρωσία και στις χώρες της Αν. Ευρώπης.

Στη λέξη «κοσμογονία» και στην παράγωγή της, έχουν αντιστρέψει τη σημασία τους, αιθαιρέτα και απερισκεπτα, για χάρη μιας προπαγάνδας, συνειδητής ή ασυνειδητής. Κι έτσι, χάρη σ' αυτές τις πορδοκαμπάνιες, έχει παρανοηθεί γενικότερα, μια θλιβερή πραγματικότητα! Η καπηλεία της παρανοημένης λέξης, πάει κάθε μέρα σύννεφο(!) Κι ενώ, κοσμογονία θα πει: αναδημιουργία, αναγέννηση, ειφορία, καρποφορία, μεγάλη πρόοδος, ανάταση, ομαδική και κοινωνική έξαρση, νέα δημιουργική και παραγωγική ζωή... οι αμελέτητοι δεν ανοίγουν κι ένα λεξικό, να μάθουν κάθε έννοια, να ξέρουνε τι λένε. Αυτοί οι θλιβεροί ουτοπιστές, είναι ασφαλώς εκτός πραγματικότητας, γιατί, επιμένουν να ονομάζουν την πισωδρόμηση αυτών των άτυχων λαών = «κοσμογονία»(!) Μα αφού το καπιταλιστικό σύστημα ιστορικά, είναι καλιότερο του σοσιαλιστικού. Κι αφού γύρισαν πίσω στο καπιταλιστικό, τότε πώς πάνε μπροστά σε «κοσμογονικές αλλαγές»(!)

Το ψέμα που καλλιεργείται εύκολα και πιστηματικά, «έχει κοντά ποδάρια», θριαμβεύει αρχικά, μα δε νικάει οριστικά.

Τώρα, όσο για τις κοινωνίες αυτές που μισοδιαλύθηκαν... την κοσμογονία, εκτός επιστροφής στα κρώην... θα τη βρουν οι σημερινές γενιές, μόνο στα μεταφυσικά φαντασιοκοπήματα του μεταθανάτιου παράδεισου(!)

Μια αποκάλυψη

Σε προσυνεδριακή Συνέλευση του ΠΑ.ΣΟΚ στην Αθήνα, στα τέλη Ιούνη, ο αρχηγός του κ. Α. Παπανδρέου, μίλησε σε στελέχη του απόλη την Ελλάδα· κι αυτά άκουγαν με έκπληξη και τα παρακάτω βαρύγδουπα και αποκαλυπτικά:

Τώρα, ένα ισοπεδωτικό σύστημα υπάρχει στην Ευρώπη, ο καπιταλισμός. Αυτυχώς, ο Γκορμπατσόφ ξεπούλησε και υποθήκευσε τα πάντα, όσον αφορά τον υπαρκτό σοσιαλισμό. Μην περιμένετε παρήγορες εξελίξεις. Αυτοί οι λαοί θα υποφέρουν· και ούτε πρόκειται γρήγορα να βρουν το δρόμο τους. Ο Μπους με τον

Γκορμπατσόφ που προκλητικά συμφώνησαν κι έριξαν τον Ορτέγκα, σας βεβαιώνω πως έχουν και μυστική συμφωνία, να γκρεμίσουν και τον Κάστρο και τον Καντάφι...».

Όταν αυτά ομολόγησε ο ίδιος ο Α. Παπανδρέου στα στελέχη του, τι θα μπορούσε να πει κανείς, για τα αντιπεροστροϊκανά «κεντρίσματα» που τόσο προβλεπτικά και με οξεία παρατηρητικότητα, χειροπιαστά, με στοιχεία, τίμια και ξεκάθαρα, σχολιάζει παλικάρισία κι από χρόνια το «Ελεύθερο Πνεύμα» που έστω κι αργά, δικαιώνεται πανηγυρικά!...

Αϋπνίες και φαντάσματα

Ο PHILIP HANSON, καθηγητής της Σοβιετικής Οικονομίας στο Πανεπιστήμιο του Μπέρμιγχαμ έγραφε στο «Βήμα» τις 10-6-90, ανάμεσα σ' άλλα πολλά και αποκαλυπτικά για τον Γκόρμπι, και τα παρακάτω:

«Οι κοσμοϊστορικές αλλαγές στην κοιτίδα του σοσιαλισμού έγιναν τόσο κρυφά, ώστε, ελάχιστοι σοβιετικοί πολίτες ή δυτικοί παρατηρητές τις έχουν ακόμη αντιληφθεί σε όλη τους την έκταση...».

«Λαοϊόντας τον Γκορμπατσόφ, δεν μπορεί κανείς να διαπιστώσει τι ακριβώς γίνεται...».

Και ο αρχιτρικλίνος αλλαλο-μπάλας και γαντοφορεμένος, παρακονέθηκε τελευταία στη σιδηροκυρία αδελφοκοιτή του Θάτσερ ότι, «έχασε τον ύπνο του», κι έχει μήνες να κοιμηθεί. Βρε το φουκαρά(!) Τι τού 'χει κάνει ο Στάλιν και ο «σταλινισμός». Φαίνεται πως το φάντασμα του Ιωσήφ τον κινηγάει κατά πόδι(!) Μάλιστα· για όλα εκείνος φταίει. Εκείνος κι ο «σταλινισμός» του. Ωραιο κι αυτό λεξοκαίγιο και σύνθημα για όλους τους αφελείς που δεν έχουν γνώση της διαλεκτικής κίνησης και φιλοσοφίας, κατανόηση της ιστορίας, κι επίγνωση των κατά καιρούς εξελιχτικών κοινωνικοπολιτικών συνθηκών και αναγκαιοτήτων.

Ποιός φταίει λοιπόν για την αϋπνία του Γκόρμπι μας; Το φάντασμα του Στάλιν(!) Ποιός κυροδοτεί τα εθνικιστικά σ' όλες τις Σοβ. Δημοκρατίες; Ο Στάλιν(!) Ποιός αποφυλάκισε τους κοινικούς εγκληματίες και μετέτρεψε τη Μόσχα σε Σικάγο; Ο Στάλιν(!) Ποιός παρέλυσε τη βιομηχανική παραγωγή την τελευταία πενταετία; Ο Στάλιν(!) Ποιός κατάργησε τον εξουσιαστικό ρόλο του ΚΚΣΕ το άρθρο 6, την άνοιξη του '90; Ο Στάλιν(!) Ποιός γέμισε τις μεγαλουπόλεις της Ρωσίας μαυραγορίτες και παραοικονομία που ξεπερνάει το 30%; Ποιός ανάτρεψε με παντοειδείς εκβιασμούς τόσες φίλες και σύμμαχες κυβερνήσεις; Ο Στάλιν(!) Ποιός δολοφόνησε τον Τσαούσέσκου; Ο Στάλιν(!) Ποιός άδειασε τις βιτρίνες και τις απο-

θήκες και πεινούν σήμερα οι Ρώσοι; Ο Στάλιν(!) Ποιός διέλυσε το Σύμφωνο Βαρσοβίας; Ο Στάλιν(!) Ποιός γκρέμισε το τείχος του Βερολίνου; Ο Στάλιν(!) Ποιός εκτέλεσε τους Πολωνούς αξιόκους στο Κατίν; Ο Στάλιν(!) Ποιός έκανε τη σφαγή στην Τιενανμέν; Ο Στάλιν(!) Ποιός προκάλεσε τους σεισμούς στην Αρμενία; Ο Στάλιν(!) Ποιός φταίει για τον πόλεμο των Αξέρον, των Καζάκων, των Κιργίσιων, των Γεωργιανών σήμερα; Ο Στάλιν με το Λένιν, που τους είχαν ενώσει και μονιάσει 70 ολάκερα χρόνια!

Μπράβο σου Γκόρμπι, έτσι σε θέλουμε!!! Να τα φορτώνεις όλα στο σαμάρι αυτού του νεκρού! κι επί λέξη: «Καλά έκανες και κάνεις και τα φορτώνεις όλα στο Στάλιν», του είπε ο Μπους.

Κακά ψυχρά κι ανάποδα κι όλα τα στραβά και τ' άδικα στο φάντασμα του Γιώσεφ Ίσουγκασβίλι(!)

Ζήτω λοιπόν η βαριά και ξετσίπωτη τρέλα που θριαμβεύει την σήμεραν ημέραν!!!

Μοντέρνοι δικτάτορες ντοκουμενταρισμένοι

Το να καλοπερνάς, να δοξάζεσαι (έστω και παραξία), να ταξιδεύεις υπερπτάμενα, μ' εκατοντάδες συνοδούς και υποταχτικούς, υπηρέτες και άλλους χορίδες και κολιούζους στις μέρες μας, είναι «ποιόνε μάδε» (δουλειά μεγάλη)!

Είσαι μ' ένα λόγο άρχοντας μ' όλες τις εξουσίες.

Πρέπει νά 'χεις καταφέρει και μ' επιτήδειους τρόπους, χρησμούς, πρωτοκλασάτους κυβερνητικούς τίτλους κι αξιώματα. Και δεν έχει τόση αξία, νά 'σαι μόνο πρωθυπουργός σε μια μπανανιοχώρα, ή μεγιστάνας του πλούτου, σαν οι (θεός σωρέστους) Αγάν Χαν, Ίμπν Σαούντ, Παύλ Γκεττί κ.λπ. Ούτε έχει αξία νά 'σαι σημερινός Μάξγουελ, ή Μπερλουσκόνι...

Σημασία έχει το πώς γίνεσαι νεοτσάρος, μοντερονοδικτάτορας της Μόσχας(!) Και δεν πιά νά 'σαι και σχιζοφρενής, και λοβιτούρας, αντιφατικός και παρλαπίπας.

Έτσι και γίνεσαι τέτοιος, οι καπιτάλες σε βραβεύουν παντοιοτρόπως, γιατί τους τα δίνεις όλα... και τους βγάζεις από ηττημένους = νικητές, θριαμβευτές. Και σ' αποκυλούν αγάν ψυχή μου, έξω από ντιλλίριο... «άριστο συνεταιίρω», «άγγελο αλλαγών», «σωτήρα της ανθρωπότητας», «μεσία των λαών»(!) Έτσι και σα γίνεσαι δικός τους, υποχέριος δούλος, του «Λευκού Οίκου» και ρίχνεις στο χάος, στην υποσύνθεση, τους άλλους περήφανους σοβιετικούς λαούς και τους φέρνεις σε καταντήματα ουστιχίας, εμφυλιοσύρραξης, πείνας και ψυχικής αθλιότητας, πρόσφορους σε κάθε μορφής εκκληματικότητα να ζούνε για να σκυλοτρώνε και ν' αλληλοτρώνονται... τότε περνάς και δι-

θραμβικά στα σίγουρα στην ανιστόρητη «ευρωπαϊκή ιστορία» του κ. Ντιροζέλι(!)

Ούτω πως, και ο τραγελαφικός νεοτσάρος Γκόρμπι, στις 29 Μάη, φόρεσε τα καλά του, σαν ο Καραγκιόζης «γαμπρός» με την «Αγλαΐα» του και με 250 σύμβουλους (μικρή κουστωδία η καημένη, κι ας ήταν παρακορδομένη, που 'πρεπε γαμπρό και νύφη να φτύνουν όλοι οι λαοί στις οθόνες, για να μη πάθουν βυσκανία) και κλασπαυχενιζόμενος «εν χορδαίς και τυμπάνοις» πήγε στη μητρόπολη των Κυρίων του, κι έδωσε απολογισμούς σαν ετούτον: «Κάναμε μεγάλη πρόοδο τους τελευταίους 6 μήνες...». Του είπε ενθουσιασμένος ο Μπους. Κι ο Γκόρμπι του συμπλήρωσε ευτυχής: «...Χαίρομαι που παρατηρώ ότι, μετά τη Μάλτα, είμαστε απόλυτα προσανατολισμένοι στους στόχους που θέσαμε. Έτσι πιστεύω ότι περάσαμε το πρώτο τεστ. Μπορούμε να προχωρούμε αποφασιστικά και ενεργητικά».

Τού 'δωσε λοιπόν, διαβεβαίωση για την τελική ως φαίνεται συντριβή του «απαρκτού σοσιαλισμού». Και να, τι διακηρύττει ο άλλος «συνεταιίρος» ο πρώην πρόεδρος Ρόναλντ Ρέηγκαν στις 24-6-90 σε άρθρο του στο «Βήμα»:

«...Ο Γκορμπατσόφ υπήρξε ο άμεσος καταλύτης για την έκρηξη της δημοκρατίας σε όλη την πρώην σοβιετική αυτοκρατορία... Είναι ειλικρινά αποφασισμένος, να μετατρέψει τη Σοβιετική Ένωση σε μια δημοκρατία ελεύθερης αγοράς (γράφει νόμου ζούγκλας και αναρχικού καπιταλισμού). Γι' αυτό πρέπει να βοηθήσουμε αυτή τη διαδικασία. Ό,τι θα γίνει, πρέπει να προέλθει από την ηγεσία του Γκορμπατσόφ».

Έτοιμους ύμνους του ψέλνουν, γιατί, του χρωστούν τη σωτηρία της αυτοκρατορίας τους, που δυναστεύει τους λαούς και με μορφές τάχα ελεύθερων εκλογών και πολυκομματισμού(!) Ενώ οι ίδιοι, έχουν μορφή δικομματισμού, χωρίς διαφορά. Αλλά, στην ουσία, ο αυτός μονοκομματισμός βρίσκεται πάντα στην εξουσία, ή εναλλάξ ή διαδοχικά με το άλλο κόμμα, έτσι για τον τύπο.

Μόνο στους ανατολικοευρωπαίους πούλησαν πλουραλισμό με 40 και 50 κόμματα, για να τους λιανίσουν ευκολότερα. Έτσι, οι τρέλες του πολυκομματισμού διαδόθηκαν πλατιά σ' αυτές τις χώρες και γρήγορα θα πούνε: «Στερνή μου γνώση, να σ' είχα πρώτα»...

Ανακόλουθοι και ανίκανοι ηγετίσκοι

Δουλοπρεπείς σε πίστη κι αφοσίωση στο ραστροϊκανό αφέντη τους το Γκόρμπι, όψιμοι ζηλωτές και εραστές του καπιταλισμού δυό Βούλγαροι ηγετίσκοι, προσπαθούν να μη ξεφύγουν ούτε κατά κεφαλή από το άρμα και τις κινήσεις της Μόσχας. Σα να 'ναι τσιράκια, κουταβάκια(!) Δεν υπολογίζουν την κομματική τους πλειοψηφία που αποφάνθηκε με τις τελευταίες εκλογές. Οι κ.κ. Μιαντένοφ και Λουκά-

νοφ, παροισιάζουν τάσεις ηττοπάθειας κι εκφυλισμού. Δείχνουν να μην έχουν κατανοήσει το νόημα της δημοκρατίας και το πρακτικό τους χρέος απέναντι σ' αυτή. Δε μπόρεσαν να χωνέψουν το νόημά της, ότι, οι κλεισθηφίες κυβερνούν κι εφαρμόζουν το πρόγραμμα και το καθεστώς που ζητάει το μεγαλύτερο μέρος των ψηφοφόρων του λαού· και οι μειωθηφίες είναι στην αντιπολίτευση, στον καλύτερο έλεγχο στην εκοικοδομητική κριτική. Μα δεν έχουν συναίσθηση ειθύνης για το 55%; Αφού άλλωστε κάλεσαν και τον συνταγ λόγο Δ. Τσάτσου τον δικό μας και τους κανόνισε το εκλογικό σύστημα. Κι αφού έγιναν ελεύθερες κι αδιάβλητες εκλογές με 35 κόμματα και κομματίδια... γιατί τώρα αυτοί σαν αρχηγοί του καλού μετονομασμένοι κόμματος, δεν εννοούν να κυβερνήσουν σύμφωνα με τη θέληση του λαού σοσιαλιστικά.

Ούρλιαξαν 300 αλήτες, με μια μπλόφα, για μια σκαρωμένη κασέτα... «να παραιτηθεί» ο ευρεθείς με πραξικόπημα εκ των άνω (γκόρμπας μηχανοραφίας) πρόεδρος... και ο κ. υποχέριος μάζεψε την ουρά στα σκέλη του και παραιτήθη. Πού είναι λοιπόν η ηγετική και κομματική ειθύνη του απίθανου αυτού καλοθελήτη;

Καθώς και του άλλου του πρωθυπουργού Λουκάνωφ, που έβαλε στα λείψα της διάλυσης τους τόσο προκομένους Αγροτικούς Συνσμούς που είχε οργανώσει με πρότυπη και υποδειγματική επιτυχία, ο Δημητρώφ και συνέχισε ο Ζίβκωφ. Τώρα, 50 εκατομ στρέμματα τα παίρνει από τους Συνσμούς και τα παραχωρεί σε ιδιώτες, από 300 στρεμ. στον καθένα (τουτέστι τσιφλίκια) για καλοκραίρετη καλλιέργεια

Ζητάνε και οι δύο επίμονα την αρνητική αντιπολίτευση με το 30% να τη βάλουν στην κυβέρνηση, για ν' αποδιαλύσουν τα σοσιαλισκόλυκα. Γιατί; Δε νιώθουν την υποχρέωση να κυβερνήσουν όπως τους όρισε ο λαός; Τότε γιατί παρασταίνουν τους κομματικούς αρχηγούς και δεν κάθονται σπίτι τους;

Οι «γκολάνηδες» του Ζέλεφ επιμένουν και θέλουν να κυβερνήσουν μόνοι τους, αλλά Βαλέσαι(!)

Έτσι, οι τσίρακοι του Γκόρμπι, φαίνονται διατεθειμένοι, αφού ρήμαξαν (από κέρση που έκαναν το πραξικόπημα) την αγορά από τα κλοίσια αγαθά και ευνόησαν την αναρχία και την οχλοκρατία, θέλουν τώρα να παραδώσουν την εξουσία! Είναι αξιολύπητοι. Δεν πήραν ποτέ μαθήματα, από τη συμπεριφορά της κ. Θάτσερ, του κ. Μπους, του κ. Κωλ, πώς πέφτουν τα ρόκαλα του θανάτου σε Λονδίνο, Ουάσιγκτον και Βόννη, όχι μόνο βέβαια όταν διαμαρτυρηθεί λαός για «κεφαλαικούς ετήσιους φόρους»... αλλά και η παραμικρή συνδικαλιστική φωνή ν' ακουστεί, από κάποιον θυραλλέο...

τον τρώει το σκοτάδι στο 24ωρο!...

Πού βρίσκονται λοιπόν στη φίλη χώρα, οι στρατηγοί; Τι τα φοράνε τα γαλόνια; Δεν έχουν υποχρέωση κι αυτοί να κροστατέψουν τη θέληση και την κλεισθηφία του λαού, για να λειτουργήσει η κλουραλιστική δημοκρατία και στην έτσι και την κατάφεραν γειτονική μας Βουλγαρία;

Η Δικαιοσύνη στο απόσπασμα (ταχτικοί και ορκωτοί)

Με την πρόσφατη αθώωση του Νάσιουτζικ (δολοφόνου του συγγραφέα Θαν. Διαμαντόπουλου) το κλήγμα κατά της αστικής Δικαιοσύνης υπήρξε καιρίο και συγκλονιστικό. Το κατάφερε πάλι, ο ξεφτισμένος, ο βέβηλος και ξοφλημένος ηθικά και υποστασιακά θεσμός των ορκωτών δικαστών. Θα έπρεπε όμως να είναι ταυτόχρονα και η χαριστική βολή του. Μπορεί να ήταν μισοπεθαμένος αλλ' αν δεν αυτοκτονεί ο ίδιος, θα πρέπει να τον πεθάνει η Πολιτεία. Μιλάμε για αποφάσεις ενόρκων. Μα ποιοί ένορκοι; Αστεία πρόσωπα. Κάποιοι ανίδεοι κι ανεπαρκείς. Ξένι ολότελα προς την αντίληψη και την ψυχολογία των ένοχων φονιάδων, νερόβραστοι λαπάδες, υποχωρητικοί και συμβιβαστικοί, κι αποστασιοποιημένοι από το περί δικαίου αίσθημα του λαού. Πλήττουν κατ' εξακολούθηση με στίλετο την καρδιά της Θέμιδας Μειώνουν, υποβαθμίζουν και καταρακώνουν το κύρος και την αξία της επαγγελματικής λειτουργικής Δικαιοσύνης.

Όταν στη χώρα μας υπάρχουν ελληνίσκοι που δεν ξέρουν τι ψηφίζουν, γιατί δεν είναι ολοκλήρωμένοι κι ενσυνείδητοι πολίτες; και δεν ξέρουν ακόμα το γιατί ζούνε (που ζούνε σίγουρα μόνο για να τρώνε) πώς μπορεί να ξέρουν να δικάσουν, και μάλιστα στυγερούς εγκληματίες;

«Μένω κατάκλητος!...» Δήλωσε προς τιμή του ο εισαγγελέας κ. Δ. Τσεβάς. «Ο θεσμός των ενόρκων κατέρρευσε...»

Ένας άλλος ανώτερος δικαστής, έριξε λίθον αναθέματος: «Η απόφαση της αθώωσης του Νάσιουτζικ, πρέπει να είναι η ταφόπετρα του θεσμού των ορκωτών δικαστηρίων».

Και ο πρόεδρος των δικαστών και εισαγγελέων πρότεινε, πώς πρέπει, αν δεν καταργηθεί ο θεσμός αυτός, ν' αντιστοιχεί σε μειωθηφία η συμμετοχή των ενόρκων. Δηλαδή, όχι όπως είναι 4 ένορκοι 3 ταχτικοί αλλά, 4 ταχτικοί και 3 ένορκοι, για να μη μπορούν ν' ανατρέκουν και να περιθωριοποιούν τις δίκαιες αποφάσεις των ταχτικών δικαστών. Κι αυτοί οι 3 θα λέγαμ' εμείς, να κληρώνονται απόλες τις καλλιεργημένες κοινωνικές τάξεις; και όχι από μια επιτηδείας επιλογής μειωθηφία υπαλληλίσκων τραπεζών και υπουργείων.

Μιλούνε πάντα οι δημαγωγοί της πολιτικής, για «ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης»(!) Κι από την άλλη, μ' έναν διαβλητό και απαράδεχτο θεσμό, που ευνοεί τους εγκληματίες και υποθάλλει τα εγκλήματα, ξεφτιλίζουν και βγάζουν σε μειοψηφία κι άχρηστη, την ίδια την υπεύθυνη κρατική Δικαιοσύνη.

Στην προαναφερόμενη υπόθεση, 28 ταχτικοί δικαστές και 4 εισαγγελείς καταδίκασαν το Νάσιουτζικ σε ισόβια... Και στήθηκαν οι 12 ένορκοι κομπάρσοι, ν' αναιρέσουν και να εξαποστείλουν στα «ξω των συνετέθη» την απόφαση των ταχτικών και έμπειρων δικαστών.

Αλλ' ας μη, μας τόσο κακοφαίνεται. Τέτοιες οργιώδεις αντινομίες στη χώρα του κακού και του παράλογου θεάτρου, γίνονται και μάλιστα, σ' ευρεία κλίμακα στον «ελεύθερο κόσμο», τον ελλεινό, τον εγκληματικά πλασμένο(!) Σ' αυτόνε, κυβερνάνε παντού οι μειοψηφίες. Αυτές ιντριγκάρουν άδικες αποφάσεις, αυτές επιπλέον... και προς σπίλωση της μνήμης των αρχαίων μας προγόνων, που ανέπτυξαν και διέδωσαν στα πέρατα, τη λογική, την ψυχολογία, την αισθητική, την επιστήμη, και που κράτησαν ψηλά τα λάβαρα και τα ήθη της δημοκρατίας, της ισονομίας και του δίκαιου λόγου. Από το Σόλωνα και τον Κλεισθένη, στην πρακτική εφαρμογή τους, ίσαμε τον Ισοκράτη και το Δημοσθένη στην υπέροχη συνηγορία τους και μέχρι τη θεωρητική συμβολή του Σωκράτη, του Πλάτωνα, ή τη φιλοσοφία του Επίκουρου και του Δημόκριτου.

Η δικαιοσύνη, δεν μπορεί ν' απονεμηθεί από δύο άξονες. 1) Από έντιμους, έμπειρους και γνωστικούς δικαστές και 2) από τυχάρπαστους κι αχρείαστους ένορκους ατζαμήδες.

Ο βάκων είχε δίκιο όταν έλεγε ότι:

«Εκείνοι που θέλουν να δίνουν την καλή συμβουλή και πράττουν το κακό παράδειγμα, είναι σα να χτίζουν με τόνα χέρι και με τ' άλλο γκρεμίζουν».

Κυκλοφορεί:

Λάμπρου Μάλαμα:

Ένα νέο έργο με τίτλο:

Πρόσφορο

Αληθινής Ποίησης

(Λοκιοκριτική Μελέτη)

Μια ευσυνείδητη, πρωτότυπη κ' υπεύθυνη εργασία με θέμα: το πού και πώς βρίσκεται η Αληθινή ποίηση. Θέσεις και απόψεις για την κοινωνική αποστολή και τον ωφελμιστικό προορισμό της. Μια εμπειριστατωμένη, εμπειρική κι εκλαϊκευμένη ανάλυση, με θεωρητικά και πρακτικά ποιητικά παραδείγματα που κάνουν την ιδέα συναίσθημα και το συναίσθημα ιδέα.

Ένα μικρό διδαχτικό βιβλίο για νέους και παλιούς ποιητές, για εκπαιδευτικούς φιλόλογους, και για κάθε πολιτισμένο άνθρωπο που θέλει να εντρυφήσει στην τέρψη, τη χαρά και την αισθητική απόλαυση.

Ένα εγκόλπιο με περιεχόμενα που γεννιούνται από συγκινήσεις και γεννούν συγκινήσεις, που εμβαθύνουν το νόημα και το σκοπό της ποίησης και τα χαρακτηριστικά στοιχεία που τη συνθέτουν.

Παιδική κι εφηβική Επιπλοποιία

Ένας ιδιότυπος και καλαίσθητος «ρέκορτμαν» στην Αθήνα ο **Μάριος Ζούκης** απαρámιλλος στα παιδικά κι εφηβικά έπιπλα. Ασυναγώνιστος στα μοντέρνα είδη.

Με μια επίσκεψη μπορείτε να πεισθείτε γι' αυτά τα γεμάτα γοητεία κι ομορφιά αντικείμενα καλλιτεχνίας για ένα σύγχρονο κι ευτυχισμένο παιδικό σπίτι.

Μάριος Ζούκης Ν. Πλαστήρα 287, Άγιοι Ανάργυροι Αθήνα. Τηλ. 2618822, 2630696, 8811252.

Ερανίσματα

Όπως οι οφθαλμοί φωτίζονται από το φως έξωθεν, έτσι κ' η ψυχή φωτίζεται από το διάβασμα.

Της παιδείας οι ρίζες είναι πικρές, αλλά ο καρπός γλυκός.

Οι παιδευμένοι από τους απαίδευτους, διαφέρουν, όσο οι ζωντανοί από τους κεθαμένους.

Οι γονείς που μορφώνουν τα παιδιά τους είναι άξιοι μεγαλύτερης εκτίμησης από τους γονείς που μόνο τα γεννούνε· γιατί αυτοί τους δίνουν απλώς τη ζωή, ενώ εκείνοι που τα μορφώνουν, τους εξασφαλίζουν προϋποθέσεις γι' ανώτερη ζωή.

Αριστοτέλης

Κάθε ενέργεια πρέπει να λογαριάζεται σε σχέση με τη φύση.

Ο φυσικός πλούτος έχει όρια και αποχτιέται εύκολα.

Αν θέλεις να κυβερνάς τη ζωή σου, σύμφωνα με την αληθινή λογική, μάθε πως ο πραγματικός πλούτος στον άνθρωπο, είναι ν' αρκείται στο λιγιστό. Ποτέ το λίγο δε λείπει.

Επίκουρος

Τόλμα! Έτσι θα προοδεύσεις. Χωρίς τόλμη δεν υπάρχει πρόοδος.

Β. Ουγκώ

Ο δειλός πεθαίνει πολλές φορές πριν από τον αληθινό θάνατο, ενώ ο ανδρείος πεθαίνει μόνο μια φορά.

Σαίξπηρ

Ανδρείος είναι εκείνος, που θυσιάζεται για την τιμή του έθνους, ή για το καλό της ανθρωπότητας.

Σ. Φράσερι

Ο Ρήγας Φεραίος για τη βαλκανική αδερφοσύνη

«... Όλοι οι άνθρωποι Χριστιανοί και Τούρκοι, κατά φυσικόν λόγον είναι ίσοι... Ο Βούλγαρος πρέπει να κινείται όταν κάσχει ο Έλληνας και τούτος κάλιν δι εκείνον, και αμφοτέροι δια τον Αλβανόν ή Βλάχον...».

(Από τα άρθρα 3 και 34 της Χάρτας του)

Ο Μπρεχτ για τους ποιητές

«Καμε την τέχνη σου όπλο και προχωμα και μέσο, και δικάζε και μαστιγώνε αλύπητα με το τραγούδι σου».

«Ο συγγραφέας ενσαρκώνει στα γραπτά του την ψυχή του λαού του. Μαχεται για την ελευθερία του λαού του για το μέλλον του, για την ανυψωση του».

«Το ποίημα πρέπει να κρίνεται με βάση τη χρησιμότητα του. Όλα τα μεγάλα ποιητικά έργα έχουν την αξία των τεκμηρίων».

«Ο καλλιτέχνης οφείλει ν' απαρνηθεί τον εγωϊστικό ατομικισμό του, για να τεθεί ολοψυχα στη διάθεση της κοινότητας».

«Όπως καλλιεργούνται τ' άγωνα εδάφη, πρέπει να καλλιεργείται και το πνεύμα».

Δεν αρκεί η διανομή της γης στους δούλο-πάροικους· πρέπει αυτοί να νιώσουν ότι έχουν μερίδιο σε όλα τα εθνικά αγαθά· και πρώτ' απ' όλα στην παιδεία.

«Όποιος καλλιεργεί το φυλετικό μίσος, εγκληματεί ενάντια στην ανθρωπότητα».

Μαρτί Χοσέ

Στην Ελλάδα, όποιοι μικροί και ανίκανοι πιάνουν μια θέση, μια καρέκλα και ασκούν εξουσία, δεν αποδείχνουν παρά, τη μικρότητα και την ανικανότητά τους. Αυτή είναι μια μόνιμη πληγή του έθνους μας. Βασίλης Ρώτας

Μηνύματα στην Περιοδική μας Επιθεώρηση

«Διαμάντια του πνεύματος»

Μ' αυτό τον τίτλο σχολιάζει προβάλλοντας την αξία και την επίδοση του πνευματικού μας αγώνα, το περιοδικό «Ο Καταναλωτής CO-NSUM- COOP» που εκδίδεται στη Θεσ/νίκη, στο πρόσφατο τεύχος 31, που ανάμεσα σ' άλλα, τονίζει και τα παρακάτω:

«Το "Ελεύθερο Πνεύμα" που εκδίδει ο Λ. Μάλαμας, μοιάζει μ' εκείνα τα μπαούλα με αμύθητους θησαυρούς... Μόλις το ανοίξεις σε θαμπώνουν: χρυσός, μαργαριτάρια, ρουμπίνια και διαμάντια του πνεύματος. Το κρατάς ανοιχτό έως ότου διαβάσεις και την τελευταία του παράδα...

Το "Ελ. Πνεύμα" ρουφιέται κυριολεκτικά, για το ζωντανό και αληθινό του λόγο, που μας αποκαλύπτει μια πλειάδα, άγνωστων στο ευρύ κοινό συγγραφέων, που επιμένουν να μένουν έξω από φατρίες και κυκλώματα.

Το "Ελ. Πνεύμα" βαραινεί πιο πολύ στη ζυγαριά της γνώσης και του στοχασμού, απ' όλα τ' άλλα έντυπα και παραέντυπα που κυκλοφορούν στην Αθήνα και Θεσ/νίκη. Η επαρξία έχει τον πρώτο λόγο. Δεν έχει σημασία αν τυμφωνείς ή διαφωνείς με το περιεχόμενο των τελίδων του. Σημασία έχει ότι, ο καθένας κάτι θα βρει να πάρει, γιατί ο λόγος του είναι τάνω απόλα πηγαίος, και γνήσιος, χωρίς υποκρισίες και φτιασιδία»...

B. Κάρτσιος
Δημοσιογράφος και Λόγιος
Θεσ/νίκη

Συναγωνιστή μας Λάμπρο,

Μπράβο σου! Μάχεσαι «με νύχια και με δόντια» με το «Ελεύθερο Πνεύμα» σου το αγέρωχο και αδούλωτο, για την προκοπή του τόπου και του λαού μας.

Είσαι απ' τους λίγους που έμεινες όρθιος, σ' αυτή την εποχή του γενικού ξεπουλήματος: της αξιοπρέπειας, της τιμής, της εθνικής ανεξαρτησίας, που πουλιέται πάντα σε τιμή ευκαιρίας.

Να με λογίζεις φίλο και συναγωνιστή στο δύσκολο αγώνα για λευτεριά κι εθνική ανεξαρτησία, για κοινωνική, οικονομική και πολιτική ανάπτυξη της χώρας μας.

Γμείς έχουμε πολλές αντιστάσεις μέσα μας. Δεν θα λογίσουμε. Η δικιά σου η γενιά της Εθνικής Αντίστασης (που πολλοί ξεπουλήσαν ουστηγώς τον αγώνα σας) και η δικιά μας γενιά του Πολυτεχνείου, ανταμώνουν στο σή-

μερα και στο αύριο, μαχόμενες στη ζωή και στην κουλτούρα. Στην πράξη θα φανούν οι ιδέες μας αν αντέχουν. Λάμπρο μου, στη συνέχεια του χρόνου, χωρίς πολλές φανφάρες και αναφορές στο χτες - σεβασμό καθ' όλα όπως κάνουν μερικοί, που προβάλλοντας τους ιστορικούς τους αγώνες, ασχημονούν σήμερα, προδίδοντάς τους επαίσχυντα!

Συνέχισε Λάμπρο μου και έχεις πολλούς φίλους.

Σε χαιρετώ
Θανάσης Καραγιάννης
Εκπ/κός και Συγγραφέας-Αθήνα

Αγαπητέ αδελφέ μου Λάμπρο,

Έλαβα και το 75 τεύχος του «Ε.Π.» κι ευχαριστήθηκε η ψυχή μου διαβάζοντάς το πολλές φορές.

Συμμερίστηκα τον πόνο σου στο 74 τεύχος για το χαμό της πολυάκριβης αδελφής σου Αμαλίας.

Διάβασα και ξαναδιάβασα τα δυό σου ποιήματα που της αφιέρωσες και συγκινήθηκα, γιατί ήταν ανθρωπινά, γεμάτα πόνο κι αίσθημα, γεμάτα θλίψη και καημό, ειλικρίνεια κι αδελφική αγάπη. Μα η ζωή έτσι είναι Λάμπρο! Γεμάτη πίκρες και φαρμάκια: κι εσύ τη γνωρίζεις πολύ καλύτερα.

Χαίρομαι και τα «Επιδόρπια» που μού 'στειλες. Τα διάβασα μονορούφι. Τα ξαναδιάβασα ύστερα με το κέφι μου. Και τώρα τα διαβάζω όχι μόνο σε στιγμές ευδιαθεσίας, μα και σε στιγμές βαρυθυμιάς, και μ' εμψυχώνουν ηθικά, με φέρνουν σ' ευθυμία, με το χιούμορ, τη σοφία, τη σκέψη και τη σβελτάδα τους. Εύγε σου Λάμπρο γι' αυτά τα μαργαριτάρια που τα σύναξες και μας τά 'δωσες με τόσο μεράκι και τόσα διδάγματα και μηνύματα.

Τέτοια ανέκδοτα που πολλοί δεν τα προσέχουν, τα πατούνε σα χινοπωριάτικα φύλλα, και διαβαίνουν.

Μερικά από το 1821 μαζί με δυό σου διηγήματα, από το έργο σου «Πολεμώντας τους Ναζιήδες» τα μετέφρασα και θα δημοσιευτούν στο μηνιαίο περιοδικό «Αστέρως» («Υλ»).

Στο 74 τεύχος της Περιοδικής σου Επιθεώρησης διάβασα λίγες σημειώσεις και για τον ταγ/ρχη του πυροβολικού στον ελληνοϊταλικό πόλεμο Λ. Κωστάκης!

Ο Κωστάκης, όσο κανένας άλλος, έγινε θρύλος στην Αλβανία για τη λεβεντιά του, την απλότητά του και την ευστοχία του. Κάποιος φίλος μου μάλιστα, γνωστός λαογράφος, ο Φατός Μέρο Ράπαϊ, μού 'δωσ' ένα τραγούδι για

τον ήρωα, στ' αλβανικά κι εγώ το μετέφρασα και σου το στέλνω, για την Εκιθεώρησή σου, έτσι σα λίγα λουλούδια, στη μνήμη αυτού του ατίμητου, απλού και ταπεινού ήρωα του ελληνικού λαού!

Για τον πόλεμο του 1940, έχω συλλέξει πολλά τραγούδια με το φίλο μου Ράκαϊ, από τα χείλη του λαού και μετέφρασα συνολικά 33 (χίλιους περίπου στίχους) που παραμένουν ανέκδοτα. Τους έχω σημειώσει και τον παροιμιακό υπότιτλο:

«Όταν καίγεται το σπίτι του γείτονά σου κινδυνεύει και η γωνιά σου».

Σ' ευχαριστώ πολύ και για το βιβλίο του κακα-Χρήστου Μάτσια «Παγώνι-Δερόπολη-Ήθη-Έθιμα-Τραγούδια» Μ' άρεσε εξαιρετικά. Είναι γραμμένο με απλότητα, ειλικρίνεια και λαϊκή σοφία.

Θά 'ταν καλά, αυτό το βιβλίο να τ' αποχτούσε κάθε οικογένεια στην ελληνική Μειονότητα της Αλβανίας.

Με θερμές αδελφικές ευχές
Βασίλης Κώτσιας

Ποιητής και μεταφραστής-Τίρανα

Φίλε Λάμπρο Μάλαμα,

Διαβάζουμε το «Ελ. Πνεύμα» και νιώθουμε ρίγη ψυχικής και πνευματικής ανάτασης!...

Συγχαρητήρια σε σένα και στους συνεργάτες σου.

Σ' ευχαριστούμε και σου ευχόμαστε πάντα υγεία.

Με πολλή τιμή κι εκτίμηση
Βαγγέλης Πίσινας
Αντιστασιακός-Μύτικας-Εύβοιας

Φίλτατε Λάμπρο,

Διαβάσαμε με χαρά κι ευχαρίστηση τα τεύχη 73, 74, και 75 και σ' ευχαριστούμε. Θεωρούμε σκόπιμο να επιστημόναμε και πάλι την πρωτότιπη παρουσίαση του «Ελ. Πνεύματος» και ιδιαίτερα των επιθεωρησιακών σχολίων «Με το σφύρι στα καρόματα» και «Πολιτικο-κοινωνικά κεντρίσματα» με τις άριστες παρατηρήσεις και διαπιστώσεις. Αφορμή για τα μαχητικά σχόλια κ.λπ., έδωσαν κι άλλοι φίλοι που τους έκαμαν εξαιρετική εντύπωση.

Με τις καλύτερες ευχές
και αγάπη

Παν. Ι. Παναγούλιας
Συγγραφέας τ. λυκειάρχης-Αθήνα

Αδελφέ Λάμπρο,

Πάντα λάμπει από τα Γιάννινα τ' άστρι σου και η ανταύγεια του «Ελεύθερου Πνεύματος» μας φωτίζει τις νύχτες μας. Τούτες τις νύχτες που με τα χρόνια και τα λογής ζαρζαβτικά της πολιτικής, γίνονται σκοτεινότερες!...

Νά 'σαι καλά και να δημιουργείς!...

Θά 'θελα να προσθέσω κάτι και για την ΕΟΚ:

Αποκεφάλισε τον Ηρόδοτο στον Παρθενώνα, και στα Πανεπιστήμιά της διδάσκει για την ουρά του σκύλου του Αλκιβιάδη, βάζοντας προμετωπίδα «Το Ελληνείο Άγος»...

«Θου... φίλε κι αδελφέ Λάμπρο, — φυλακήν τω στόματί μου».

Σε φιλώ

Γιώργης Κατσιμπας
Συγγραφέας τ. βουλευτής
και αξ κός ε.α. Αθήνα

Αναγγελίες βιβλίων

Ποίηση

Άννας-Μαρίας Ζαγοριανού: «Οδοιπόρο στο χρόνο», Αθήνα '90.

Στάθη Γρίβα: «Περιστέρια και Γεράκια», Αθήνα '90.

Νινή-Μαρία Κωνσταντίνου: «Λεν είναι ξένος ο ουρανός», Αθήνα '90.

Γιάννη Τζανή: «Σήμερα κρεμάται», Θεσ.νίκη '89.

Ηλία Θεοφιλάκη: «Ποίηση μιας ξενιτιάς», Αθήνα '90.

Γιάννη Σαλβαράη: «Ταξιδεύω Γύρω σου», Αθήνα '90.

Γιώργου Χ. Θεοχάρη: «Πτωχόν μετάλλευμα», «Εμβόλιμο», Αθήνα '90.

Πεζογραφία

Βασιλή Κατσαβού: «Το Παράλογο και η Τέχνη», (Δοκίμιο) Β' εκδ. Μαυρίδης, Αθήνα '90.

Λημοσθένη Ζαδέ: «Ο Βάβυλας και άλλα Λιγηήματα», (Από τον πόλεμο και την κατοχή), Αθήνα '90.

Χρήστου Ν. Κουλούρη: «Το Πεζοδρόμιο», (Λιγηήματα), Αθήνα '90.

Γιάννη Βουκελάτου: «Σημειώσεις κριτικής» (Κριτική Λογοτεχνίας), Αθήνα '90.

Μανώλη Πράτσικα: «Ο Αυξάνων Θεός» (Λιγηήματα), Αθήνα '90.

Σωτήρη Ι. Λάκαρη: «Κασσιώπη» (Νεώτερες ανασκαφές 1977-83), Γιάννινα '89.

Μενέλαου Ζώτου-Χριστοφ. Γιάνναρου: «Η Πολύτσηνη της Βορείου Ηπείρου» (Τόμος Α' τοπογραφία-ιστορία), Γιάννινα '89.

Νίκου Α. Τέντα: «Ο Ελληνοκεντρικός Λόγος του Ευάγγελου Αβέρωφ-Γοσίτσα» (Δοκίμιο) Θεσ.νίκη '90.

Πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα

Διάκριση στον Α. Μάλαμα

Στον Αντή της Περιοδικής μας Επιθεώρησης Α. Μάλαμα, απονεμήθηκε έπαινος από τον Καλοκαιρινό Θεατρικό Διαγωνισμό του Φιλολογικού Πarnασού της Αθήνας, για έργο του (δραματική σάτιρα) με τίτλο «Η Ελένη της Σπάρτης» που είχε υποβάλει με το ψευδώνυμο Νότης Χρυσάφης.

Εκδήλωση για το Στέφανο Σαράφη

• Με πρωτοβουλία της Δημοτικής Αρχής του δήμου Τρικάλων κ. Τριγώνη, του προέδρου του Δημ. Συμβουλίου κ. Ευάγγελου Παπαευθυμίου και με τη συνεργασία αντιστασιακών οργανώσεων, έγιναν στα Τρίκαλα διήμερες εκδηλώσεις προς τιμή και μνήμη του αρχιστράτηγου του ΕΛΑΣ Στέφανου Σαράφη, όπου στην κεντρική πλατεία της πόλης (εκεί που είχαν κρεμαστεί σε φανοστάτες τα κεφάλια των Άρη Βελουχιώτη και Τζαβέλα) στήθηκε ο ανδρειόνας του κι έγιναν τ' αποκαλυπτήριά του με τη συμμετοχή χιλιάδων πολιτών.

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, κάθε χρόνο το Μάη, θα γίνονται πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις στα Τρίκαλα, με την επωνομασία «Σαράφεια».

Αποκαλύπτοντας το άγαλμα του στρατηγού, ο δήμαρχος Τρικάλων Θ. Τριγώνης είπε: «Ο δήμος εκπληρώνει ένα χρέος, που πριν από αρκετά χρόνια έπρεπε να εκπληρώσει η πολιτεία. Το άγαλμα αυτό που φιλοτέχνησε ο Τρικαλινός γλύπτης Αντ. Κυραζάλλος ανήκει σε όλους μας, ανήκει στο λαό».

Διήμερο Συμπόσιο για το Μ. Κουντουρά

Στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο στη συμπρωτεύουσα 11 και 12 του Μάη, έγινε ένα Φιλολογικό Τιμητικό Συμπόσιο, που οργάνωσαν οι μαθήτριες-δασκάλες του αείμνηστου Μίλου Κουντουρά, πάντα με την αξιέπαινη δραστηριότητα και πρωτοβουλία της φωτισμένης και ακούραστης κ. Αφρούλας Κανάκη-Πασχαλίου, για τα 100 χρόνια από τη γέννησή του και τα 50 από το θάνατό του.

Ήταν ένα διακριτικό και συγκινητικό διήμερο με διαλέξεις και συζητήσεις, στη μνήμη του κορυφαίου παιδαγωγού, που μίλησαν για την προσωπικότητα, το έργο του, και την επισημονική και πρωτόπορα ανθρωπιστική και παιδαγωγική φιλοσοφία του, διάφοροι εκλεκτοί ομιλητές. Ανάμεσά τους, πανεπιστημιακοί δόκτορες και συγγραφείς, όπως οι κ.κ. Γ. Κρια-

ράς, Α. Μιχαηλίδης-Νούρος, Π. Α. Πανταζής, Θ. Γέρου, Μπ. Νούτσος, Αφρούλα Κανάκη, Α. Βαφειάδη, Α. Αγγελίδου, Χ. Προΐδου κ.ά.

«Εξήτησα να ξυπνήσω ψυχές ικανές να καθορίσουν μονάχες τους αύριο την τύχη τους...»

Περιφρόνησα με αγανάκτηση το μυαλό το σκλαβωμένο μέσα στα δεσμά της πρόληψης και της υποκρισίας.

Μαθητής μου εμένα δεν είναι εκείνος που αγαπά την ήρεμη και ακίνδυνη ζωή, τη στρωμένη με λουλούδια, αλλά εκείνο που μέσα του έχει ξυπνήσει η ανησυχία...».

Μίλος Κουντουράς
(1889-1940)

Διάφορα

• Στην αίθουσα της Εταιρίας Μακεδ. Σπουδών (27 Απρίλη) στη Θεσ/νίκη, ο εξαιρετος δοκιμογράφος, ποιητής και μεταφραστής Δημ. Τσινικόπουλος, έδωσε διάλεξη υπό την αιγίδα του Δήμου της πόλης, με θέμα «Γκαμπριέλα Μιστράλ: η λησμονημένη ποιήτρια της Χιλής».

Η Χιλιανή ποιήτρια είχε πάρει και το Νόμπελ το 1945.

• Ο σεμνός αθόρυβος κ' υποδειγματικός πνευματικός πρεσβύτες της συμπρωτεύουσας Γιώργος Ζωγραφάκης τιμήθηκε από το «Σπίτι της Ευρώπης» επάξια με ομιλητές τον πρόεδρο αυτής της Εστίας κ. Ν. Κώνστα και το λογοτέχνη κ. Φ. Τριάρη.

• Στο νέο Δ/κό Συμ/λιο της Εταιρίας Γραμμάτων και Τεχνών Πειραιά, αναδείχτηκε πρότος Αντιπρόεδρος ο γνωστός και υπέροχος ευθυμογράφος, διηγηματογράφος, ποιητής και ηθοποιός Αλέκος Χρυσοστομίδης, με πρόεδρο τον Αγγ. Βογύσαρη.

• Στις 9 και 10 Ιούνη, στο Παιδοψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, η φιλότεχνη ομάδα των εργαζομένων «Γο κύτταρο» έδωσε θεατρική παράσταση με το έργο του γιατρού και λογοτέχνη Μιχάλη Δελησάββα «Ο Γιώργης».

• Η γνωστή ποιήτρια και θεατρογράφος Μίνα Πέτρου-Βενετσιάνου έδωσε στα πλαίσια εκδηλώσεων του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Κορυδαλλού, ομιλία με θέμα «Γο θέατρο στη ζωή μας» και ερμηνεύτηκαν αποσπάσματα από το βραβευμένο έργο της «Γο Γιο-Γιο».

• Στις 6 Ιούνη στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου της ΕΠΜ στα Γιάννινα, τιμήθηκε ο εκλεκτός δοκιμογράφος και διηγηματογράφος Ιωάννης Ι. Νικολαΐδης από την Ηπειρ. Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών. Μίλησε ο ποιητής Β. Μάργαρης για το έργο και την προσφορά του γνωστού συγγραφέα, καθώς και ο ίδιος ο τιμώμενος λογοτέχνης.

Για τη Δωδώνη, πρώτα απ' όλα οι άνθρωποι.
 Οι άνθρωποι που παράγουν άριστο γάλακτος και συσκευάζουν Έλληνικό γάλα
 αποτελεσματικά παράγοντα, ασφαλή, υγιεινά, άψογα, ποιοτικά, καθαρά, διαβίωση,
 προσεκτικά παραβλέποντας
 Οι άνθρωποι που με σταθερότητα γίνονται μέλη και μεράκι διακρίνονται με
 υπευθυνότητα, εργασία χωρίς τις απαιτήσεις και επιθυσιώνουν να είναι πάντα
 διαρκώς εργαζόμενοι.

Η Δωδώνη φέρνει το μέλλου πιο κοντά.

ΔΩΔΩΝΗ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε.

Δ/ΝΣΗ: Ταγματάρχη Κωστάκη 1 ☐ Τ.Κ. 451 10 • Ελεούσα Ιωαννίνων
 ☎ (0651) 61.291 ☎ 61.391 ☎ 61.493 ☎ 61.293 ☎ 61.244 ☎
 ☎ 61.388 ☎ 39.290 ☎ ΤΕΛΕΞ 322158 ☐ ΤΕΛΕΦΑΧ 61.293

ΕΘΝΙΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ